

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina zna mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Velesile in Japonska na Kitajskem

V Sanghaju se je začel razvijati nevaren spor med Japonsko in velesilami. Osnova spora je naraščajoča napetost, povzročena po japonskem zavojevanju ogromnih kitajskih pokrajin, zlasti obrežnih, neposredni povod pa je japonsko poseganje v tako zvane mednarodne »koncesije« v Sanghaju. Japonci zahtevajo, naj se poruši dosedanje stanje in naj se ustvari novo v skladu z japonskimi vojnimi uspehi. Pri tem gre za mnogo več, kakor se nepoučenemu opazovalcu na prvi hip zdi. Ni to morda kak slučajni konflikt, kakršen je bil oni, ko so japonski letalci nehoti streljali na angleškega poslanca v Kini. Pred seboj imamo namreč spor, ki lahko postane mejni kamen v razvoju med Evropo in Azijo na Daljnem vzhodu.

V Sanghaju, tem največjem mestu Kitajske in vse Azije, imamo poleg večjega kitajskega dela mesta še dve tako imenovani koncesiji, francosko in anglo-ameriško. Take koncesije poznajo tudi nekatera druga kitajska mesta, najvažnejše pa so vsekakor šanghajskie. »Koncesija« pomeni del mesta, ki ga je Kitajska nekdanj izročila v izkoriščanje neki zunanji državi, seveda ne prostovoljno, temveč pod pritiskom, ki se je uveljavljal na razne načine, včasih tudi s pomočjo orožja. Koncesije so imele namen, da so zagotovile zunanjim državam gospodarsko, zlasti trgovsko udeleževanje na Kitajskem v dobi, ko so se Kitajci na vse kralje bratili evropskega voliva in svobodnih trgovinskih stikov. Ker je bila takrat notranja organizacija Kitajske še bolj pomanjkljiva kakor danes se je interesiranim velesilam posrečilo izsiliti za te koncesije tudi politično samostojnost, tako da so stale le še navidezno pod kitajsko državno oblastjo. Zunanje države so svoje koncesije uredile popolnoma po svoji volji, po ogromni večini brez sodelovanja kitajskih oblasti. Konzularni predstavniki velesil v Sanghaju in drugih mestih s koncesijami so bili in so še v teh koncesijah ob enem uravni šefi. Koncesije imajo svoje politične in so pod zaščito vojaštva svojih držav. Kitajski vojak na njihovem ozemlje sploh ne sme stopiti. Seveda tvorijo tudi v koncesijah Kitajci ogromno večino prebivalstva, a političnih pravic v njih nimajo nikakih.

V tesni zvezi s koncesijami so tudi tako imenovane »kanitlacije«. Na enak način kakor odstop koncesije se je zainteresiranim velesilam s sklicevanjem na neorganiziranost kitajske države posrečilo izsiliti tudi priznanje sodne in sploh pravne avtonomije za inozemce, bivačine na Kitajskem, tako da kitajske sodnice in druge instance nad inozemci niso imele in deloma še danes nimajo nikake oblasti.

Te kanitlacije so kmalu Japoncem še niso navedli tem močnejše na njih hodečo v oči šanghajskie koncesije. Vendar še nimajo pravne podlage, da bi jih porušili. Pravno namreč še vedno niso gospodarji ozemlja, ki so ga zasedle njihove vojske. Uravno v koncesijah imajo slei ko prej zunanje velesile, in to z enako pravico. Tega tudi Japonci ne morejo zanikati zato ni čudno, da so posegli na starih izjavah, ki so se jim tako dobro obnesli napram Kitajci. Vredno močnejše obtožbe koncesije, da se v njih eni protijaponska propaganda in da se pripravljajo sovražni čini od strani kitajskih beguncev, ki so se zatekli na ozemlje koncesij. Oh onem Japonci z vso nedolico organizirajo v zasedenih kitajskih pokrajinah novo upravo, ki naj postane izraz novih samostojnih držav popolnoma neodvisnih od kitajske vlade v Nankingu. Kadar bo to izvedeno, bo seveda nastopila sprememba pravno stanje tudi glede šanghajskih koncesij, ker bodo nove države turbo zahtevale zase tudi državno oblast nad njimi.

Razni znaki na kažejo, da Japonska v svojem zmagovalstvu ni volina čakati tako dolgo. Vedno bolj posreduje in vedno bolj jasno se glasi iz Tokija, pretne, da bodo japonske čete koncesije kratkoma zasedle. Še pred nedavnimi leti bi kaj takega nikomur v Tokiju ne prišlo na misel. Danes pa je Evropa tako razklana, da si ona Japonska istočasno nastopiti zoner Angleže Francoze in Američane prav kakor da ima opravka s kakimi malimi državami ali celo kitajskimi provincami. V Tokiju se dobro zavedajo, da so aktivno prizadele samo tri velesile, da na ni prizadeta niti Nemčija, ki in je že svetovna vojna izrinila iz Kitajske niti Italija, ki je bila še premlada, da bi si bila takrat, ko je bil še čas, tudi pridobila kakšno pozicijo v Vzhodni Aziji. S takimi kartami v rokah Japoncem zares ni težko igrati partije, ki jim more prinesiti samo dobiček, a ni združena skoro z nikakim rizikom.

Po vsem tem moremo pričakovati, da se bo agresivnost Japonske v koncesijskih zadevah še nadaljevala, nemara še stopnjevala. Mornariške demonstracije Anglije in Amerike, o katerih govorijo nekatera najnovejša poročila, so že zelo zastarelo diplomatsko sredstvo, ki da-

VARŠAVSKI RAZGOVORI

Včeraj je francoski zunanji minister Delbos ponovno konferiral s poljskimi državniki in bil sprejet tudi od prezidenta Moscickega

Varšava, 4. decembra. o. Prirčni sprejem francoskega zunanjega ministra Delbosa v Varšavi je imel močan odmev v vsem poljskem tisku. Vsi listi poudarjajo, da takega sprejema v Varšavi doslej ni bil deležen še noben tuji minister. Kar pa se tiče njegovih razgovorov s poljskimi državniki, poudarjajo danes dobro poučeni politični krogi, da se nanašajo na naslednjih 6 točk:

1. Utrditev francosko-poljske zveze. Poljski državniki bodo ponovno naglasili, da je Poljska pripravljena izpolniti svoje zavezniške obveznosti, čim bi kakšna druga sila napadla Francijo.

2. Poljsko-nemški odnosi, predvsem manjšinska vprašanja.

3. Poljsko-ruski odnosi. Poljski bodo opozorili Delbosa, da slej ko prej ne morejo pristati na to, da bi ruska vojska v danem primeru uporabila poljski teritorij za svoje operativne boje.

4. Utrditev poljsko-rumunske zveze, ki je vsekakor ena izmed glavnih smernic poljske zunanje politike.

5. Sprava s Češkoslovaško.

6. Vprašanje kolonij. V primeru, da bi Francija in Anglija ugodili nemškimi zahtevam po kolonijah, bo poljska vlada zahtevala tudi za Poljsko posebne kolonije.

Kar se tiče Avstrije bo Poljska vztrajala pri dosedanjih pogodbah in odločno nastopila proti priključitvi Avstrije k Nemčiji. Delbos in Beck bosta podrobno govorila tudi o izselitvi poljskih židov na Madagaskar, v kar je Francija že načelno pristala.

Včerašnji razgovori in sestanki

Varšava, 4. decembra. AA. Zunanji minister Delbos je ostal danes dopoldne v

francoskem postaništvu, kjer je delal s svojimi sodelavci. Ob 11.30 je v spremstvu francoskega poslanca Leona Noela obiskal predsednika poljske vlade Siklarskega. Navzoča sta bila tudi poljski zunanji minister Beck in francoski poslanik Noel. Sestanek je bil zelo prijateljski. Po razgovoru je minister Delbos s poslanikom Noelom obiskal maršala Rydz-Śmigłyja. Tudi temu sestanku sta prisostvovala minister Beck in poslanik Noel ter je trajal nad trideset ure. Nato je Delbos položil na grob poljskega Neznanega junaka venec in se napotil potem v kraljevski dvorec, kjer je bil gost predsednika republike Moscickega pri kosilu. Poleg Delbosa so se kosila udeležili tudi francoski poslanik Noel, Delbosova spremljevalca Bernard in Reiss, predsednik poljske vlade Siklarski, zunanji minister Beck in razne ugledne francoske in poljske osebnosti.

Ob 16. sta se Delbos in Beck vnovič sestala ter v tri ure trajajočem razgovoru razpravljala o vseh aktualnih problemih. Zvečer je zunanji minister Beck priredil na čast Delbosu in ostalih francoskih gostov svečan banket, ki so se ga udeležili najvišji poljski odličniki.

Delbos o francosko-poljski zvezi

Varšava, 4. decembra. AA. V izjavi, ki jo je dal »Gazeti Polski«, pravi francoski zunanji minister Delbos med drugim:

Francosko-poljska zveza je najbolj logična in najbolj spontana oblika našega sodelovanja, ki je zmogljivo prestala svojo preizkušnjo. Sklenjena leta 1921 ima svojo polno veljavo tudi za bodočnost. Sedaj kakor tudi svojčas od njenem podpisu

nima nobene sovražne ostri proti tretjim državam.

Delbosova pot v nemški luči

Berlin, 4. decembra. b. Potovanju francoskega zunanjega ministra Delbosa v Varšavo, Bukarešto, Beograd in Prago posvečajo v tujakih političnih in diplomatskih krogih izredno veliko pozornost, da pri tem ne kažejo prevelike prijaznosti. Na tem dejstvu ne izpreminja nič niti okolnost, da je francoskega ministra na poti skozi Berlin uradno pozdravil na berlinskem kolodvoru tudi sam zunanji minister Neurath. Listi se sicer ne spuščajo v obsežne komentarje, vendar je značilno, da ponatiskujejo med drugim zlasti one poljske glasove o Delbosovem obisku, ki poudarjajo pozitivitve in novo utrditev francosko-poljskega razmerja, pri čemer opozarjajo posebej tudi na nedavne obiske šefov generalnih štabov obeh držav. Navzlic temu skušajo nekateri listi opozoriti tudi na negativne strani francosko-poljskih odnosov, katere vidi v zlasti v tem, da si je znala Poljska navzlic svoji povezanosti s Francijo ustvariti primerna tla za samostojnejšo zunanjo politiko. Po mnenju nemškega tiska se tudi Delbos ne bo posrečilo, da bi sprejeli to zadržanje Poljske, ki se politiki tako zvane »svobodne roke« ne želi več odreči.

V splošnem se posamezni listi v svojih komentarjih omejujejo na trditve, da je vse Delbosovo potovanje napnjenj v enakih meri problematično kakor tako zvana kolektivna varnost, katere zagovornica je

Francija. Kolektivna varnost je v sodanjem mednarodnem položaju naravnost neizdržljiva. Pri vsem tem pa tudi nemški listi ne zanikajo, da bo Delbos nastopal v Varšavi, Bukarešti, Beogradu in Pragi ne le kot zastopnik Francije, temveč tudi v imenu angleške vlade, ki je glede srednje Evrope izrazila popolno solidarnost s francoskim stališčem. V tem je morda jedro trenutne nemške zaskrbljenosti ob Delbosovem potovanju na evropski vzhod in jugovzhod, da si tega seveda iz previdno napisanih komentarjev ni moglo neposredno zajeti.

Odmev sestanka z Neurathom

Pariz, 4. decembra. o. Pariški tisk pripisuje večji pomen Delbosovemu kratkemu sestanku z nemškim zunanjim ministrom Neurathom na berlinski postaji kakor pa razgovoru v Varšavi. Po tujakih informacijah se more berlinski sestanek obeh zunanjih ministrov smatrati za dokaz, da je napetost med Francijo in Nemčijo že znatno popustila. Zunanji ministri se v Berlinu nista razgovarjala o kakšnih aktualnih mednarodno političnih vprašanjih, nego sta le kratko ugovorila, da se je atmosfera med obeh državama pričela zboljševati. Delbos in Neurath sta se strinjala, da bi bilo treba sedaj ustvariti čim tesnejše zveze med obeh državama, posebno pa med njunimi organizacijami, kakor bivšimi bojevniki, mladinskimi pokreti, itd. Neurath je Delbosa opozoril na to, da so nemški ministri, ki so bili na svetovni razstavi v Parizu, dobili tam vtis, da bi tako ljudsko sodelovanje moglo prav v kratkem času odpraviti vse predsodke, ki ločijo Nemčijo od Francije. »Petit Parisien« poroča v zvezi s tem, da se bo Delbos vrnil iz Srednje Evrope ponovno preko Berlina v Pariz in da se bo tedaj v nemškem glavnem mestu ustavil za dan ali dva in imel podrobnejše razgovore z nemškim zunanjim ministrom.

Japonsko izzivanje

Novi incidenti v mednarodnih koncesijah pri Sanghaju

Sanghaj, 4. decembra. o. V Sanghaju sta se danes pripetila dva nova incidenta. Japonske straže so v bližini pristanišča s strojnimi napadale neki parnik, na katerem je bil angleški podkonzul, v francoskem delu mednarodne koncesije pa je oddelek vojaštva ustavil kolono japonskih tovornih avtomobilov, ki je bila namenjena v Nantao z živežem za japonsko vojaštvo.

Napad na angleškega konzula

Kitajski parnik »Nevsan« se je z angleškim podkonzulum in tremi angleškimi mornarji pravkar vračal z otokov na Jangceju, kjer je hotela angleška misija dogajati, ali so angleške sestre, ki so tam doslej delovale, še pri življenju. Oddelek japonskega vojaštva je v bližini otoka Sanguina s strojnimi napadeli kitajski parnik, ter je til en kitajski mornar ubil, dva pa hučo ranjena. Angleški podkonzul je v Sanghaju takoj protestiral pri japonskem generalnem konzulatu zaradi tega incidenta.

Incident v francoski koncesiji

Japonska treneska kolona se je davi okrog 8. pojavila na meji francoske koncesije, kjer jo je ustavil oddelek francoskega vojaštva, ki so mu bili dodeljeni tudi trije tanki. Poveljnik japonskega transporta je izjavil francoskemu podkonzulkovniku, da je namenjen v Nantao in da si je izbral pot preko francoske koncesije, ker je najkrajša. Francoski oficir je smatral ta transport za čisto vojaški in je zato zahteval, naj Japonci kre-

nejo po drugi poti v Nantao. Japonsko vojaštvo, ki je bilo pridruženo transportu, se je že pripravilo na boj. Po daljšem parlamentiranju je francosko vojaštvo poveljstvo končno pristalo na prehod japonskega transporta preko koncesije, toda le v spremstvu večjega oddelka francoskih oklopnih avtomobilov.

V zvezi z današnjimi incidenti se je izvedelo, da je japonsko vrhovno poveljstvo v Sanghaju poslalo mednarodnim oblastem v koncesijah naslednje zahteve:

1. Zaradi poslednjih atentatov na japonsko vojsko si Japonci pridružujejo pravico, da v vsakem trenutku vdor v predmeta mednarodne koncesije in tam vzpostavijo rad in mir. 2. V primeru novih protijaponskih incidentov so japonske vojaške oblasti izdale vse potrebne ukrepe, da se incidenti v bodoče ne bodo več ponavljali. 3. Japonci bodo v bodoče z vso odločnostjo pobijali aliherno protijaponsko propagando v Sanghaju in mednarodnih koncesijah. 4. V to svrhu si rezervirajo tudi pravico do osetnih in hišnih preiskav na vsem področju mednarodnih koncesij.

Položaj je resen

London, 4. dec. g. Merodajni londonski krogi presojajo položaj v Sanghaju še vedno zelo resno. Ker je angleško zunanje ministristvo ljubilo poročila, da imajo Japonci še vedno zaseden del mednarodne koncesije. Dalje doznajajo, da so japonska letala v bližini šanghajskega pristanišča napadla angleško ladjo »Silsham«. Angleško zunanje ministristvo je uvedlo preiskavo o tem incidentu.

Anglija se pripravlja

Prvi ukrepi vrhovnega vojaškega sveta — Glavna pozornost je sedaj na Daljnem vzhodu

London, 4. decembra. o. Novi angleški vrhovni vojaški svet je že prišel zasedati. Tujakih političnih krogov naglašajo, da bo v odgovor na japonske nahte v Sanghaju in na Kitajskem poskrbel naprej za to, da se nemudoma ojačijo angleške vojaške sile v Singapuru, v Sudanu in na Cipru. Anglija mora za vsako ceno čimprej zavarovati svojo najkrajšo zvezo z Indijo in Daljnem vzhodom, ker ni dvoma, da je sedaj že na več krajih resno ogrožena. Najobčutljivejša točka te angleške prometne zveze je v Singapuru. Vojno ministristvo je na podlagi najnovejših sklepov vrhovnega sveta za naročilo obrambo že izdalo odredbe o pospešeni motorizaciji angleške vojske in intenzivnejši akciji pri naborih.

nes ne učinkuje več Vsaj v Tokiju pred njim nimajo respekta, ker se pač dobro zavedajo, da bi ostale le demonstracije in da se ne bi na ladjah sprožil noben top.

Tako vstaja iz konfliktov v Sanghaju zelo dragoceni nauk, da doteka čas, ko je bilo mogoče mirno uživati sadove starih kolonialnih, gospodarskih in drugih uspehov, pa skrb za vsekakor manj prijetno oboroženo obrambo prepuščati drugim. Kolonialnim imperijem so danes potrebne ne le pravne, temveč povsem brutalne vojaške obrambne sile, popolnoma tako ali še mnogo bolj, kakor so se mogli ti imperiji ustvariti le s pomočjo brutalne in odločne vojne akcije. To je memento iz Sanghaja.

Göringov socializem

Berlin, 4. dec. AA. Ves nemški tisk piše zelo obširno o Goeringovi odredbi, da se mora delavstvu izplačevati mezda tudi za praznike. »Völkischer Beobachter« opozarja na to, da je Goering začel svoje delo v gospodarskem ministristvu z odredbo, ki štiti delavstvo. »Lokalanzeiger« piše, da nemška narodna socialistična stranka v prvi vrsti želi zboljšanje položaja nemškega delavstva.

Srečna država

New York, 4. decembra. AA. Po poročilu iz Manile spadajo Filipini med najnaprednejše dežele na svetu. Proračunsko leto se je končalo z visokim presečkom 4 milijonov dolarjev. Splošni gospodarski položaj te dežele so izvrstni. Proizvodnja je močno narasla, dolgovi pa so vnovič padli.

Vedno bliže Nankinga

Novi uspehi Japoncev na glavni kitajski fronti — Samo še 30 km do kitajske prestolnice

Sanghaj, 4. decembra. o. Po informacijah iz japonskih virov se je položaj na šanghajski fronti znova nenadoma spremenil. Japonci so v pretekli noči in davi dosegli spet nekaj novih uspehov, zlasti na odseku pri Pajtučingju na centralnem delu fronte, kjer so njihove prednje motorizirane sile pod zaščito večje eskadre japonskih letal prodrele v to mesto, ki je veljalo za center najnovejše kitajske obrambne črte. Po padcu Pajtučingja so Japonci naglo nadaljevali pohod proti severu in so njihovi prednji oddelki baje prodri že do Šansihuja, 30 km od Nankinga.

V ostalem je japonsko poveljstvo odklonilo zahtevo takozvanega nankinškega mednarodnega odbora, da bi se dogovorilo

določila posebna varnostna zona v Nankingu ter samo sporočila, da bodo japonske čete po možnosti prizanesle mednarodnemu nankinškemu okraju.

List »Tavung Pao« poroča, da so se kitajske čete v četrtki umaknile iz Kjangfina, kjer so 100 ur odbijale združene japonske napade s kopnega, z morja in zraka. Kitajske čete pri Kjangtjangu so se umaknile proti zapadu na novo obrambno ordo med Čiangjangom in Kujungom. Mesto leži 45 km vzhodno od Nankinga. Pri jezoru Tajhu so japonski oddelki prodri proti zapadu in dosegli Lihjo, 60 km jugovzhodno od Nankinga. Neka druga japonska kolona je dosegla kraje južno od Nankinja v pokrajini Anhui.

Za topove in avtarkijo

Oster Mussolinijev odgovor ameriškem dnevniku »New York Times«

Rim, 4. decembra. b. Veliko pozornost je zbujal tu članek dnevnika »Popolo d'Italia«, ki ga v poučenih krogih pripisujejo Mussoliniju. Fašistični organ polemizira v njem z ameriškim listom »New York Times«, ki je pred dnevi zagnal velik hrup zaradi sklenitve ideološke trozveze Rim—Berlin—Tokio in pozval demokracije vsega sveta na obrambo proti »kršilec paktov«. Ameriški list odklanja v borbi proti diktaturam vojno, poziva pa na gospodarsko, denarno in kreditno borbo proti njim, ker je mnenja, da bi jih bilo samo po tej poti mogoče »privesti k pameti«. Na to pisanje odgovarja Popolo d'Italia.

»New York Times« je očitno zastal v svoji še povsem materialistični zamisli gospodarskega človeka od nekdanj. Orožje, za katero se zavzema, nikakor ni tako gotovo, kakor to on misli. Da je mogoče voditi vojno samo z denarjem, je sicer pravilno, toda k temu je treba pač takoj dodati, da se denar za vojno lahko zmerom dobi. Iz tega pa sledi, da denar ni odločilen za vojno, temveč v prvi vrsti ljudje in njih duh. Med denarjem in železom se je svoječasno že Macchiavelli odločil za železo in mi smo povsem njegovega mnenja. V izbiri med maslom in topovi — v čemer je v ostalem zelo idiotška izbira — smo se mi že odločili, izbrali smo topove!

Kdo naj verjame, da je mogoče razčistiti svetovno zgodovino s tem, da se revni narodi označujejo za napadalce, medtem ko naj bi bila drugim priznana pravica, da se nobeni reči ne odpovedo navzlic vnebovpijoči razliki v razdelitvi svetovnih do-

brin? Kdor misli, da bodo potrebni in danični narodi zaradi takih groženj zapadli v gospodarsko revščino, je ignoran. Razen tega je jasno, da so revni narodi prav tako, ker nimajo kaj izgubiti, nasproti takim ukrepom gospodarskega značaja manj občutljivi kakor oni, ki kaj imajo. Take grožnje nas ne bodo vrgle s tira, jemlje mo jih pa na znanje kot značilen izraz demokracije, s katerimi se nas hoče prestrašiti. Članek ameriškega lista je neprosto voljni doprinos k naši borbi za popolno avtarkijo. V tej svojevrstni borbi posredujejo demokraciji proti narodom, ki ne morejo jesti petkrat na dan, se odkriva toliko večje prostaštvo, ker zseva ta borba bolj miroljubno prebivalstvo kakor pa boreče se. Sprito takih izpadov je ne le smešno, temveč naravnost zločinsko še nadalje razpravljati o koristnosti avtarkičnih stremeljenj.

Na grožnjo gospodarske vojne in blokado so narodi, ki so zares še vredni tega imena, prisiljeni odgovoriti na edino mogoč način: z neodoljivim in popolnim pripravljanjem duhov in orožja.

Smrt čl. ministra Najmana

Praga, 4. decembra. AA. Češkoslovaški minister za trgovino in industrijo Najman, ki ga je večeraj zadela kap, je danes preminul. Bil je v 56. letu življenja. Smrt je nastopila zaradi srčne oslabelosti.

Minister Najman spada med ustanovitelje obrtniške stranke in stranke malih trgovcev, ki zavzema sredino med češkoslovaškimi strankami, ki pa je mnogo pripomogla k stabilizaciji političnih razmer na Češkoslovaškem. Najman je bil železniški minister v Švehlovi vladi 1930. Spadal je tudi med aktivne novinarje.

Nov francoski minister

Pariz, 4. decembra. b. Šef časopisnega oddelka v znanjem ministristvu Pierre Comert je imenovan za oolnomofeneza ministra. Novi ministri se bi lo Ljubljana svetovne vojne dopisnik oficiozno »Tempea« na Dunaju. Od leta 1919 do 1932 pa šef tiskovnega oddelka Društva narodov, od koder je bil poklican v zunanje ministristvo kot šef tiskovnega urada.

334

malih oglasov. Enkratni polizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Klet v „Zvezdi“

na novo popolnoma in najbolj moderno adaptirana v domačem narodnem slogu bo nudila gostom vso udobnost in ugodje. OTVORITEV KLETI ZVEZDE BO V TOREK 7. DECEMBRA OB 20. URI združena Z VINSKO POIZKUŠNJO prvovrstnih vin iz najbolj renomiranih vinskih pokrajin Jugoslavije.

Politična obramba ČSR

Dr. Krofta: „Za obrambo države je poleg dobre vojske potrebna tudi pravilna notranja in zunanja politika“

Praga, 4. decembra. b. Sinoči je imel češkoslovaški zunanji minister dr. Kamil Krofta zanimiv govor v radiu, v katerem se je dotaknil potrebe politične priprave za obrambo države. V svojih izjavah je izhajal s stališča, da za obrambo države ni važna samo organizacija redne vojaške sile, temveč sta za to potrebni tudi pravilna notranja in zunanja politika. S tega vidika je dobra samo ona politika, ki sistematično podpira vse pozitivne sile v državi ter prav tako sistematično pobija in sproti razorožuje vse negativne in razdirajoče tendence. Vsi državni vdani in zvesti elementi lahko pomagajo v tem boju. Koalijska politika češkoslovaške je že eno izmed takih uspešnih sredstev, drugo

naj bi bila pravična socialna politika, tretje pa rešitev narodnega problema. Nedvomno so to težke naloge, ki jih ni mogoče izpolniti v enem zamahu. Toda vsi, ki se zavedamo odgovornosti za državno obrambo, smo dolžni prispevati po svojih močeh. Češkoslovaška se je v svoji zunanji politiki stalno prizadevala, da s primerno ureditvijo svojih mednarodnih odnosov zavaruje nedotakljivost svojega državnega ozemlja. V tej smeri bodo šla njena prizadevanja tudi v bodoče. Dolžnost vseh pa je, da odgovornim državnim organom v tem stremeljenju pomagajo s konstruktivnim delom na znotraj in na zunanju.

Listi o rimskem posetu dr. Stojadinovića

Rim, 4. decembra. AA. Od 1. decembra dalje priobčuje celotno italijansko časopisje izbrne članke o rimskem obisku predsednika jugoslovenske vlade dr. Milana Stojadinovića. Veliki listi v Rimu, Milanu, Genovi in Torinu in tudi manjši pokrajinski listi so polni člankov o jugoslovenskem kraljevskem domu in jugoslovenskem narodu. Prav tako priobčuje listi posebne članke o proslavi 1. decembra in obiskopu Jugoslavijo s priznanjem in izjavami simpatije.

Bukarešta, 4. decembra. AA. „Dimineața“ piše v zvezi s potovanjem dr. Stojadinovića v Rim med drugim: „Kakor naglašajo v merodajnih krogih je obisk dr. Stojadinovića v Rimu samo protokolarna značaj. Predsednik jugoslovenske vlade vrne obisk k mu ga je meseca marca naredil v Beogradu grof Ciano. To pot ne bode razpravljali o nobeni novi pogodbi in obisk dr. Stojadinovića tudi ni v zvezi z nobenimi velikimi mednarodnimi vprašanji, o katerih razpravljajo velike sile med seboj. Jugoslavija vztraja dosledno pri svojem sklepu, da v ta vprašanja ne posega.“

Minister Miletić v Ljubljani

Ljubljana, 4. decembra. Danes je z jutranjim brzovlakom prispel v Ljubljano novi minister za telesno vzgojo dr. Vekoslav Miletić. Pozdravili so ga na kolodvoru ban dr. Natlačen in številni zastopniki sokolskih in športnih društev, med njimi prvi podstarša SKJ Gangl, župni starsešina dr. Pippenbacher, starsešina ljubljanskega Sokola Kajželj, v imenu JZSS dr. Pavlin, v imenu Zveze slovenskih lahkoletskih klubov Gorjane in Savo Sanein, itd.

Dopolnil se je g. minister mudil na banki upravi, popoldne pa je obiskal ljubljanske sokolske in športne institucije. Včeraj v „Jutru“ objavljeni spored je bil spremenjen v toliko, da je g. minister najprej obiskal sokolski Tabor, kjer so ga pričakali člani župnega starseštva. Ostal je v njihovi družbi dobre pol ure, nato pa si ogledal Stadion ob Dunajski cesti, igrišče SK Ljubljane in kopališče Ilirije. Na potu na banko upravo je izstopil še v Narodnem domu ter tam posetil najstarejše slovensko in sploh jugoslovensko sokolsko društvo. Potem je bila na banki upravi konferenca zastopnikov športnih društev. V imenu zbranih športnih predstavnikov je ministra pozdravil dr. Pavlin ter mu v kratkem govoru očrtal težnje in potrebe slovenskih športnikov. Minister se je zahvalil za sprejem in obljubil vso svojo pomoč. V kratkih poročilih so očrtali delo, potrebe in težnje svojih klubov, odnosno športnih pagon njih predstavnikov.

Novi sreski šolski nadzorniki

Beograd, 4. decembra. e. Šolski upravitelj Boris Grad na Bledu je imenovan za sreskega šolskega nadzornika v radovljiskem srezu, učitelj Aleksander Nerima iz Znančevca za drugega nadzornika v mursko-soboškem srezu, učitelj Ambrož Celjski iz Ptuja za drugega nadzornika v celjskem srezu, učitelj Anton Senica, ki je bil doslej dodeljen prosvetnemu ministrstvu, za drugega nadzornika v srezu Maribor-desni breg.

Odlikovanje upravnika PAB

Beograd, 4. decembra. AA. Upravnik državne hipotekarne banke Vojin Djurić je odlikovan z redom sv. Save 1. stopnje.

Borba za delovni čas v pekarnah

Beograd, 4. decembra. AA. Minister za socialno politiko in ljudsko zdravje Dragisa Cvetković je sprejel odposlanstvo pekarskih mojstrov iz vse države. Vodil je poslanec in podpredsednik finančnega odbora narodne skupščine dr. Slavko Nikitović. Odposlanstvo je pojasnilo ministru, da je treba uredbo o omejitvi nočne časa glede na utemeljene razloge, ki jih je predložil, izpremeniti. Tekom današnjega dne je odposlanstvo obiskalo tudi ministra za trgovino in industrijo dr. Milana Vrhanića in tudi temu pojasnila svoje stališče.

Beleške

Namesto odgovora

Na naš nedeljski uvodnik, v katerem smo pokazali, kako je jugoslovenska ideja najmočnejši jezik proti razdiralnim tendencam komunizma, odgovarja včerajšnji »Slovenec« z daljšim člankom. Predvsem ne moremo razumeti, zakaj in kako se je čutil po našem uvodniku prizadetega. Res smo mi govorili tudi o bolehnem samoslovenstvu in separatizmu, toda »Slovenec« se ne zavzema v zadnjem času ne za to, ne za ono in glasila njegove lastne stranke so že pred »Jutrom« in v mnogo ostriji obliki separatistične tendence označila za komunistično maslo.

Najlepše in popolnoma v skladu s »Slovencem« moralo pa je, da se v svojem članku zopet na moč prizadeva naslikati jugoslovenske nacionaliste kot nekake simpatizerje komunizma. Nepotreben je vsak odgovor, saj naša javnost že od nekdaj ve in ji je bilo z dogodki potekajočega leta vnovič jasno predloženo, kdo se med Slovenci družijo s komunisti in koga podpirajo ti. Kdor pa je morda še v dvomu, naj vzame v roko decembrsko številko »Cvetja z vrhov sv. Frančiška«, znanejši in starejši nabožnega mesečnika, ki mu pri »Slovencu« pač ne bodo mogli očitati, da ni dovolj katoliški. V tej številki bo bral na str. 378 tudi naslednje hude obtožbe:

»...tudi v uredništva katoliških dnevnikov in revij prihaja komunistična miselnost. Komunisti delajo točno po svojem satanskem načrtu, da se jim je treba vrniti v vse organizacije, pa tudi — in to v prvi vrsti — v uredništva katoliških dnevnikov in revij...«

Jugoras je hud

Jugoras (Jugoslovenski radnički savez) se imenuje delavska organizacija JRZ. Njegova slovenska ekspozitura nosi naslov Zveze združenih delavcev. V zadnji številki svojega glasila »Slovenskega delavca« pa so gospodje na nas zelo hudi, češ da jih ženimo z Jugoraso. Ogorčeno zavijajo svoje oči: »Ti ljudje mislijo, da mora vsak pokret od nečesa zavisteti. Če oni ženijo svoje čitatelje z JNS, jim to rade volje pustimo, oni pa naj nam puste našo hoteno nezavisnost od Jugorasa in vseh strank.«

Čudimo se gospodom, da se tako sramujejo svoje pripadnosti k Jugorasi in k JRZ. S tem pa ne morejo ne prikriti in še manj s sveta spraviti dejstva, da jih vodstvo Jugorasa — in to v polnem sporazumu z njimi vodi v svojih zapisnikih kot svojo organizacijo za Slovenijo. V tem svojstvu bodo gospodje od Zveze združenih delavcev sodelovali tudi pri napovedanem kongresu Jugorasa, kakor so druge, za slovenski videz tudi samostojne organizacije sodelovale pri kongresu omladine JRZ.

Ni hudega ne vidimo v tem, vsekakor pa ni lepo in pošteno, da hočejo doma veljati za nekaj čisto drugega kakor v Beogradu.

Vzroki razkola med katoliškimi delavstvom

Krščansko-socialna »Delavska pravica« razpravlja o vzrokih razkola v vrstah »krščanskega delovnega ljudstva«. List ugotavlja, da se je gigantsko delo Janeza Ev. Kraka za organiziranje in povzdigo slovenskega ljudstva do današnjih dni že skoraj približilo. Samo jugoslovenska strokovna zveza je še ohranila v svojih vrstah v celoti dr. Krekov duh. Nato med drugim nadaljuje:

»In ta organizacija, ki ima na svoji vesti edino krivdo v tem, da je ostala zvesta dr. Krekovim načelom, naj postane sedaj še zadnja žrtev likvidacije Krekovih načel v družbenem življenju. Krščansko-socialno delavstvo se je vsa leta po vojni neustrašeno borilo proti kapitalistični miselnosti, ki se je vse bolj širila tudi v vrstah tako zvanih katoliških gospodarstvenikov in politikov... Na dnevnem redu so bili neprestani spori med političnim vodstvom in med krščansko-socialnim delavskim gibanjem. Našim tovarišem ni bilo vseeno, ali bodo samo volilni bački in priganjati, stalno zaposleni in za svojo trud poplačani z dovoljenjem za pobiranje drobtin iz bogatinske mize, ali pa bodo povsod dejansko odločali kot enakoverde faktor. Ta dejanski in edini vzrok spora je dovel do ustanovitve nove katoliške delavske organizacije Zveze združenih delavcev, ki se danes že čisto odkrito priznava k JRZ. A tudi ustanovitelji sami jo že priznavajo, kar nam dokazujejo podpore, ki jih uživajo po čepopiju in okrožnicah JRZ.«

Končno ugotavlja »Delavska pravica«, da so za razkol med krščanskim delavstvom z vsemi njegovimi dalekosežnimi posledicami odgovorni samo poborniki slovenskega Jugorasa.

Radčevski poslanec ostro obsoja frankovce

V četrti zvečer je bilo v prostorih splitske Seljačke sloge običajno tedensko predavanje. Po predavanju je imel daljši govor radčevski poslanec Paško Kaliterna, ki je znan kot osebni prijatelj dr. Mačka. Hudo je napadel vse nedemokratske pokrete med Hrvatji, zlasti frankovske in klerikalne. Posebno ostro pa je obsodil razorno in teroristično akcijo frankovskih emigrantov, ki se zbira okoli nesrečnega Paveliča. Obtožil jih je, da hočejo uvesti nad Hrvati čisto osebno diktaturo in jih pahniti v največjo nesrečo. »Paveličev hajduki« terorizirajo v inozemstvu poštene Hrvate, ki so zvesti politiki HSS in zastopajo mišljenje, da je mogoče rešiti hrvaško vprašanje samo z demokratskimi metodami.

Govor posl. Kaliterna je vzbudil, kakor je razvidno iz časopisnih poročil, veliko senzacijo med splitskimi političnimi krogi. Značilno je, da so mu vsi poslušalci izredno burno pritjevali. Tudi mi moremo njegova izjavanja samo pozdraviti, ker dokazuje, da bo pamet hrvaškega kmeta končno le našla pravi izhod iz naše današnje notranje-politične krize.

„Obzor“ brani srednji stan

Zagrebski »Obzor« je posvetil svoj domači uvodnik napadom na t. zv. meščanski stan, ki mu »gotovi demagogi pripisujejo glavno krivdo za vse nevednosti seljaške časa«. Tej demagoški akciji se pridružuje po mnenju »Obzora« celo tisti, ki bi morali za vsako ceno čuvati avtoriteto meščanskega stana. Vsi ti nehoti služijo ciljem marksizma, ki se zaveda, da ne bo uspel s svojimi razdiralnimi načledi, dokler ne zruši srednjega stana. Meščanski

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima očito vse, ki trpe na astmi, katarg pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zasluženosti, dolgotrajni hrupavosti in hrupu, a doseje še niso našli zdravlila. Vsi taki bolniki dobe pri nas POPOLNOMA BREZPLAČNO KNJIGO S SLIKAMI izpod peresa gosp. dr. med. Gutmanca. — Treba je pisati samo karto (frankirano s 2 din) s točnim naslovom na: FUHLMANN & Co., Berlin 614, Müggelseestraße Nr. 25-26a. Odobreno od min. soc. pol. medicinske oddeljenje št. 3616 od 12. XII. 1935

„Krušni patrioti“

Tako je opsoval »Slovenec« Sokole in člane onih nacionalnih društev, ki se v nekaterih krajih niso udeležili od županov JRZ organiziranih skupnih prvocebrskih proslav. V svojem članku jim je očital, da so patrioti le, kadar so na oblati, drugače pa jim je jugoslovenska država le »svotla beseda«. In potem je še skoro pri vseh poročilih, ki jih je objavil, s mastnimi črkami na ta ali oni način pristavil, da Sokol ni sodeloval pri proslavi. Niti z besedo sveda ni omenil lepih proslav, ki jih je Sokol prav povsod priredil, ne glede na to, ali je poleg tega sodeloval tudi pri skupni proslavi ali ne.

Pač ni treba šele posebej omenjati, da Sokol in vsa nacionalna javnost odločno odklanjajo kakršnokoli slovenčevsko lekcijo o patriotizmu. Njun patriotizem je vedno enak ne glede na to, kak režim je na vlad, saj se režimi menjajo, država pa ostane. Posebno nesramen je še slovenčevski očitke na račun Sokola, saj Sokol ni nikdar ne na vlad, ne v opoziciji. Njegov odnos do države je vedno enak in se z menjavo režimov prav nič ne spreminja. O kakem režimstvu ali opozicijstvu Sokola morejo zato govoriti le ljudje, ki sploh ne priznajo drugačnega dela za državo in narod.

Kar pa se tiče »Slovenčevih« očitkov, da Sokol ali druge nacionalne organizacije ponekod niso sodelovale pri skupnih proslavah,

vah, moramo predvsem opozoriti, da je treba trditve tega lista sprejemati s veliko opreznostjo. Na drugem mestu objavljamo poročilo, iz katerega je razvidno, kako debelo se je »Slovenec« dopisnik zlagal glede proslav v Ptuj in pri Sv. Vidu. Prav mogoče je, da so enako lažniva tudi poročila iz nekaterih drugih krajev.

Že iz samega dejstva, da so Sokol in druge nacionalne organizacije sodelovale pri skupnih proslavah v Mariboru, Celju, Ptuj in mnogih drugih krajih, je dovolj jasno razvidno, da ni šlo za nikakoli načelno odklonitev skupne proslave, temveč da leži za kraje, kjer do take skupne proslave ni prišlo, krivda na onih lokalnih čimteljih, ki so vrzeli organizacijo v svoje roke, a so pri tem pokazali, da jim gre v resnici za vse kaj drugega, kakor pa za čim lepo proslavo narodnega praznika. Naj navedemo le en, a dovolj zgovoren primer. »Slovenec« sam poroča z Jesenic z mastnim tiskom: »Slovenski fantje (član fantovskega oddelka) so vrzeli praznovanje državnega praznika v svoje roke. Tako je tudi prav.« A vendar tudi temu poročilu pristavlja: »Sokol se proslave državnega praznika niso udeležili.«

Mislimo, da bo že sam ta primer zadostoval, da bodo ljudje v krajih, kjer so bile omogočene skupne proslave, spoznali in razumeli, kakaj in kako so bile drugod omogočene. Iz vsega povedanega pa tudi dovolj jasno izhaja, kje je iskati »krušne patriote«...

„Takšen je nekdanji vodja!“

Dokler je bil znani knez Starhemberg discipliniran bojevniki avstrijske klerikalne fronte in namestnik avstrijskega kanclarja, so ga naši domači krščanski gospodje hvalili na vse pretege. Toda mlademu aristokratu je slava udarila v glavo in zdrknil je v politični prepad. Od takrat je postal gospod Starhemberg za vesoljni klerikalni svet bolj in bolj nadležen in vse se ga skuša ostreiti. Nedavno je javil »Slovenec« v zelo indignantem tonu, da se bo knez Starhemberg poročil z znano dunajsko gledališko igralko Noro Gregorjevo, pristavil pa je, da se bo »moral poprejš ločiti«. In ogorčeno je še vzkliznil: »Takšen je nekdanji vodja avstrijske mladine!«

Sveda sta nam Starhemberg in njegova nevesta deveta briga. Toda »Slovenec« ogorčenje je pa le vredno zanimanja. Predvsem je »Slovenec« vest napačna. Starhemberg se je sicer medtem res v drugi poročil, toda ne kot ločen mož. On je

pred leti vzel za ženo neko avstrijsko grofico, ali zakon se menda obema ni dopel. Visoke aristokratske katoliške rodbine pa se seveda ne spuščajo v ločitve zakonov. To ne bi bilo v skladu z njihovimi strogo verskimi načeli. Tudi knez Starhemberg se ni zatekel k temu plebejskemu sredstvu. Tožil je pri cerkvenem sodišču za razveljavljenje svojega zakona. In res mu je uspelo. V dveh cerkvenih instancah je zmagal in njegov prvi zakon je bil proglašen za neveljavnega. Po avstrijski ustavi je bila ta sodba tudi civilnopravno izvršna in mladi knez je povedel svojo Noro pred oltar ne kot ločen mož, temveč tako rekoč kot nedolžen mladenič...

Toda o tem prav za prav nismo hoteli govoriti. Mnogo bolj nas zanima, da smatramo gospodje iz Kopitarjeve ulice zakon ločenega moža za moralno diskvalifikacijo, če se jim dotični »ločeni mož« ne dopada.

„Zakaj smo člani JNS“

Nar. poslanec Josp Cvetić je napisal v zagrebških »Jugoslovenskih novinah« članek »Zakaj smo člani JNS.« Najprej pravi, da je bila JNS ustanovljena kot orodje jugoslovenske nacionalne politike. Temu namenu je odgovarjal tudi njen program. JNS je zbrala v svojem okrilju vse tiste politične ljudi, ki verujejo v resnično jugoslovenskega programa in ki se zavedajo, da ni mogoče pomagati državi s sistemom starih strank. JNS predstavlja koncentracijo nacionalnih elementov in nacionalno unijo dobromernih jugoslovenskih patriotov. Sedanje vodstvo JNS, ki ga tvorijo Peter Zivković, Jovan Banjanin, Juraj Demotović in dr. Albert Kramer, pomeni po sebi program naše državne in nacionalne politike. Nikdar ni imela JNS svoje homogene vlade v tej državi temveč je vedno v vladi le sodelovala. Zato tudi ne more biti absolutno odgovorna za vso politiko, ki se je vodila za časa njenega sodelovanja v vladi. Poleg tega predstavlja četverica prej imenovanih jugoslovenskih političnih pravkov močan simbol kontinuitete jugoslovenske politike. Zvestoba idejam daje politikom najmočnejši moralni kapital. Pri nas je malo političnih ljudi, ki enako mislijo, govorijo in delajo ne glede na to, ali so na vlad ali v opoziciji. Politična poštenost prvakov JNS je poleg programa

največja moč stranke. JNS ni bila ustanovljena na vladi za vlado. Bila je osnovana za časa aleksandrovskega režima za demokratsko obrambo osi aleksandrovske politike. JNS bi bila samo srečna, ako bi se na osnovnih načelih te politike stvorile tudi druge skupine ki imajo drugačne poglede na gospodarske in socialne probleme kakor pa jih ima ona.

Po treh letih se je izkazalo da nobena politična skupina ne more ustvariti ničesar velikega in končnoveljavnega proti onim nacionalnim in političnim načelom, ki jih je postavila JNS v svoj program. V Jugoslaviji so se izkazale vse protijugoslovenske politike za brezuspešne. Stališče JNS ne predstavlja plod fantazije, temveč je samo diktat naše nacionalne in državne stvarnosti. JNS je nacionalistična skupina. Jugoslavija potrebuje kot država svoj nacionalizem, ki bo najboljši temelj za ustvarjanje naših političnih organizacij in naše jugoslovenske demokracije.

Aljehin : Euwe

Rotterdam, 4. decembra. n. 24. partija za svetovno šahovsko prvenstvo, ki je bila v četrti prekinjena v dokaj neugodni poziciji za Euweja, se je končala z Aljehinovo zmago. Euwe je po temeljiti protivitvi vseh možnosti — imel je v trdnjavi končnici kmeta — manj in strateško zelo slabo pozicijo — v petek kapituliral, ne da bi partijo nadaljeval.

Stanje po 24. kolu 14,5 : 9,5 za Aljehina, ki potrebuje samo še eno točko, da si s po peti prirobo svetovnega šahovskega prava. Dosegal je dobil 9. razbil pa je samo 4 partije, dočim je bilo 11 partij neodločenih.

Danes se je pričela 25. partija in sicer v Haagu.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo: Depresija se je s Francije premaknila proti vzhodni Evropi in povzročila v srednji Evropi oblačno in deževno vreme. Na Sredozemskem morju vztraja stranska depresija, ki povzroča oblačno vreme v jugovzhodni Evropi in v krajih ob Sredozemskem morju. Ob Baltskem morju in v Rusiji sneži.

Jugoslavija: V severnih in zapadnih predelih je deloma oblačno, v ostalih krajih pa oblačno vreme z dežjem na skrajnem jugu. Toplota je padla v zapadnih in severnih krajih. Na jugu se je dvignila. Najnižja temperatura Tuzla —1, najvišja Hercegovini 19 stopinj.

Zemunsko vremenska napoved: V zapadnih krajih in na Gornjem Primorju se bo polobarna zimecila, v ostalih predelih bo oblačno. V severovzhodnem in južnem delu države bo deževalo. Toplota bo še padla.

Zagrebačka: Sinočeta se bo vreme še nekoliko držalo poznaje je pričakovati narle pooblašče, naletav in znatnega padca temperatura.

Dunška: Prečno ne bo temperatura le malo nižjala, kmalu pa bo zmet mlo vreme z zapadnimi vetrovi in menjajoče se oblačno.

Naši kraji in ljudje

Po Božiču bomo imeli v Ljubljani velik mednarodni šahovski turnir

Proslava 25-letnice Ljubljanskega šahovskega kluba

Eno naših najdelavnejših in najuspešnejših ljubljanskih društev se z vso vneto pripravlja na proslavo srebrnega jubileja. Bilo je 31. januarja 1912, ko se je v gostilni »Pri starem Rimljanu« (Mrak) na Rimske cesti zbrala kopica navdušenih prištev kraljevske igre in ustanovila Ljubljanski šahovski klub, ki je kmalu združil v svoji sredi vse najboljše tedanje šahiste in sploh postal duša šahovskega razmaha med Slovenci. Od tedaj do danes je preteklo že skoraj 26 let. Od začetnih težav, ki so običajne pri porodu slehernega društva, se je klub kmalu povzpela na znatno višino, kar je bila v nemali mer zaslugi nestorja slovenskih šahistov, pokojnega deželnega tajnika H. Pfeifferja Zlati pa je LSK pridobil, ko se je začel v njegovih vrstah uveljavljati mednarodni mojster dr. Milan Vidmar.

Ledina je bila zorana, stara šahovska generacija je zgledila pot mlajši, ki je dvignila klubov sloves preko ožjih mej in danes predstavlja LSK najmočnejši in najuglednejši šahovski klub v naši državi. Iz njegovih vrst so izšli prvovrstni šahisti, ki so bili vedno med najboljšimi jugoslovenski amaterji. S ponosom lahko gleda društvo na svojo zgodovino. Ne nekaj let uspešno brani naslov državnega prvaka in vse kaže, da bo ta častni naslov še precej časa ostal v Ljubljani.

Zdaj se klub pripravlja na velikopotezno proslavo 25-letnice. S pomočjo uvidenih činiteljev se mu je posrečilo organizirati mednarodni šahovski turnir, za blejskim največji, kar smo jih imeli v naših krajih. Turnir se bo začel 27. t. m. in bo trajal 3 tedne. Prireditelj računa na 16 do 18 udeležencev, med njimi tudi nekaj znanih zunanjih mojstrov. Udeležili se ga bodo 4 inozemski mojstri in je že zagotovljeno sodelovanje avstrijske prvaka Eliskasa iz Innsbrucka, sedanjega odličnega dr. Aljechinovega svetovalca v dvoboju z dr. Euwejem. Dalje bo igral češkoslovaški mojster Foltys, za Flohrom priznani najboljši mojster prijateljske češkoslovaške republike. Foltysa poznamo dobro še s poslednje mednarodnega turnirja v Rogaski Slatini, ko je bil takoj za Najdorfom in Pircem. Tretji inozemski udeleženec je Lajoš Steiner, znani madžarski mojster, ki tudi spada med najnadebudnejše šahovske mojstre mlajše generacije. Pomembna pridobitev za turnir je udeležba prvaka Italije Castaldija, še mladejša mojstra, ki je povzročil na zadnji šahovski olimpijadi veliko presenečenje z zmago nad velemojstrom dr. Tartakowerjem in sicer že po 16 potezih.

Razen inozemskih se bodo turnirja udeležili tudi naši najmočnejši mojstri. Zagotovljeno je sodelovanje velemojstra dr. Vidmarja, ki bo po daljšem presledku spet stopil v šahovsko arenjo. Zaradi prepoznavnosti na drugih toriščih se namreč ne more tako intenzivno baviti s kraljevske igre, četudi so ga n. pr. po nottinghamskem veltturnirju postavili v listo osmih najboljših šahistov na svetu. Za nas bo dr. Vidmarjeva udeležba tembolj mikavna, ker se bo po dolgem času spet srečal s Pircem. Dr. Vidmar se iz gotovih virov ne udeležuje jugoslovenskih mojstrskih turnirjev, ki odločajo o naslovu jugoslovanskega prvaka in zato do danes še ni rešeno vprašanje, kdo izmed obeh je močnejši. Turnir sicer ne more popolnoma razčistiti tega vprašanja — to se lahko zgodi le na medsebojnem dvoboju — bo pa v njunem placementu na tem turnirju vendarle saj nekoliko razsvetlil nejasnost. Razen dr. Vidmarja in Pirca bodo sodelovali še drugi jugoslovenski mojstri, zlasti beograjski. Seveda ne bosta manjkala oba slovenska

nacionalna mojstra Milan Vidmar in Preinfalk. Slednji je naš najmlajši mojster, saj si je priboril naslov šele na nedavnem nacionalnem turnirju v Skoplju in bo tokrat prvič okusil ognjeni krst v mednarodni areni. Razen omenjenih bodo nastopili še nekateri najboljši klubovski igralci, ki po moči prav nič ne zaostajajo za domačimi mojstri. Njih imena še niso znana, ker je še v teku kvalifikacijski turnir, ki ga je klub v ta namen priredil. Po dosedanjem stanju je skoraj gotovo, da bosta med njimi Furlani in Šorli, nedvomno vodilna šahista med jugoslovenskimi amaterji.

Važna sodba upravnega sodišča v Celju o prijavljanju sestankov

Ko je letos v začetku junija predsednik JNS Peter Živković v družbi senatorjev Banjanina, dr. Zeca, dr. Kramerja in drugih voditeljev nacionalne politike potoval po Sloveniji, se je dne 7. junija ustavil tudi v Zalcu, da se seznaní s tamošnjimi somišljeniki. Na vabilo žalskega župana g. Rudolfa Lorberja, ki je predsednik žalske organizacije JNS, se je zbralo k pozdravu večje število strankinih pristašev. Odšli so nato vsi na zakusko v gostilno g. Lorberja, ki je politične voditelje pozdravil s kratkim nagovorom.

Sresko načelstvo v Celju je zaradi tega kaznovalo g. Lorberja z globo, češ da je prireditelj političnih shod, ne da bi ga bil prijavil pristojni oblasti. Banske uprava je Lorberjevo pritožbo zavrnila z utemeljitvijo, da je po izvršenih polizvedbah bil v njegovi hiši političen sestanek, na katerem so govorniki obravnavali tudi politična vprašanja.

Zoper odločbo banke uprave je župan Lorber po svojem zastopniku dr. E. Kalanu odvetniku v Celju, vložil tožbo na upravno sodišče v Celju. Upravno sodišče je tožbi ugodilo in kazensko odločbo banke uprave razveljavilo. V svojih razlogih je pritrldilo izvajanjem tožbe, da se določba § 32 zakona o društvi in shodih nanaša le na take shode, ki jim je namen pretresanje političnih vprašanj ali vršitev politične akcije. Če ne uspe dokaz, da je bil sklican

Neumorni prireditelj pa je poleg turnirja poskrbel še za eno presenečenje. Sredi turnirja, okoli 15. januarja, bo namreč slavnostno zborovanje kluba, zvezano s predavanjem dr. Vidmarja. Zborovanju bo sledil družabni večer, na katerem bodo kot svojevrstno posebnost izvajali veliko šahovsko kantato za klavir, zbor in soliste, najnovejšo tvorbo komponista prof. Osterca. Kompozicija je že skoraj dogotovljena, tudi besedilo je Osterčevo, in bo po njegovi lastni sodbi dosegla uspeh tudi v inozemstvu. Kdor pozna prof. Osterca kot ne navadno strastnega šahista, mora biti prepričan, da je v svoje delo vložil vse svoje sile in bogato znanje. Njegova zasluga bo, da bodo tudi šahisti dobili svojo himno, Ljubljanski šahovski klub pa si bo lahko štel v čast, da je bila prvič izvajana ob njegovi jubilejni prireditvi.

shod ali sestanek pristašev dovoljene politične stranke ravno v tem namenu, je kaznovanje zaradi navedene kršitve pač nemogoče. V danem primeru ni ugotovljeno, da bi se bila dne 7. junija v gostilni g. Lorberja pretresala politična vprašanja ali vršila politična akcija. Kajti g. Lorber je zanikal, da bi imeli on ali gostje kak političen govor ali razgovor, in je trdil, da je bila prireditelj le družabnega značaja. Orožništvo je dalo o tem dve poročili, ki pa si nasprotujeta in ki razen tega nista bili sestavljeni po lastnem opazovanju

Pozor!

Darmol, sredstvo za odvajanje se čisto potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke I. Zahtevajte samo originalni Darmol.

orožniških organov. Orožniške posredne ugotovitve dejanskega stanja pa bi se ne mogle vzeti za dokaz tudi ne tedaj, če bi se dotičnega dne v Zalcu resnično pretresala politična vprašanja ali vršila politična akcija. V takem primeru bi se moral, ka-

Velika božična prodaja

Voleno za damske obleke 12

Voleno za damske kostume 16

Voleno za damske plašče 45

Ševjot za fantovske obleke 33

Sukno za moške obleke 45

Kamgarn za moške obleke 65

Double za moške suknje 74

Steniceki CELJE

NAVECIA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

Generalu Sokolu v slovo

Ljubljana, 4. decembra. Kakor smo že poročali, se je v petek zvečer odpeljal iz Ljubljane na svoje novo službeno mesto artiljerijski general Milivoje Popadić. Iz sokolskih vrst smo v slovo prešli še naslednje vrstice:

Iz našega kroga odhaja priljubljeni in vsej nacionalni Ljubljani simpatični general — Sokol, brat Miloje L. Popadić. Vsa nacionalna društva, v prvi vrsti pa Sokolstvo, bodo občutili v svojih vrstah izgubo našega brata Sumadinca, Sokola — generala, brata Popadića.

Brat Popadić je bil z dušo in telesom Sokol in vidno je bilo njegovo delo sokolskih vrstah. Mladi in navdušeni naraščalniki so ga iz velikih simpatij nazivali sokolskega generala. Star bojevniki in navdušeni Sokol je sin naše hrabre Sumadije. Rodil se je leta 1884. v vojsko pa je stopil leta 1903. Za hrabrost v bojah za osvoboditve in udeležbo je bil odlikovan z našimi in zavezniškimi odlikovanji. Prej je služboval v Mariboru kot poveljnik polka in se je tudi tam neumorno udeleževal pri Sokolu.

Bratu Popadiću in njegovi vrli soprog, gospe Milici, zaslužni sodružnici v društvu »Knežine Zorke«, želimo srečno pot in uspeh v novi garniziji. Prepričani smo, da bosta oba z enako silo delala na nacionalnem polju za kralja, Jugoslavijo in Sokolstvo. Mi, tukajšnji Sokoli, bomo ohranili spomin na Sokola-generala, brata Popadića, in z radostjo se bomo spominjali na sodelovanje z njim.

Bratu Popadiću in njegovi gospe Milici naš sokolski pozdrav: Zdravol

Sokoli.

Novo shajališče Ljubljane

Dolga zima je pred nami, človek se zgrozi ob misli na dolgočasne zimske večere. Porečete: V teater pojdi! V kino! Pa na koncerte! Ali pa lepo doma pri družini posedi, kakšno spodobno knjigo prebraj! ... Ze, že, saj imate prav. Toda iz domače samote kakor tudi po obisku zabavišč vleče Ljubljancina nekam v prijateljsko družbo na pomenek, da se ob časi priste domače krvi naših gorc razbremenit duša in da se morda sprosti v pesmi, ki je Slovencu najučinkovitejša tolažilca, univerzalni lek zoper vse težave in bolečine.

Toda kam? Izbra v Ljubljani doslej ni bila lahka. Zdaj pa bo. Sredi Ljubljane smo dobili prenovljeno klet, restavracijo, kakršne ne premore vesoljna Jugoslavija. V traktatih o posameznih važnih zadevah imajo učenjaki navado, da segajo daleč v zgodovino, po možnosti do prvih zametkov človeškega rodu. Ne bo odveč, če tudi v pričujočem feljtonu izrazimo domnevo, da je človek že od pradavnine rad zahajal v kleti, v svoja skrivališča. Tam se je čutil varnega, tam mu je bilo toplo še posebno potem, ko je izumil kresilo in gobo Ljubljancinom, ki nikoli niso tajili, da so najpristnejši potomci polnokrvnih davnih prednikov in obenem dovzetni za vsak napredek, je ostal zakoreninjen instinkt, ki jih vabi v kleti, v prijetno tople prostore. Zdaj jim ne bo več treba potikati se ko-

derkoli, — nova klet v Zvezdi je odprta slehernemu gostu gostoljubno in na stečaj. Da, nič več ni tistih ozkih stopnic, po katerih je blagopokojni Fran Krapež prvi našel vhod v podzemne prostore. Široko stopnišče vodi naravnost na podzemski hodnik, kjer vas sprejme blagodejna luč in toplota. Dolge mesece so pela zidarska klavirna trdke »Tehna«, obrtniki pa so po svojih delavnica pripravljali originalno opremo, kakršno je pač zamislil inž. arh. Mirko Kos. V torek zvečer, ko bo nova klet takorekč slavnostno odprta, bodo Ljubljancini hoteli vanjo in bodo nemara še pozabili izbirati kapljico, ki se bo ponujala na dvanajstih pipah — toliko zanimivega si bodo morali ogledati. Lastniki so žrtvovali, kar so mogli, gospod Miroslav Urbas pa je pri nadzorstvu skrbel, da se duhovite in lepe zamisli mladejša arhitekta čim bolj uveljavijo.

Velika in mala dvorana z ložami vred bosta nudili prijazno zavetišče tolikim gostom, kakor nekatere najslaviteljske kleti po Evropi. Dvorani sta krog in krog opasani z udobno kmečko klopjo, pohištvo je vse napravljeno v domačem slogu. Okna so vložena v svinec, poslikana so po kranjskih motivih. Zvečer bodo krasni svetlobni efekti, kajti luč bo sijala tudi za okni. Stene so navadno omatane, prehodi pa so sami

mogočni oboki iz sirove opeke. Vse to ustvarja nenavadno prijetno domačnost.

Dvorane kakor prehodi so razsvetljeni z imenitnimi kovanimi svetilkami in leščarbami, kakršnih ne najdete daleč naokoli. Vse je tako pristno naše, da bo marsikdo šel že glede vzorcev po ta in oni detalj v Zvezdno klet. Glavna dvorana ima indirektno razsvetljavo, malo dvorano pa krasno posebno lepo razpeljana kovana svetilka. Pred točilnico so štiri lože — seveda ne samo zato, da bi dajale potuho zaljubljenecem, marveč zaključenim prijateljskim družbam. Na koncu dolgega hodnika pa je ostala tako imenovana »kapelca«, ki je takisto lepo preurejena, saj jo gost najprej ugleda.

Medtem ko se je za razsvetljavo potrudil Stane Cirman, ki je izbral najlepše vzorce po Sici, je za kurjavo poskrbel g. Hudnik. Zračna kurjava je najuglednejša ventilacija je izvrstna, zrak ne bo nikoli kvarjen, pa če se v klet preseli popoln klub ljubljanskih čedrovcev. (V oklepaju lahko povemo, da so tudi toaletni prostori urejeni najmodernejše.)

Garderoba bo brezplačna, godbe ne bo, klet bo odprta sleherni dan od štirih popoldne dalje. Cene? Nikar ne vprašajte! Kdo bi dandanašnji, ko cere splošno padajo, mogel sploh misliti, da bi se v Zvezdi kaj podražilo. Dvanajst izvrstno izbranih sort vina — smo rekli — bo stalno na pipi. In ker v Zvezdi ni nihče babjeveren, je prav lahko, da se bo pridružila še trinajsta sorta.

Ohrani svoje zobe vse življenje zdrave!

Mnogokateri izgubi prerano svoje zobe, ker jih ni pravilno negoval. Danes se še veliko premalo pazi na nevarni zobni kamen, ki razmaja zobe, da radi tega pogosto izpadejo.

Da ostanejo zobe trdni in zdravi, skrbi Sargov KALODONT. V Jugoslaviji je Sargov KALODONT edina zobna pasta, ki vsebuje sulfordin-oleat dra Bräunlicha. Odpravlja polagoma vendar zanesljivo zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

SARGOV KALODONT PROTI ZOBNEMU KAMNU

kor pravilno navaža tožba, še izvesti dokaz po pričah in šele na tej podlagi izdati razsodba. Niti sresko načelstvo niti banska uprava pa nista odredili, da bi se kazenski postopek izpopolnil. Sestanek pripadnikov dovoljene politične stranke, ki mu je namen samo pozdravit strankine voditelje — in samo to je v tem primeru dokazano — pa še ne more biti shod, odnosno posvet, v smislu § 32 društvenega zakona.

Sodba upravnega sodišča v Celju na tožbo g. župana Lorberja je z ozirom na dosedanje prakso upravnih oblasti zanimiva in važna v dveh pogledih. Upravna oblastva se v svojih kazenskih odločbah mnogokrat sklicujejo samo na poročila orožništva. Po gornji sodbi upravnega sodišča se morejo taka poročila smatrati za dokazila le, ako so orožniki sami opazovali to, kar poročajo. Marsikje pri političnih oblastih se je uveljavila tudi praksa, da se kazenske odločbe sploh ne utemeljuje ali pa le pomanjkljivo. Po izreku upravnega sodišča to ni dopustno.

Enako važna je druga stvar, ki izhaja iz sodbe upravnega sodišča. Politična oblastva stoji dostikrat na stališču, da se zahteva prijava prav vsakega sestanka. Tako prijava pa po besedilu zakona o društvih in sestankih, kakor ga tolmači upravno sodišče, ni potrebna, ako dotičnemu sestanku ni namen »pretresanje političnih vprašanj ali pa »vršitev politične akcije«. Zgolj družabni sestanki pristašev kake dovoljene politične stranke pa tega značaja nimajo.

Narodni gospodar Blücher je izrekel v nekem svojem predavanju, da živi v Ameriki mnogo več moških kakor žensk. Zaradi tega je treba samičam priporočiti, naj čimprej odstopujejo v Ameriko. Pri teh besedah so se začele prazniti klopi, poslušalke so ogorčeno vstajale in odhajale iz dvorane. Blücher si ni vedel pomagati iz zadrege drugače, kakor da je dejal:

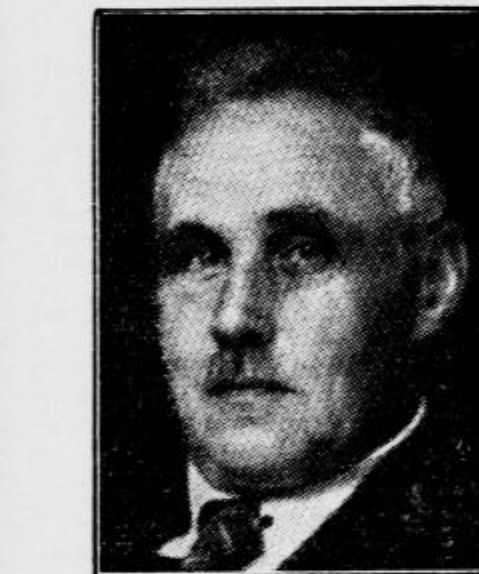
»Ampak tako se vam, moje dame, vendar še ne mudi!...«

Bodite usmiljeni z živaljo!

Jožku Tušku v spomin

Ko je umrlo cvetje na tvojem vrtu, t nenadno onemogel tudi ti. Ne ob koncu sil, sredi poleta so se ti strla krila. Zakaj si moral oditi tako zgodaj? Kaj ne veš, da bo še sijalo sonce, ki je tako lepo odsevalo v tvojih velikih, dobrih očeh? Kaj ne veš, da se bodo tvoje Slovenske gorice spet s cvetjem ovenčale, da bo žito valovilo po njihovih dragah, da bodo spet klopčici peli po vrhovih?

Vsa antonska fara in vasi daleč naokoli, ki si jim nekoč županoval, so se razžalostile. Tvoji bratje Sokoli, ki si jim bil vod-

ja in dobrotnik, so sklonili glave in onkri več sto siromasnih otrok, ki si jim vsako leto za Miklavža in božič s darili razveselili srca, tujuje za teboj.

Sel si kakor po slovo v Maribor, k svoji sestri Mariji in bratu Francetu. Pa si vzel še žensko s seboj, da je bila blizu tebe, ko si odhajal tja daleč. Zaspal si v njihovem naročju. Hudo je zadelo tvojo ljubečo te ženo. In tvoja ljubljena, tvoja Jelica, skoro ne bo mogla pogrešati svojega najboljšega ateka.

Odšel si, a spomin nate bo ostal živ, ker si bil moč, ki mu je življenje bilo izpolnjevano z delom in srce polno ljubezni do domače slovenske zemlje.

Ozirnoma bo namesto te vedno na pipi najboljša pivo. Tako bo torej moderno preurejena klet v Zvezdi postala od torka dalje najprijetnejše shajališče Ljubljane. Bo pa tudi slehernemu gostu z dežele in iz tujine originalna novost, ki jo je na vsak način treba obiskati.

★

Ze nekaj časa čujete ob večerih tam doli zamolklo bobnenje. Nič čudnega: obe kegljišči v Zvezdi sta že davno izročni v uporabo zaključnim družbam, ki se večer za večerom komaj vzrivajo.

— Ali že veste, da imajo v Zvezdi krogle, težke po 8 kg?

Seveda jih imajo. V Ameriki to ni nič novega, za Ljubljano pa je moderno ameriško kegljišče novost, vredna vsakdanjih pomenkov. V Zvezdi lahko kegljaš na vse tri načine, ki so danes po svetu v navadi. Posebno pa se je priljubil ameriški bowling na deset kegljev. Kegljšči, ki tečeta vzporedno, sta pregrajeni z zidom, imata ameriški parket in sta napravljena točno po normah za mednarodno kegljanje. Inozemski strokovnjaki so dali nasvet za montiranje, vendar so bila vsa dela izvršena od domačih moči. Električne signalne naprave v obeh kegljiščih so prav zanimive. Da, kegljanje v takem kegljišču je imeniten družabni sport, res najlepša prijateljska zabava. Zato v torek, ko pojedete prvič v prenovljeno Zvezdno klet, ne pozabite pogledati tudi v kegljišče.

bolje vidiš s bolje slišiš

TUNGSRAM

ŽARNICAMI-nitka v dvojni vijajnici RADIO ELEKTRONKAMI

Gospodarstvo

Plačevanje letnih obrokov za kmečke dolgove

Da bodo kmetje-dolžniki Privilegirane agrarne banke točno obveščeni o svoji dolžnosti plačevanja letnih obrokov, nas je ljubljanska podružnica PAB naprosila, da objavimo naslednje pojasnilo:

Po uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov je PAB prevzela od denarnih zavodov zaščitenje terjatve za račun države. Dokler PAB ne bo izvršila končnih obračunov, se izterjujejo letni obroki začenši od 1. novembra 1936 tako, kakor so jih izračunali denarni zavodi v svojih začetnih obračunih. Znižanje obrokov pri dolgovih nad 25.000 Din se vpoštevata šele potem, ko banka prejme od sodišča pravomočen sklep o znižanju, medtem ko je znižanje pri dolgovih pod 25.000 Din vpoštevano. Ko pa bo banka izvršila končni obračun, bo pri vsakem dolžniku vpoštevala dejanska vplačila in bo izvršila potrebne korekture. Šele tedaj bodo dolžniki dobili od banke končno veljavno obvestilo o stanju svojih dolgov. Delo je pri banki sedaj že toliko napredovalo, da bodo dolžniki v najkrajšem času po vrsti začeli dobivati ta obvestila banke.

Letnih obrokov ne izterjuje banka sama, temveč to delajo davčne uprave na podlagi seznamov, ki jih v to svrhu dobivajo od banke. Davčne uprave morajo pri tem postopati po navodilih, ki jih prejmejo preko svojih finančnih direktorjev od finančnega ministrstva. Če dolžnik ne plača dospelega obroka po opominu davčne uprave, ima davčna uprava obrok izterjati prisilno, s prodajo premoženja. Kolikor se niti na ta način ne bi moglo dobiti plačila, bodo davčne uprave morale uvesti pri sodišču postopanje za dražbo nepremičnin, in sicer zadostuje, da stavi samo tozadevni predlog in mu priloži izpisek iz svojih knjig, oziroma iz seznama PAB za izterjavo anuitet. Da bi se dolžniki temu ogibali, jim PAB na njihovo prošnjo dovoljuje, da prostovoljno odprodajo del svojih nepremičnin in da se ta del bremen prosti odpis, pod pogojem seveda, če kupnina predstavlja zadostno sorazmerno kritje.

Niti PAB niti davčne uprave pa nimajo zakonske možnosti, da dovoljujejo odlog plačila dospelih letnih obrokov. To velja tako za prvi, kakor tudi za drugi obrok, ki je tudi že zapadel v plačilo 1. novembra t. l. in so davčne uprave že dobile sezname dolžnikov, od katerih je treba drugi obrok izterjati. Če obroki niso bili takoj izterjani prisilnim potom od zamudnih dolžnikov, se je to zgodilo le na podlagi posebnih pooblastil finančnega ministrstva, ki pa so že davno potekla. Zato je treba dospele obroke takoj plačati, da se dolžniki izognejo sitnim in stroškom, ki so zvezani s prisilno izterjavo.

Čl. 48. uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov predpisuje, da ima dolžnik, ki ne plača dospelega obroka, takoj plačati ves dolg; on torej izgubi ugodnost obročnega odplačevanja v 12 letih. V istem členu je predvidena ena edina izjema: če je bil prizadet od elementarne (vremenske) neizdatke in se mu je zaradi takšne škode dovolil odpis davka, potem to določilo ne velja. S tem pa ni rečeno, da bi bil oproščen plačila zapadlega obroka. Tega mora plačati v vsakem primeru, le celoten dolg se tedaj ne more od njega zahtevati, anuiteta pa se ima kljub temu od njega izterjati event. tudi prisilnim potom. Samo takšno tolačenje čl. 48. uredbi o likvidaciji kmečkih dolgov je pravilno in tako ga tolači tudi ministrstvo financ, ki je v zadevah kmečkih dolgov pri PAB vrhovna inštanca. Zato PAB v nobenem pri-

meru in pod nikakršnim pogojem ne more in ne sme dovoljevati odloga plačila dospelih letnih obrokov.

Iz podružnice Privilegirane agrarne banke v Ljubljani.

Tolmačenje PAB je svojevoljno in nedopustno

Ze lani smo opozorili javnost, zlasti pa kmečke dolžnike, da PAB svojevoljno tolmači predpise, ki se nanašajo na prisilno izterjavo anuitet za kmečke dolgove. Kakor je razvidno iz gornjega dopisa ljubljanske podružnice PAB, prihaja tudi letos PAB z istim svojevoljnim tolmačenjem uredbe, ki pomeni nedopustno beganje kmečkih dolžnikov, kakršnega se ne bi smela posluževati ustanova, ki ji je poverjeno, da v imenu države izvede likvidacijo kmečkih dolgov. Gornje pojasnilo pomeni nič manj, kakor da lahko PAB odvzame kmetu za plačilo anuitete zadnje živinčje, ki mu je ostalo tudi po najhujši elementarni neizdatki, n. pr. če mu je povodenj odnesla hišo in mu uničila ves pridelek. Država prizna kmetu v takem primeru davčno prostost. Ali mu naj potem PAB, ki vrši likvidacijo kmečkih dolgov v imenu države, odvzame zadnje, kar mu je ostalo? Vsakomur mora biti jasno — tudi onemu, ki uredbe sploh ne pozna, — da zakonodajalec ni mogel kaj takega predpisati. V resnici tudi uredba sama ne pozna take krute določbe. PAB se sicer sklicuje na tolmačenje finančnega ministrstva, nam pa je znano, da doslej ni bilo izdano nobeno tako avtentično tolmačenje, ki ga po čl. 56. uredbi izdaja le minister pravde v sporazumu s pristojnimi ministri.

Čl. 48. uredbi, na katerega se sklicuje PAB, ima dva odstavka. Prvi se brez dvoma nanaša na zasebne upnike in ne na PAB in pravi: Ako dolžnik ne plača dospelega obroka, izvemši primere elementarnih neizdatkov, zaradi katerih je dobil oprostitve plačevanja davkov, tedaj dobi upnik pravico, takoj zahtevati plačilo celotnega ostanaka dolga rednim sodnim potom. To pravico daje uredba upniku in ne davčni upravi, ki po drugem odstavku izterjuje obroke za PAB, in ji uredba tudi nalaga, da izvede izvršbo in zahteva prodajo nepremičnin.

Ta drugi odstavek, ki se nanaša samo na izterjavo obrokov za PAB, določa namreč za primer, ako dolžnik ne plača dospelega obroka naslednje: Kadar pobira dospele obroke davčna uprava, tedaj izvede v gornjem primeru izvršbo na premoženje dolžnika. Šele tedaj, kadar izvršba nima uspeha, zahteva davčna uprava od pristojnega sodišča prodajo dolžnikovih nepremičnin.

Postopanje po prvem in drugem odstavku je docela različno in je jasno, da velja prvi odstavek za zasebne dolžnike, drugi odstavek pa le za dolžnike PAB. Če bi veljalo svojevoljno tolmačenje PAB, tedaj bi lahko banka enemu zamudniku izterjala preko davčnih uprav dospele obroke, od drugega pa bi lahko, sklicujoč se na prvi odstavek, zahtevala plačilo celotnega ostanaka dolga. Enega bi lahko protežirala, drugemu pa bi lahko izterjala ves dolg. Kama bi to lahko dovelo v naših razmerah, si lahko vsakdo sam misli. Oni, ki bi imel boljše zveze, bi užival olajšave drugega odstavka, drugemu, ki nima takih zvez, pa bi lahko banka v prvem primeru, ko zaostane s plačilom enostavno pogoltna posestvo na boben zaradi plačila celotnega dolga.

Naše gospodarstvo v oktobru

Študijski oddelček Narodne banke objavlja običajno mesečno statistično poročilo, iz katerega posnemamo naslednje najvažnejše podatke:

Cene na debelo so v 4 letih narasle za 30%

Indeksi cen v trgovini na debelo, ki se je že od avgusta do septembra dvignil za 2,8 točke, je od septembra do oktobra nadalje narasel za 1,9 točke in je v oktobru po dolgi vrsti let prvokrat dosegel 80 točk (1926 enako 100). V primeri z oktobrom prejšnjih let je bilo gibanje posameznih delnih indeksov in splošnega indeksa naslednje:

	oktober 1933	1936	1937
rastlinski proizvod.	49.9	64.3	85.3
živilski proizvod.	57.5	64.7	67.0
mineralni proizvod.	75.2	80.8	89.0
industrijski proizvod.	68.8	71.1	82.0

splošni indeks 61.5 68.9 80.0

V primeri z lanskim oktobrom je bil letos splošni indeks cen v trgovini na debelo za 11.1 točke ali za 16% višji, v primeri z najnižjim stanjem v oktobru 1933 pa znaša povprečje 18.5 točke ali 30%. Od posameznih delnih indeksov se je v zadnjih letih najbolj dvignil indeks cen rastlinskih proizvodov, ki je bil v oktobru v primeri z oktobrom 1933. za 70% višji. Razmeroma najbolj pa zaostaja indeks cen živine in živilskih proizvodov, ki se giblje za 33% pod nivojem 1926., medtem ko je celotni indeks le še za 20% nižji nego v letu 1926.

V trgovini na drobno se opaža prav tako naraščanje indeksa cen, ki je znašal v oktobru za Beograd 89.1 točke (lani 79.8, predt. 82.0) v Ljubljani pa 86.0 točke (lani 82.1, predt. 82.8).

Naraščanje prometa

Železniški tovorni promet je dosegel v oktobru izreden obseg. V tem mesecu, ki predstavlja vsako leto kulminacijo prometa, je bilo natočenih 132.000 vagonov nasproti 171.000 v lanskem oktobru in 153.000 v oktobru 1934. v prvih desetih mesecih zadnjega leta je znašalo število natočenih vagonov kakor sledi:

jan.-okt. 1933. 1.141.700 vagonov

jan.-sept. 1934. 1.158.500 "

jan.-okt. 1935. 1.200.800 "

jan.-okt. 1936. 1.233.800 "

jan.-okt. 1937. 1.397.000 "

V primeri s prejšnjim letom se je število natočenih vagonov povečalo za 13.2%, v primeri z letom 1933. pa znaša povečanje 22%.

Vzprednost se je dvignil tudi rečni promet. V prvih devetih mesecih tekočega leta je državna rečna plovba prevozila 676 milijonov tonskih kilometrov nasproti 463 milijonov v istem razdobju lanskega leta in 351 milijonov v istem razdobju predlanskega leta. Pomorski promet prav tako stalno narašča. V septembru je znašala

tonaža v jugoslovanske luke dospelih ladij 2.09 milijona bruto registerskih ton nasproti 1.9, 1.83 in 1.69 milijona ton v istem mesecu prejšnjih treh let.

Lesno gospodarstvo proti povišanju železniških tarif

V Beogradu je te dni zasedala Stalna delegacija lesnega gospodarstva kraljevine Jugoslavije. Pečala se je predvsem z vprašanjem povišanja železniških tarif, ki bi zelo občutno zadelo lesno industrijo. Predstavniki lesne industrije iz vseh kraljev naše države so na sestanku poudarili, da se v zadnjem času opaža popuščanje cen na svetovnem trgu. Ze v oktobru je izvoz nekoliko popustil in je to popuščanje prišlo še bolj do izraza v novembru. Predstavniki lesnega gospodarstva so mnenja, da se po kratkem razdobju ugodnih cen pojavlja zopet reakcija na lesnem trgu. Zato smatrajo, da je danes najneugodnejši čas za povišanje železniških tarif, ki bi nastopajočo reakcijo še poostroili. Sklenjeno je bilo, da bi Stalna delegacija lesnega gospodarstva napravila vse korake, da ne pride do nameravanega povišanja železniške tarife, ker se po mnenju lesne industrije tako povišanje ne da utemliti.

Stalna delegacija je nadalje razpravljala o mednarodnem sporazumu za izvoz rezane bukove, ki so ga sklenile centralne organizacije lesnega gospodarstva Jugoslavije, Rumunije, Češkoslovaške in Poljske ob koncu oktobra t. l. Stalna delegacija lesnega gospodarstva Jugoslavije je to konvencijo na svojem sestanku potrdila. Ker so tudi centralne organizacije ostalih treh držav izvedle ratifikacijo konvencije, je s tem konvencija stonila v veljavo.

Med predstavniki trgovinskega ministrstva, ministrstva za gozdove in rudnike in predstavniki lesnega gospodarstva je prišlo do sporazuma o novem pravilniku o strokovnem odboru lesnega gospodarstva pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine dr. Save Obradovića. Na tej seji so razpravljali tudi o vseh aktualnih vprašanjih, zlasti v zvezi z izvozom lesa v Italijo in Nemčijo. Čim bo pravilnik za strokovni odbor lesnega gospodarstva potrjen in bo stopil v veljavo, se bodo takoj pričela redna zasedanja tega odbora.

Borze DEVIZE

Curih, Beograd, 10. Pariz 14.6850 London 21.60 New York 432.75, Bruselj 78.55, Milan 22.75, Amsterdam 240.450, Berlin 174.20, Dunaj 80.25, Stockholm 111.35, Oslo

108.66, Kopenham 96.4250, Praga 18.30, Varšava 84.80, Budimpešta 86.25, Atene 8.95, Blagovna tržnica

Chicago, 4. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 94.75, za maj 92.25, za julij

Miklavž izbira in kupuje

Danes je zadnji dan, ko Miklavž še ho-di od trgovine do trgovine, da navzira svo-jo vrečo daril za vse dobre in vredne, za velike in male. Na pragu se že srečuje s starim prijateljem Božičkom, ki hiti od ključke do ključke, radoveden, ali je še kaj lepega in dobrega ostalo za njegov čas. Toda ljubljanske trgovine so dobro založene s vsem, kar potrebuje duša in telo, in nebeška dobrotnika, ki sta v domačih krajih že mnogo čula in brala o solidnosti našega poslovnega sveta, odhajata težko obložena z najboljšim od najboljšega, a obenem s trdnim sklepom, da bosta še zme-rom rada prišla v Ljubljano nakupovat.

Kristalni grad

Clovek si mora to pusto življenje nač- lepsati, kakor more in zna. Da ne govorimo o umotvorih, ki jih je narava dala iz sebe in ki bodo kajpak na veke ostali brez pri- mere, je treba pribiti, da človeški um niti do te dobre najbolj rafinirane tehnike ni mogel ustvariti ničesar čudovitejšega, ka- kor je steklo in izdelki iz njega. Človeku, ki je že od rojstva deležen velikih prid- bitov civilizacije, pač ne more oceniti, kaj pomeni za njegovo življenje šipa v oknu in luč pod stropom. Po zaslugi stekla so mu kar sami od sebe navrženi solnce in vse druge najvišje dobrote sveta.

A prečudno pravilčen svet se ti odkri- je, če stopiš v prodajalno velikega stila, kakor je Kolmanova trgovina s steklom in porcelanom na Mestnem trgu: polica nad polico, vitrina ob vitrini, eno samo kralje- stvo drobčenih in velikih čudes iz porcela- na, stekla in kristala. Tja stopite pogledat danes, jutri in vse dni, kadar boste želeli nekoga, ki ga ljubite, razveseliti z nečim lepim in koristnim. V letih gospodarske krize, ko smo bili obsojeni na skrajno štednjo, se je po hišah razbilo mnogo, kar je bilo rahlega in krhkega. Zdaj, ko se na svetu vendarle obrača malo na bolje, je prišel čas, da popravimo, kar se je iztrilo in pogubilo. Zato sprejmite tudi vi za le- tošnjega Miklavža in Božičke devizo:

Pri nas se daruje samo porcelan, steklo in kristal.

Za Miklavža radio?

Kdor je hotel pred leti za Miklavža ali Božičke darovati radio, je kupil detektorski aparat pa je bila stvar opravljena. Za ti- sto, kar se je včasih šlo po radiu, je bil detektor dovolj dober. Dandanašnji pa je v etru toliko lepih sporedov in v tako si-

65.125; koruna: za dec. 88.25, za maj 88.08, za julij 87.085.

BOMBAS

4. decembra. Tendence mi- ra. Zaključni tečaj: za dec. 4.50 (prejšnji dan 4.46), za maj 4.62 (4.59), za avgust 4.66

jajni akustični priredbi, da bi nam primi- tivni detektor posredoval le medlo senco vse tiste lepote in bogastva, ki nam ga dan na dan prinášajo radijski valovi. Za- radi tega je detektor tudi že skoraj popol- noma izginil. Izpodrinili so ga drugi spre- jemniki, ki govor in glasbo popolnoma na- ravno reproducirajo. Ali eno slabo stran imajo ti drugače tako dovršeni sprejemni- ki — zelo dragi so. Še marsikdo bi postal poslušalec radija, če bi dobil kvaliteten spre- jemni aparat za sebi primerno ceno. Kva- liteta in nizka cena se pa nič kaj radi ne ujemata, zlasti v radiu ne, kjer gre za apa- rate izredne preciznosti. Šele svetovnim Philipsovim tovarnam se je zdaj posrečilo konstruirati radijski sprejemnik, krstili so ga za »ljudski super«, ki ima pri nenavad- no nizki ceni vse odlike velikih luksuznih aparatov. Kdor se za radio zanima, naj ne zamudi prilike, ogledati si to mojstrovino radijske tehnike pri Suttnerju na Aleksan- drovi cesti v Ljubljani.

V palači škofa Hrena

V bivši palači škofa Hrena na Mestnem trgu domuje ena najstarejših slovenskih manufakturnih trgovin A. & E. Skaberne. Kupci, ki prihajajo od blizu in daleč, ima- jo v njeni prodajalni zmerom bogato izbi- ro vseh vrst blaga. Poleg obširnega, skrb- no urejenega, izbranega manufakturnega oddelka je trdnica nedavno otvorila poseben oddelke za hišno opremo, ki ima stalno na zalogi vse vrste zaves in blaga za mobi- lije. V linoleju je trdnica A. & E. Skaberne že od nekdaj vodila. Med drugim je do- bavila linoleje za kavarno in bar v nebo- titniku, ki so se kljub velikemu prometu v teh lokalih skozi vsa leta izredno dobro ohranili. In kakor so Skabernevi linoleji najboljše podlage za življenje, tako boste vsakomur naklonili najlepše zadovoljstvo in radost, če boste uredili tako, da mu bo- sta Miklavž ali Božiček prinesla kakšno da- rilo iz Skaberneve zaloge tkanin.

Pri nizki ceni

Na Sv. Petra cesti, ki je priljubljeno po- slovno središče domačega in tujega občin- stva, deluje ena najstarejših trgovin Zargi. Kakor se je v nji pridno oglašal Miklavž, tako ji je najvil svoje obiske Božiček, ki bo za svoje drage izbral predvsem damske pla- šče, obleke, moške srajce, v katerih je po- sebno bogata izbira, kravate in pletenine. A če bi sam pozabil, ga opozorite vi, naj stopi k Zargiju.

Dr. Joža Bohinjec:

Kdo nosi odgovornost za bedo naših bolnišnic

Beda naših bolnišnic je strašna. Gorje človeku, ki mora v teh zavodih iskati zdravje in tolažbo. Bolnišnice odlikujejo sprejem bolnikov, bolnike predčasno opu- ščajajo, v bolnišnici ni kredita za zdravila, na vseh koncih in krajih primanjkuje najnujnejših potrebščin. Tenost prctorov je obupna, bolniki leže po sobah tako kot mrtvi in ranjeni po bojnih poljih, po vseh kotih in krajih. Prehrana bolnikov je do skrajnosti ekonomizirana, tako da celo skromen slovenski bolnik iz hribov začu- deno odpira oči.

Problem naših bolnišnic je bil že večkrat na dnevnem redu našega javnega življenja, pa je bil zopet odlojen na stran. Kar bu- diti se moramo, da so bučne akcije za re- šitev tega perečega slovenskega problema rodile tako neznatne uspehe. Tu in tam skromne adaptacije, kar pomeni toliko, ka- kor povodenj zdržavati s pesmi. Priza- devanja za ljubljansko mestno bolnišnico so se razbila ob trdoti znanih in nezanih ovir. V ministruvstvu za narodno zdravje pa so imeli polne roke posla z ustanavljanjem in otvarjanjem novih bolnišnic v drugih ba- novinah države. Za Slovenijo ni bilo časa. Nimam v spominu, koliko interpelacij je bilo v skupščini vloženi zaradi razmer zdravstvene politike v Sloveniji, tudi niso prišle v javnost druge resnejše akcije. Pro- blem bolnišnic je iz dneva v dan aktual- nejši. Njegovo aktualnost moramo a po- dvojen resnostjo ponovno potrditi prav sedaj, ko so v teku priprave za nove pro- račune države, banovine in občin.

Problem bolnišnic seveda ni nerešljiv. Treba je krepke odločnosti in nekaj ju- bezni do bolnikov. Ljubljena premaga vse ovire, tudi v tem primeru. Vražljati me- rimo brezpogojno na tem, da problem v ve- likem reši država sama, ker je edino ona finančno za to sposobna in za take naloge legitimirana, saj spada vprašanje bolnišnic k njenim prvotnim dolžnostim. Dolžnost banovine in občin so subsidiarna zna- čaja, vsaj do časa ureditve banovinskih fi- nans po avtonomnih načelih. S tem seveda ni rečeno, da smejo banovine in občine stati ob strani. V naši gospodarski, social- ni in zdravstveni politiki je velik nered, mnogo prehitenevanj, vse je več ali manj brez nadzora. Kdor preje prede, prej me- lje: zdi se, da ta preprosta učenost velja tudi v velikeu.

Če bi imeli izdelan soliden gospodarsko- socialni in zdravstveno-politični načrt za bližnje potrebe Slovenije, ni nobenega dvo- ma, da bi prišli bolniki po večini naših ljub- ljenih do bližnjega preja na vrsto kot na pr. vsučilniška knjižnica, ne da bi se bilo komu bati občita, da je izdajalec slovenske kulture. Če bomo tujou razkazovali umsko, gospodarsko-socialno in zdravstveno kul- turo Slovenije, ra iz univerzitetne knjižnice ne ememo peljati naravnost v bolnišnico, ker bi se preveč začudil, ko bi iz razkoš- nadel v pretežitivo tragiko bolnega slo- venskega človeka. Ena, dve prečunski leti moramo z vso neizprosnostjo posvetiti skrbstvu za zdravje državlan- v ozadje moralo stoniti vse druge potrebe, ki so po nameti in priključ brez neopra- vilne škode odložljive. V primeri z napa- dno, socialna in moralna važnost zdravja je zelo velika odločilnega. Klor lista poročanje države in banovine in ima pred oči razkazano v bolnišnicah, ba slab- koto dobil milijone za sanacijo stonja bol- nio. Nekaj let naj bi javno-pravni proza-

čuni dobili značaj zdravstvenih proračunov.

V javnosti in pri nepoučenih posamezni- kih je greej močno ukoreninjeno mnenje, in da leži kar na dani, da so javne so- cialno-zavarovalne ustanove po svojih prav- nih in socialnih dolžnostih poklicane, da izrade in upravljajo primerno število več- jih ali manjših lastnih bolnišnic. Tako mnenje je v celoti zmotno, krivično in ne- socialno. S takimi mislimi ne sme hoditi okoli oni, ki hoče veljati za poznavalca dolžnosti in možnosti našega socialnega za- varovanja. Ako bi stvar tako jasno ležala na dani, potem bi kulturni svet takim ide- jam že davno sledil. Nikjer pa socialno zavarovanje ne gradi lastnih bolnišnic (iz- jeme so sanatoriji iz sredstev rentnega za- varovanja), ker nikjer delavca in name- ščenca nečije degradirati v državljana niž- jih vrst in ga nečije odrediti od skupne de- že državljanov, ker sta enakovredna ča- voplačevalca, ki imata pravico, da v ne- oključenem obsegu participirata na dohodih državne zdravstvene politike. Delavci in nameščenci sta zato organizirana v socialno zavarovalno rizikovo skupnost, da lahko plačata eno oskrbino v javnih bolnišnicah, ki je zakonito določena za druge državljane. Delavci in nameščenci nosita socialno- zavarovalne prispevke sama, ker je za te zneske enostavno okrnjena njih plača, ne da bi bila iz tega naslova zmanjšana njih davčna obveznost. Država pa mora vsem državljanom brez izjeme ustvariti pogoje za zdravljenje. Neukusno hujskanje je, ako kdo pravi, da delavci parastoko uživajo sadove žuljev kmeta, ki je da sežal bol- nišnice. Napačno dela, kdor s puhlimi be- sedami udriha po delavskem zavarovanju in tako polhičuje nemoralne strasti proti eni naših najresnejših socialnih ustanov.

Kako drugod pojmujejo potrebe delav- skega zavarovanja in kako ščitijo tuje za- konodajne delavski denar, nam kaže češ- slovaški primer, kjer plačajo socialno za- varovalna ustanova bolniško-oskrbino stro- ških v javnih bolnišnicah samo za dobo šir- jih tednov in še to po izjemni tarifi, vse dalše stroške nosi država. Francozi za- kon izrecno priznava zavarovalnim ustanov- am priznane znižane tarife. Pri nas nosilec bolniškega zavarovanja nosi bolni- ško-oskrbino stroške do enega leta, celo za svoje štiri tebe; za nosilca zavarovanja tuji ne veljajo neodobnosti, ki jih urebje priznavajo državljanom po davčni moči. Na ta način je naša bolniško zavarovanje naj- jnja gospodarska potpora bolničarjem, ker vemo, da je zavarovanje na oskrbini stro- ških v dravski banovini v letu 1936. pla- čalo 5.499.104 Din ali skoraj 13% premij. Brez zavarovanja bi vse naše bolnišnice brez izjeme prišle v najresnejšo krizo, ker vemo, s takimi finančnimi težavami so morali boriti zaradi odpadkov, neredne- rotoča vplačil in skromnih kreditov. Goto- vo jih uravne vseh bolnišnic same nasodlo- neise vovovavilne poizkve, ki bi hodi zavarovanim delavcem odpuščati »gestolj- nost« v bolnišnicah.

Delavsko zavarovanje razpolaga s premi- jami za bolniško zavarovanje in v vel- čini za neobčutno in neobčutno zavarovanje. Bolniško zavarovanje je kratkotrajno za- varovanje, ki po aviti finančni in material- ni zbiranju konstatirani ne more prilo- nati z občutimi lastnosti izjemni pri- niti naše zavarovalne fond za primer enilom- jilnega slovenskega bolniškega zavarova- nia izkazueh skromen sefit, ki na sku- pni z zavarovalni fond na hit v gotovini v

Restavracija ZVEZDA

NUDI DREVI
NASLEDNJE SPECIALITETE:
S A J N C
S O R N A
G O R S K A
M R E S N A
P E O E N K A

Novodošli specialni stiri

Šarplaninski
Kaskaval
Pirotski
Livanjski

Prvovrstna vina v buteljnah
po 3/10 in 7/10 L:

Renski rizling, Muškati Lunel, Bur- gundec črn, Negotinsko črno, Samo- tok Prokupac, Karlovaški bernet, Jagodni izbor (prošek), Jeruzalem- ski traminac, Ljutomeraki burgun- dec, Muškatin silvanec, Smederevka, Zlatno brdo, Vugava.

Pivo: Lešak — Beck

blagajni, temveč v zaostankih na neplač- nih pripevkih. Bolniško zavarovanje je a prispevki članov tako dotirane, da 80% predpisa odpade na vsakoletno dajavo za- varovancem in svojem v naravi in gotovi- ali Res čudno, da se kljub temu še vedno ponavljajo — celo od rusih strani — tr- ditve, da so soc. zavarovalne ustanove bo- gato dotirane s sredstvi svojih članov in da za svoje člane ne žrtvujejo tega, kar za- hteva socialna pravdnost in stvarna po- treba. Take demagogije so skrajno neoc- eladne, voda na mlin vseh socialnih strem- ljenj. Bolniško zavarovanje ni zgrajeno na kapitalnem kritju, temveč živi iz rok v usta. Razpoložljiva sredstva ima na razpo- lago rentno zavarovanje (nezgodno, inva- lidno), ki je zgrajeno po načelih kapitalne- ga kritja. To kapitalne je treba varno in- vestirati, ker so v njih kondenzirane pokoj- ninske pravice zavarovancev. Investirani kapital je treba obrestovati s najmanj 6% in amortizirati. Kapital socialnega zava- rovanja mora v prvi vrsti služiti socialno- zdravstvenim potrebam zavarovancev. K takim investicijam spadajo nedvomno pred- vsem bolnišnice. Ako bi zavarovanje gra- dilo lastne bolnišnice, bi samo moralo in- vestirati kapital obrestovati in amortizirati. To pomeni, da bi moralo bolniško zava- rovanje oskrbino v svojih bolnišnicah do- ločiti na osnovi 7% obrestovanja vsehvi- ražijo. Ta cetrlnina bi bila tako visoka, da bi zavarovanje takoj zašlo v občuten de- ficit z vsemi škodljivimi posledicami, ki morajo priti. Sanatorij Golnik se je razširil in moderniziral a posejili in mora obrestno službo nositi sam, zato so oskrbnele znosi- jo samo za premožne, ljudstvo je sanatorij zaprt. Ali naj bolniško zavarovanje izkravi zato, ker država ne pozna svojih dolžnosti? Bolnišnice so na vsem svetu neproduktivne investicije, pri katerih mora amortizacijs- ka služba nositi država, da so oskrbne tarife res ljudske, tudi za zavarovance.

Bolniško zavarovanje si je na glavo na- kopalo težke skrbi — z uradnimi zgrada- mi, v katere je investiran neogodno-zava- rovalni kapital. Obrestna služba je neizme- rno težka. Investicij niso narekovalne samo lastne potrebe, ker te so zahtevale skrom- nejše zgradbe. Težak vpliv so imeli politi- čne težnje, urbanistične želje in manja, da je treba dati zasluzitji. Bolniško zava- rovanje niti dinarja novih bremen ne prene- se! Ta rečna zavarovalna panoga nosi da- nes obrestno službo za 38 milijonov Din investicij, kar bi celo za najbogatejše drža- ve pomenilo finančno gospodarski čudež. Drugod grade zdravstvene ustanove, one zavarovalne panoge, ki razpolagajo s pro- mitskimi rezervami ali s specialnimi fond- i, kjer obrestna služba izpade iz kalkulač- skih računov.

Premijske rezerve invalidskega in no- zgodnega zavarovanja so na razpolago. V prihodnjih petih letih bo v Sloveniji pre- dvidoma razpoložljivo okrog 51 milijonov dinarjev za investicije v nepremičnine, to pa v obliki posejili javno-pravnih korpo- racijam. Tu so skrbi viri za sanacijo bol- nišnic. Zavarovanje bo dalo in hoče dati vse, kar sme po pravnih gospodarskih in socialnih načelih dati. Toda eno stoji: de- lavsko zavarovanje ne more biti delka za vse, ker je zavarovanju delokrog ostro za- rčtan v zakonu in v — zdravi pameti.

Prišli smo tako daleč, da skoraj vse jav- ne investicije finanira delavski in name- ščenski denar. Pri tem pa bi se moralo do skrajne natančnosti varovati načelo: denar mora biti brezpogojno varno naložen. De- nar v lastne bolnišnice ni varno naložen, ker bolniško zavarovanje finančno ni spo- sobno, da za to varnost jamči.

Najlepši dar za Miklavža!

Standard-radio

Ljudski super, 5 elektron, 7 krogov

Generalno zastopstvo za Slovenijo:

RADIO-DOBERLET d. o. o., Ljubljana

KONGRESNI TRG 8

Podzastopstvo za Maribor HENRIK ARLATI, Ulica 10. oktobra št. 4.

Domače vesti

* Jubilej zaslužnega hrvaškega arheologa. Ustanovitelj prvega muzeja hrvaških spomenikov v Kninu, relovnik-frančiskan Lujo Marun bo dopolnil te dni 80 let svojega življenja in 50 letnice svojega znanstvenega delovanja. Odkril in opisal je mnogo dragocinskih spomenikov iz naše naravne zgodovine ter ustanovil kninski muzej. Se zdaj v visoki starosti še vneto posveča znanstvenemu delovanju.

* Diplomirani so bili na pravni fakulteti ljubljanske univerze gđ. Zlata Severjeva in g. Bricej Franc, oba iz Ljubljane, in g. Stanko Sket iz Šmarja pri Jelšah. Čestitamo!

* Najcennejšo darilo, ki vsakomur ustreže. Na dopisnico vam založba »Cesta«, pošlje svojo prvo zanimivo knjigo »Zgodbe brez grozot, ki je takoj prve dni našla pota v številne slovenske kraje. Brošura o poštno vred 10 din, vezana 15 din. Založba »Cesta«, Ljubljana, Knafljeva 5.

* Nagrade so razpisane. Uprava radijske oddaje postaje je razpisala: 1) 2 nagradi (4-čevni in 2-čevni radijski aparat) e plačano radijsko naročnino za 1 leto) za nove radijske naročnike. 2) 3 nagrade à 1.200 din 800 din in 600 din za nove slovenske zvočne igre. 3) 3 nagrade à 1.200 din, 800 din, 600 din za neobjavljena izvirna slovenska glasbena dela. Ostali podrobni pogoji so razvidni iz razpisa v reviji »Radio Ljubljana« št. 49 in št. 51. Razen tega se dobe informacije v upravni pisarni Radijske postaje v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/1.

Naivšja fronta

v dokumentarnem vefilmu
Danes dopoldne ob 10.30 ur izredna predstava po nižjih cenah. — Nadaljne predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Najnovejši žurnal! Rezervirajte vstopnice.

* Novi grobovi. V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Matilda Stuzijeva. Pogreb ugodne pokojnice bo danes ob 16. — V Jasenkovici ulici v Ljubljani je umrla gospa Ana Kornikova. Pokopani jo bodo danes ob 14.15. — V Beogradu je umrl pri svojem nečaku g. dr. Kralju posestnik g. Jakob Kralj, star 75 let. Pokopnika prepeljejo domov v Zabrnico, kjer bo jutri ob 9. pogreb. — Pokojnika blag spomin. Žalostnim naše iskreno sožalje!

* Eden izmed najlepših romanov, kar jih je bilo zadnja leta prevedeno v slovensčino, je roman Richarda Vossa »Dva človeka«. Mojstrski je opis tragične ljubezni dveh mladih src in krajev, kjer se dejanje vrši, in ne dobila zlahka dela, ki bi nam prikazovalo tako globoko ljubezen sica do matere. Ko sta »Dva človeka« izšla v originalu, sta bila vrsto let najbolj brani roman med Nemci. Ni dvoma, da je ta knjiga najlepše Miklavževu ali božično darilo. Na finem papirju tiskana in moder- no v platno vezana stane 50 Din, čisto enako vezana, a na cenejšem papirju tiskana 34 Din, mehko vezana pa samo 24 Din. Pišite po polojnico na uredništvo »Domovine«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Ko prejme založba denar, nemudno odpošlje knjigo. Poštšina se ne računa. Kdor naroči skupaj štiri knjige, dobi peto za- stonj.

* Pogrešan. Dne 28. julija je odšel z doma v Ljubljani g. Adolf Večerin, mizarški mojster. Zaprtil je ženo in dva majhna otroka. Komur je njegovo bivališče znano, naj blagovoli sporočiti njegovi ženi Mariji Večerin (Sv. Petra cesta 90) ali pa upravi ljubljanske policije.

* Primerno darilo za vsakogar. Je Ilke Vaštevove Roman o Pršernu. Naročite ga direktno na naslov: Ilke Vaše, Ljubljana, Lavričeva 6. Cena: celo usnje bibliofilska izdaja 200 din, platno 100 din, karton 80 din. Pri skupnih naročilih (zajamni) peš znatno popust. Knjigo dobite tudi na obroke. Svarilo: Ne zapužite denarja akviziterjem!

* Lastni interesi reševanja vsakemu bolniku, ki se želi rešiti astme, tleznih pljuč in podobnega zla, da se poslužijo pomembne tvečnice Puhlmann & Co. Berlin 614, Mügelstrasse 25/25a, ki obstoja že mnogo let ter razpošilja brezplačno poučno brošuro s slikami Pazite na oglaš na strani 2!

* Varčevanje na pravem mestu. Kritična doba naša: da svoje potrebe znužemo na najnižjo mero. Vseovnosd moramo varčevati, varčevanje na škodo zdravja pa bi pomenilo zapravljane največje dobrine. Čvrsto zdravje je v današnjih časih še bolj potrebno kakor kdaj prej, da lahko obvladamo najhujše ovire in napore. Denar, izdan za Ovmaltno, je dobro naložen, ker dobimo zanj najboljšo od naložbe. Ovmaltna vsebuje samo najprejemnejše, za organizem najbolj potrebne redilne sestavine. Ovmaltna varuje in krepi našo zdravje ter mir: naše živce.

ZA MIKLAVŽA

Vam nudi veliko izbiro praktičnih daril
trvdka STANE CUZMAR
Franciškanška ulica 4

* Odreči se užitku? Ne — nasprotno: Vi lahko užitek in dieto združite, če pije- te kavo Hag V okusu ne boste opazili nobene razlike a počutili se boste odlično.

* Pri omaritici v »Jutru« 4. t. m. bi se moralo ime pravilno glasi Ludvik Čop in ne Čok, kakor je bilo nepravilno objavljeno.

* »Prejubi Miklavž!« prosila je Mila, »prinesi mi knjigo: »Kralja sta razvese- lila.« Naročila sprejema: Korban, Gornji grad. Cena: vez 28. kart. 20 Din.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vz- mite jutruja na prazen želodec kozarec naravne Franc. Jožefove grenčice.

* Tovarna JOS KECH sprejema mehke

Iz Ljubljane

u — Izreditev odlikovanj. Včeraj opo- dne je župan dr. Adlešč v magistratni dvorani slovesno izročil odlikovanja, s katerimi so bili, kakor smo že takrat po- ročali, odlikovani nekateri ljubljanski ga- silci in nekateri gasilske čete. V svojem nagovoru je g. župan zlasti poudarjal sa- maritanski in državno brambeni pomen gasilstva, ki zahteva izobrazbo in vzorno organizacijo, in je odlikovancem iskreno čestital. V imenu odlikovancev se je g. župan zahvalil predsedniku gasilske za- jednice dr. Kodre, proseč ga, naj sporoči na najvišje mesto njihovo zahvalo.

u — Dr. Fran Mesesnel predava v Ljub- ljani. Kot dostojan zaključek retrospektive umetniškega dela genialnih bratov Šubi- čev, priredil Jugoslov. češkoslov. liga v Ljub- ljani v torek dne 7. dec. v mali dvorani Ljublj. filharmonije ob 20. uri zanimivo, s krasnimi skiptičnimi slikami spremljano predavanje o temi: »Brata Šubici in češka umetnost«. O velikem umetništem poslan- stvu Janza in Jurija Šubice v likovnem živ- ljenju Prage in Češke v enem najslavnejših obdobjih češke kulture, o bogatem donosu dela slovenskih umetnikov k stvaritvam ta- kratnih velikih čeških slikarstva Ale- šu. Brožiku, Zetiaku, prav posebej še Vojt. Hynaisu in drugih, o življenju obeh sloven- skih mojstrov ter njih delovanju v Pragi in Češki bo predaval eden najboljših pozna- valcev umetnosti bratov Šubičev, naš odlič- ni umetnostni zgodovinar univ. prof. dr. Fran Mesesnel. G. prof. dr. Fran Mesesnel je tudi predednik posetrimske lige v Skopju. Vstop na to zanimivo in kulturno pomembno predavanje bo vsakomur prost. Vabimo na ne le vse prijatelje češkoslov- škega naroda in našo češkoslovsko koloni- jo, maruž tudi vse, ki se zanimajo za slo- vensko likovno kulturo, zlasti umetnike in znanstvenike. Predvsem pa velja naše vabi- lo našemu dijaštvu.

u — JNAK Edinstvo. Zaradi praznika izje- moma sešatek v petek 10. t. m. Na dnev- nemu rodu predavanja in debata. Točno in obvezno. — Odbor.

svetovne vojne

DOLOMITI V PLAMENU

Elitni kino Matca

u — Literarni večer pisatelja Rudolfa Kresala. Na praznik, v sredo 8. t. m. ob 20. uri bo v dvorani Delavske zbornice lite- rarni večer, posvečen delu znanega pri- povednika Rudolfa Kresala. Silvo Mehora bo čital poglavje iz Kresalovega doseda- njega največjega dela, roman »Študent štefan«, pred tem pa bo prebral še Kresalov polemični sestavek »O bontonu upra- viteljev slovenske kulture«, ki se tiče uso- de tega romana in ostro svetljuje razme- re za kulisami naše literarne kritike. Ne dvomimo, da bo večer Rudolfa Kresala ena najzanimivejših literarnih prireditvev sezone in opozarjamo nanj že sedaj kul- turno zainteresirano občinstvo.

Veselite se napravite

SOENNECKEN

polnilnim peresom

Zastopstvo

Iv. Bonač,
Ljubljana

APARTNA MIKLAVŽEVA DARILA

u — Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 7. t. m. bo predaval univ. doc. g. dr. Albin Seliskar o 150letnici rojstva Pur- kynje. S tem predavanjem se boče Pri- rodoslovno društvo okrono odložitvi znan- stvenemu znanstveniku, prirodoslovno-fiziolo- gu bratskega češkega naroda Purkyně, kat- remu so letos Čehi za njegove velike zaslu- ge za znanost in kot enemu izmed prvih boriteljev za češko narodno samostojnost in svobodo posvetili celo leto: »Purkyněovo iz- točje. Njegovo znanstveno delo mi je ne samo v domovini, ampak tudi pri Nemcih prineslo sloves znanstvenika. Poleg obširnega znan- stvenega dela je Purkyně pisal tudi razne članke o vzgoji, organizaciji in drugim, udeleževal se je češkega preporočnega gibanja in deloval za zblizanje in skupno delova- nje slovenskih znanstvenikov. Ker je bil Purkyně poleg tega osebn prijatelj Tyrša, odpade brez dvoma duhovni del izoblikova- nja sokolske ideje nanj. Predavanje, ki ga bo spremljalo izdatno število diapozitivov, katerim bodo delno priključeni tudi ekspe- rimenti, bo v mineraloški predavalnici. Za- četek ob 18.15.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM

V SISKI — TELEFON 33-87

Tajna črne sobe
Film napete vsebine z Boris Kar- loffom, znanim iz filma Frankenstein

V dopolnilno zvočni tednik in kolor film

Indijanci pridejo
Predstave v nedeljo ob 3, 5, 7, in 9. v ponedeljek ob pol 9. uri

V torek in na praznik: POSLEDNJI AKORD

Senzacija v ceni in kvaliteti

5 — CEVNI SUPER

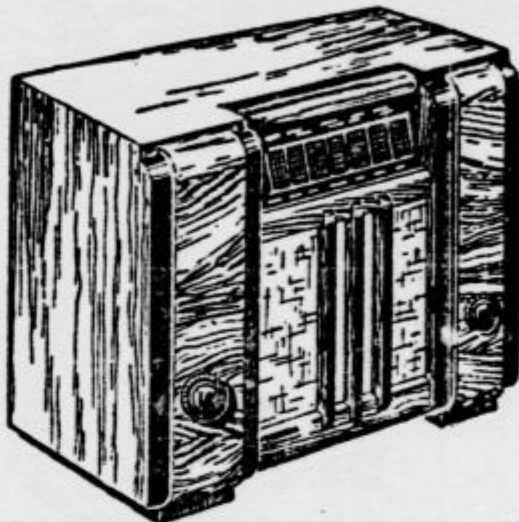
ZA 1938. LETO

Din 2750.—

CENA NA ODPLAČILA DIN 2885.—

ORION RADIO TIP 100

S KRATKIMI, SREDNJIMI IN DOLGIMI VALOVI

RADIO r. z. o. o.
Ljubljana,
Miklošičeva c. 6.

RADIOVAL, Ljubljana
Dalmatinova ul. 13

JOSIP WIPLINGER,
Maribor, Jurčičeva 6.

u — Jubilejni koncert APZ bo 13. t. m. ob 20. v uniojski dvorani. Zbor akademikov deluje s temeljitostjo, požrtvovalnostjo in neumornostjo. S svojimi nastopi je zbor por- kazal zavidno višino čistega umetniškega stremljenja in pomen za razvoj vokalne glasbe. Zbor predstavlja skladno in muzikal- no odlično celoto. Koncertni program, ki je nastavljen v prazno 10 letnice obstoja APZ, obsega od najboljših slovenskih ska- dateljev najboljši. Stilo predstavljajo le skladbe razvojske slovenske pesmi. Za koncert, za katerega vlada veliko zanimanje, so vstopnice v prodaji na univerzi v vratarjevi loži dnevno od 8. do 19. ure. Cene sedežem od 50 do 10 din, stojišča 7 in 5 din.

u — Francoski institut vabi na franco- sko predavanje v torek 7. t. m. ob 20. Predaval bo g. univ. profesor Evgen Spektorsky o literarni korespondenci. Opozarjamo cenjene obiskovalce naših predavanj, da bo to predavanje v Trgov- skem domu. Vstop je brezplačen.

BOUVIER

VINO V STEKLENICAH

GORNJA RADGONA

u — Jutri v ponedeljek koncertira v ve- liki filharmonični dvorani znameniti fran- coski violinist, virtuc Robert Soetens. Spored njegovega koncerta je naslednji: Händel: Sonata, Vitali: Chaconne, Mo- zart: Koncert št. 3 v g-duru. Po odmoru pa: Milhaud: Le printemps, Debussy: a) En bateau, b) Minstrels, c) La fille aux cheveux de lin, Dohnanyi: Ruralsa Hun- garica. Na klavirju spremlja umetnika ga Suzana Roche. Kakor že omenjeno je virtuos Robert Soetens umetnik svetov- nega slovesa. V Ljubljani je še vselej iz- redno navdušil koncertno občinstvo, zato je bil vsak njegov koncert v našem mestu dogodek prav posebne vrste. Posebno opo- zarjamo pa še na to, da bo večina teh skladb prvič izvajana v našem mestu. Prodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

u — Podporna zadruga drž. policijskih na- meštevcev in upokojencev dravske banov- ne v Ljubljani priredi dne 8. januarja 1938. pod pokroviteljstvom g. Lana dr. Natlačena v vseh prostorih Sokolskega doma na Ta- boru običajno letno dobrodelno prireditev z bogatim srečelom. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo bolnim članom zadr- ge, njih članom in sirotam, se naročajo ce- neno občinstvo, ustanove in druge organi- zacije za blagohotno naklonenost ob priliki osebnega ali pismenega vabljenja, za kar se vnaprej zahvaljuje odbor.

u — »Skedenje, zabavno Kranjevo kome- dijo, ki je dosegla izreden uspeh in pri kateri so se gledalci nasmejali do solz, ponove Senteleščani danes in na praznik 8. t. m. ob 20.15. Z današnji predstavo je zrušeno miklavževanje za odrasle z raz- nimi veselimi in komičnimi nastopi. Zaradi prostosti in svojevrstnosti epordi je za miklavževanje veliko zanimanje. Za o- kupite vstopnice že v naer. Darila se spre- jemajo brezplačno pri doveni blagajni dan- es od 10 do 12., od 15. do 17. ter eno ur pred začetkom.

DANES ZVEČER

priredim svojim cenjenim gostom prijeten

MIKLAVŽEV VEČER

V RESTAVRACIJI HOTELA UNION

pri katerem igra izvrsten salon orkester.

EVENT. DARILA se sprejemajo pri restavracijski blagajni.

Za obilen obisk se vljudo priporočam.

P. ŠTERK, restavrtar

LJUBLJANA, Kongresni trg 7.

Kuhanje na električnih ploščah
SE VRAJ
vsaok aredo ob pol 17. Gradisce 14/L.
Gospodinjje vabljene!

Blasnikova
»Velika Pratika« za l. 1938.

je izšla in se razpošilja za ceno din 5 — za vsak komad Naročila na tiskarno J. Blas- nika nari Ljubljana Hreg št. 10-12 in se- jabi tudi v trgovinah To je najbolj pri- jupljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar. že od nekdaj.

u — Ali pride gospa Zikova v Ljubljano? Prejeli smo: Ze dalje časa gostuje v naši prestolnici operna pevka gospa Zdenka Zi- kova. Vsem nam je še dobro v spominu iz časov njenega uspehov polnega umet- niškega delovanja v Ljubljani. Njena umet- nost je gotovo še pridobila v teku let, ko je delovala na raznih svetovnih odrih s velikimi umetniki. Ali ne bi bilo umestno, da ugledno umetnico ob tej priliki povabi- mo na gostovanje v Ljubljano, kjer se deloma že uprizarjajo, deloma pa še stu- dirajo opere iz njenega repertoarja (Ma- rinka, Santuzza, Tatjana)? Občinstvo bo pač rado napolnilo gledališče (in s tem tu- di blagajno), saj nam je posebno njena vloga Tatjana v »Oneginu« nepozabna.

ZA MIKLAVŽA
zelo prikladna darila nudi trvdka

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

u — Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov-sekcija Ljubljana vabi na pre- davanje, ki bo v torek 7. decembra ob 20. uri v predavalnici mineraloškega inštituta univerze (vhod s Kongresnega trga). Pre- daval bo dr. ing. b. c. Mirko Roš, profesor tehniške visoke šole in ravnatelj zveznega preizkuševališča v Curihu o preiskavi in izkustvih na izvršenih železobetonskih zgradbah v Švici v letih 1924-1937. Prof. Roš, odličen znanstvenik, po materi slove- skega rodu, porablja priliko svojega kratkega bivanja v Sloveniji, da nudi našim stro- kovnjakom in strnjani obliki vpogled v ob- sežno delo, ki ga je izvršil na polju ma- terijalne kontrole in priprave izvršenih konstrukcij iz železobetona v eni izmed tehnično najbolj naprednih držav — v Švi- ci. Zavod, ki ga vodi prof. Roš, ima danes, po zaslugi našega rojaka, evroovno vodilno vlogo na vseh poljih materialno-tehničnih preiskav. V času, ko tudi naša država in zlasti tudi naša ožja domovina investira visoke vsote v betonske in železobetonske zgradbe, bo predavanje gotovo zanimalo vse strokovne kroge. G. prof. dr. Roš je gost zavoda za preiskavo materiala naše univerze in Udruženja jugoslovenskih in- ženjerjev in arhitektov, sekcije Ljubljane. Predavanje bodo poimenovali številne aki- optične slike in diagrami. Vstop je prost vsem, ki se zanimajo.

u — Sv. Miklavž v operi. Dravi, med pri- ljubljeno opero »Sveti Ankon, vseh zaljub- lenih patron, bo prišel v opero sv. Miklavž z vsem svojim spremljevalcem. Obdaroval bo vse, staro in mlado, pridne in poredne. Na- ročila in priporočila sprejema operni vrta- rar ob 8. do 20. ure. Vhod iz Knafljeve ulice.

Vremenska poročila

Dozdevno vreme v decembru po stoletnem

koledarju

Dan je dolg 8 ur 39 minut do 8 ur 24 mi- nut in se do 22. t. m. skrči za 19 minut, do

konca meseca naraste za 4 minute.

N. 5. Stojana dež in sneg

Saba op.

P. 6. Nikolaj

T. 7. Ambroz oblačno, topleje

S. 8. Brezmadež, spocetje M.D.

C. 9. Peter Fous. deževno

P. 10. Lavretan. lepo sončno, toplej

Mati B.

S. 11. Damaz. vetrovno

P. krajec ob 2.12

N. 12. Aleksander. močni nalivi

P. 13. Lucija. krajevni dež

T. 14. Dušan. južno vreme

S. 15. Kristina. oblačno

RADIO-aparati dovršene blagozvo-
nosti - pri minimalni porabi
toka

RADIO PEGAN

LJUBLJANA - TYRSEVA 12

u Literarni večer društva »Tabor« bo v četrtek ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Odlomke iz svojih del bodo recitirali priznani primorski pesniki in pisatelji osebno. Sodelovali bodo g. dr. Ivan Pregelj, dr. Igo Gruden, Janjo Samec, Josip Ribičič, dr. Bogomir Magajna, Stano Kosovel, dr. Vladimir Bartol in Ciril Kosmač. Imena nam pričajo, da bo večer na umetniški višini. Dozvoľnost naše javnosti je, da se udeležijo večera v čim večjem številu. Vstopnina: sedeži 3, stojališča 2, dijaki 1 din. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne društvene namene.

u Klub koroških Slovencev priredi svoj prvi družabni večer v letošnji sezoni v torek 7. t. m. ob 20 v stekleni dvorani pri »Sestici«. Tyrseva cesta 6. Dr. Fellner Julij govori o položaju in Koroškem. Člani in prijatelji so vabljeni.

u Sestanek staršev ogledne ljudske šole za Bežigradom v ponedeljek 6. t. m. Dnevni red: predavanje ped. vodje Rudolfa Kotičice o otroku in ljudski šoli, ustanovitve Društva »Šola in dom«, razgovor o starši. Zaradi važnosti s-slanca vabi upraviteljstvo k obilni udeležbi.

u Planota Tibeta ne sme posetiti Evropeec, zlasti ne sme na najsvetlejšo goro v Transhimalajskem pogorju, na Kailas. Pod okriljem SPD bo predaval o svojih turah po Tibetu Dunajčan g. dr. Herbert Tichy, kateremu se je posrečilo priti v prepovedano deželo. Med drugim je poskušal vzpon na 7730 m visoki vrh Gurja Mandata. Dva meseca je hodil po tuji deželi ter podrobno spoznal običaje in ljudi. V številnih slikah nam bo pokazal čudovito deželo Tibet. Predavanje se vrši v petek 10. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Planince opozarjamo na to zanimivo prireditev.

u Zveza gospodinj priredi 10. t. m. ob 19 uri in 13. t. m. ob 15. uri tečaj za drobovno božično pecivo ter 17. t. m. ob 19. uri tečaj za pripravo rib na več načinov. Vse podrobnosti in prijave med uradnimi urami v Gradišču 14.-I.

Na številna vprašanja naših zadrugarjev, kakor tudi drugih ljudi s tem naznanjamo, da nima naš zavod niti najmanjše zveze z »NAPREDNOSTJO«, o kateri so pred dnevi obširno razpravljali pred sodiščem in so tudi časopisi s svojimi poročili podrobneje informirali našo javnost. »Napretekova zadruga« posluje, je poslovila in bo poslovala kulantno ter v največje zadovoljstvo svojih zadrugarjev.

NAPRETKOVA ZADRUGA za osiguranje, štednjo in privredno Sarajevo — Glavno poverništvo Ljubljana, Nebotičnik, tel. 38-75.

Zahtevajte brezplačne prospekte o vseh vrstah zavarovanj!

Za Miklavža

prinašamo razne novosti jenskega Lipskega velesejane: kakor otroče igrače z muziko, premlakajoče figure, avto, ki vozi v vse smeri le Din 20.—, itd., lepa darila za odrasle, kakor: maniere, šivalne garniture, necesarje, brivske garniture, in foto-aparate vseh znamk.

Oglejte si našo miklavžovo izložbo, in v trgovini vse vrste daril, brezobvezno!

Se kar najvidneje priporoča
Foto Tourist Lojze Šmuc
foto-galanterija in parfumerija
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 8.

ASTRONOMSKA TOČNOST!

Vsakovrstno pohištvo

in LESTVE Vam izdela po najnižjih cenah tvrdka I. REPSE, Ljubljana, Igriška ul. 3.

CAFUTA FANČI

Mestni trg 7
priporoča svojo novo modno trgovino z bogato izbiro kvalitetnega blaga po konkurenčnih cenah. Posebno ugodno za Miklavževa in Božična darila!

Zahtevajte povsod SAMO ORIGINALNI
»Fruškogorski biser«
belo — rezno — staro — sladkasto vino
odlične kvalitete.
B. MOSER, Zemun III.
Moserova 1. Tel. 40-88.
žaloga tudi v Javnem skladišču Ljubljana.

u Vabilo javnosti. Jutri, v ponedeljek, bo prva obletnica smrti skladatelja Emila Adamiča. Učiteljski pevski zbor v Ljubljani, kateremu je bil pokojnik predsednik, se bo jutri ob 16. uri poklonil na njegovem grobu pri Sv. Križu. Vabimo vse pokojnikove prijatelje in pevski društva, da se udeležijo te počastitve. Odbor.

u Podobor društva »Knjeginja Zorka« priredi tudi letos Miklavžovo čajanko v veliki dvorani Kazine v nedeljo 5. t. m. Nastop Miklavža točno ob 21. isti dan. Ža ob 16. pa obišče sveti Miklavž naše pridne otročiče tudi v veliki kazinski dvorani. Prišel bo v spremstvu mnogih lepih angelov, a parklje bo pustil v peklu, saj je vsa zaša deca dobra. Prijave in paketi se sprejemajo za deco in odrasle v soboto 4. t. m. od 15. do 19. ure in v nedeljo 5. t. m. od 10. do 13. Prireditev je brez vabil in so vabljeni vsi prijatelji društva.

SREBRNINA ZLATNINA

v veliki izbiri pri

H. SUTTNER — Ljubljana 5
Prešernova ulica 9 — (poleg glavne pošte)
Zahtevajte brezplačni cenik!

u V kinu »Sloga« smo videli včeraj dva odlična kulturno-poučna filma »V steni in led« ter »Veda in priroda v službi zdravja«. Prvi film je izšel v Švici ob sodelovanju najbolj znanih švicarskih alpinistov. Pomen je v Zernattski gorski skupini (preko 4.000 m višine). Med krasnimi posnetki so lepe glasbene točke, sami švicarski motivi. Film kaže, kako odlični alpinisti z neverjetno spretnostjo zmagujejo najnevarnejše zapreke. Podrobno je prikazana tehnika vzpona in spusta, posebno zanimiv pa je prikaz dviganja iz ledeniških prepadov z lastno močjo. Vsek planince in ljubitelje sporta je zase gotovo nekaj našel v tem filmu, ki je tudi po svoji vsebini zelo zanimiv od začetka do kraja. — Drugi film »Veda in priroda v službi zdravja« pa je pokazal zanimivo delo v znanosti in umetnosti dr. A. Wander, kjer pravi, da po vsem svetu znano krepčilno hrano Ovomaltino. Videli smo, kaj je znanost pripeljala k pravilni prehrani človeštva in s koliko pozornostjo in higieno se postopa pri fabricaciji. Film je bil združen z zanimivim predavanjem o prehrani. Predavatelj g. dr. Trauner je lepo razložil, kako je provaljeval ta problem med svojim bivanjem v olimpijski vasi v Berlinu. Tam so zdravniki pri 5.000 sportnikih iz vsake sveta ugotavljali učinke pravilne prehrane. Ugotovili so tudi visoko vrednost krepčilne hrane Ovomaltine, ki daje v najkrajšem času človeku redilne snovi in z njimi nadomesti tudi izgube po velikih telesnih in duševnih naporih. Polna dvorana je nagradila predavatelja z velikim odobravanjem.

V novi modni trgovini FANČI CAFUTA,
Mestni trg 7.
dobite v ogromni izbiri nogavice in rokavice po neverjetno nizkih cenah kot Miklavževa in Božična darila!

JELKINA ESENCA,

osvežuje in razkužuje zrak, steklenica Din 14.—, dobite v drogeriji Adrije, Selenburgova ul. 1.

u Razobešanje reklamnih plakatov nad cestami in ulicami prepovedano. V Ljubljani se je razpela grda navada, da razna društva razobešajo nad cestami in ulicami reklamne bodisi platnene ali papirne plakate, kar zelo kvari lepoto ulic. Te navade so se začela posluževati že celo podželska društva. Zato mestno poizavarstvo za budoče ne bo dovoljevalo nobenih takih neokusnih reklam več in je vsako izobešanje sličnih plakatov čez cesto prepovedano.

u Dražbo zarubljenih predmetov bo izvedla davčna uprava 9. t. m. od pol 9. ure dalje na Poljanskem nasipu št. 40. (Cukrarna). Prodajalo se bo razno pohištvo, stroji, ure, slike, peči, knjige, svetilke, stojala za cvetlice, kopalna kad ter razni praktični predmeti.

u Vsako nedeljo ob 16. uri popoldanski plesni tečaj v Jenkovi šoli, Kazina. Vsak torek in četrtek ob 20 uri nadležna plesna tečaja. Posebne ure in informacije vsak dan od 11 do 13 in od 15. do 19 ure.

MIKLAVŽ KUPUJE
samo sveže izdelane:
Ia PETRICKOVE bonbone,
Ia PETRICKOVE bonbonjere
Ia PETRICKOV marcipan,
Ia PETRICKOVO čajno pecivo.

Vse v PETRICKOVI SLASNICARNI na Aleksandrovi cesti.

Popolna razprodaja moških in otroških oblačil zaradi opustitve trgovine J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova 12.

u Prihodnji petek bo nastopila v Ljubljani 13-letna pianistka Nada Branković iz Beograda. Čeprav še silno mlada, je dobila lani na dunajskem mednarodnem festivalu prvo nagrado v skupini kandidatov klavirske igre izpod 16 let in bila sprejeta z nepopisnim navdušenjem. Mlada pianistka zelo pogostokrat koncertira v raznih krajih naše države, v Beogradu navadno v polni Kolarčevi dvorani, pravkar pa se vrača s koncertov na Dunaj in v Gradcu. Kritiki so polni hvale o njeni igri in pravijo, da mora navdušiti vsakega, še tako razvajenega poslušalca. Omenjamo, da bo igrala med drugim Beethovenovo Sonato op. 31. št. 2, Schumannovo Karneval, Lisztovo Rigoletto fantazijo itd. Program sam že priporoča obisk koncerta izrednega, mladega talenta. Vstopnice od jutri dalje v knjigarni Glasbene Matice.

KINO IDEAL
PREMIERA vefilma
»REMBRANDT«
Monumentalni film iz življenja slovitiga slikarja, ki ga predstavlja
CHARLES LANGTON
Danes ob 15, 17, 19. in 21.15 uri

u Nov program miklavževanja za deco. Sokol I. priredi danes ob pol 16. v veliki dvorani sokolskega doma na Taboru za deco miklavževanje z novimi ljubimim sporedom, ki bo gotovo popolnoma zadovoljil deco kakor tudi odrasle. Na programu so petje deklice Miklavžu, rajanje nebeskih kraljic v predvorju nebes, kaznovana malopridneža v plesu s parkljem, rajanje deklic v pričakovanju Miklavža, nastop Miklavževga pisarčka, gospodarka, vratarčka in poštarčka, nastop sv. Antona s petjem pesmic za deco, nastop sv. Miklavža s spremstvom angelov in parkljev, obdaritev dece. Vstopnina: sedeži din 5, stojališča din 2, otroci v spremstvu staršev din 1.— Darila se sprejemajo danes od 8. do 12. in od 14. do pol 16. ure v ženski garderobi na Taboru (vhod nasproti vojašnici).

Frizerski salon »EDO PAIDASCH«
trajne kodre v decembru Din 60.—
Nisem dražji, delam z original prepa-
ratom.

u Otvoritev mestne strokovne knjižnice. V torek ob 9. dopoldne se bo oficijelno odprla mestna strokovna knjižnica v mestni posvetovalnici. Po županovem pozdravu bo imel strokovno predavanje načelnik mestne socialnega urada svetnik g. Herbert Svetel, nakar bo ogled knjižnice. Strokovna knjižnica obsega zlasti literaturo iz pravne, gospodarske in komunalnega področja in je namenjena mestnemu uradništvu.

MODISTINJA
»Franja« Kogovšek

se je preselila z Gosposvetske ceste 12 — dvorišče v FRANCISKANSKO PASAZO in se cenj. damam priporoča za nadaljnji obisk.

u Priporočamo za Miklavža in božič napopisno lepo Puškinovo »Pravljico o caru Saltanu« v krasnem prevodu O. Zupančiča in dela Otona Zupančiča v treh knjigah. Oboje je vzorno opremljeno Marko Zupančič. In dolgo vrsto znamenitih izvirnih knjig. Zahtevajte prospekt! Akademsko založba, Ljubljana, Selenburgova 6/I.

ŠPANJA — TORERO

— ne krvave bitke! Topot krasen, delikaten Eau de Cologne za dame novost

v DROGERIJI GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

u Dar mestnim revežem. V počastitev blagopokojne g. Marije Sveltole sta darovala g. Ivo in Ana Sunara, lastnika goslinde na Cankarjevem nabrežju 100 din za mestne reveže. Mestno poizavarstvo se darovilema za lepi dar iskreno zahvaljuje.

Hotel »Oreke« danes MIKLAVŽEV VEČER. — Razdelitev daril.

u Novi začetniški plesni tečaj za d-m-e in gospode se prične jutri, v ponedeljek ob 20. uri v Jenkovem plesnem zavodu, Kazina. Dijaki popust.

u Plesna šola na Taboru. Drevi ob 20. redna plesna vaja. Vodi prof. Trošt.

u Registrirane knjige in knjigovodstvene stroje. Vam strokovno popravi Boris v. Simandi, Ljubljana, Dvočakova ul. 3. telefon 24—07.

Iz Celja

u Na poti k unitarizmu. Celjska »Nova Dobša« poroča: Celjani smo na praznik zedinjenja dne 1. decembra v večernih urah z zadoščenjem opazili, da sta zažareli električni luči poleg razpela na palači Ljudske posojilnice v Celju. Ta križ z lučicama je pritrjen na vrhu stavbe že več ko 7 let. Toda do sedaj sta luči goreli le ob cerkvenih praznikih (Veliki petek, Velika sobota, sveti večer, Silvestrovo). Da sta letos prvič goreli tudi na dan zedinjenja, kaže, da so lastniki hiše, ki so med najpomembnejšimi predstavniki JRZ, svoje stališče nasproti državnemu in narodnemu edinstvu v zadnjem času spremenili, kar vsi Celjani toplo pozdravljamo. Gotovo pride sedaj na dnevni red prihodnje seje mestnega sveta tudi že davno nspovedana resolucija za narodno edinstvo. Potem bomo Celjani še bolj veseli.

Specijalist za ženske bolezni in poroštvo DR. PAVEL PEHANI
je preselil svojo ordinacijo v palačo Ljudske posojilnice v Celju. — Vhod s Kralja Petra ceste (poleg Kina). Ord. od 1. — 3. ure.

u V celjski bolnišnici je umrl v petek v starosti 53 let g. Alojz Zupčič, žigosač-zvaničnik pri kontrolni uru v Celju, ki je stanoval na Cesti na grad 34 Blj in vester uslužbenec in zelo skrben družinski oče. Bodi mu ohranjen blag spomin, svojemu nas iskreno sožalje!

ZA MIKLAVŽA

DAMI:
eleganten plašč, obleko ali haljo

IZ VELIKE IZBIRE PO NAJNIZJIH CENAH pri

GOSPODU:
modno suknjo, obleko, črna palato

F. LUKIČ, Stritarjeva ul.

u Sokolsko akademijo, ki je dosegla v torek zvečer tako velik uspeh, bo Sokolsko društvo Celje-matica ponovilo v nedeljo 12. t. m. ob 16.15 v Mestnem gledališču.

u Na ljudskem vseučilišču jutri ne bo predavanja

KINO DOM, CELJE
4. do 6. dec. »SAMOSTANSKI LOVEC«.
7. do 9. dec. »7 ZAUSNICE« — Filmaka komedija.

u Lažni policijski agent Dne 7. novembra med 19. in 20. je prišel v neko gostilno na Bregu 24-letni čevljarški pomočnik Adolf S. iz Celja. Ko je tam opazil volnega invalida Tomaža B. iz Botričnice pri St. Juriju ob juž. žel., ki je prosil goste za milodare, je stopil k njemu, se mu predstavil kot policijski agent in ga vprašal za dokumente. Nato je pregledal gostilno in stopil v vežo, kjer je našel invalida. Takoj je invalida prijel in ga s silo odvedel do sredine Masarykovega nabrežja. Tam mu je rekel, da ne sme beračiti, in je zahteval od njega denar. Invalid mu je nato izročil okrog 30 din. »Agent« mu je zapovedal, naj gre proti »Otoku«, sam pa je krenil zopet proti kapucinskemu mostu. Invalid, ki se mu je zdel za zadeva seveda sumljiva, je javil dogodek policiji. Dne 7. novembra okrog ene ponoči se je pojavil Adolf S. v nekem celjskem hotelu in se predstavil kot policijski agent. Stopil je v sobo, v kateri je prenočevala Elza G. Zahteval je od nje dokumente, napisal njene rojstne podatke in vprašal, ali ima kaj denarja. Hotel je ostati z njo v sobi, kar pa mu ni uspelo. Dne 1. t. m. okrog 23. se je pojavil v istem hotelu v gasilskem kroju. Stopil je v sobo štefanje S. Izjavil je, da je od policije, in zahteval od nje legitimacijo. Ker pa S. ni imela legitimacije, jo je začel nadlegovati. Ker pa ni uspel, ji je zagrozil, da ji bo že še pokazal, in je odšel. Na podlagi osebnega popisa so Adolfa S. v četrtek izsledili in aretirali. Pri konfrontaciji je priznal svoja dejanja.

KINO METROPOL
prinaša danes ob 16.15, 18.15, 20.30 uri grandiozen vefilm mojstrske režije — sijajne inscenacije in močnih prizorov

LORD NELSON
V glavni vlogi Freddie Bartholomev, Madeline Carroll. Film je v nemškem jeziku. Ob 10.15 in 14. matineja »TOP-HAT«.

u Knjige Vodnikov družbe dobite v podružnici »Jutra« v Celju.

u Obnovite srečke drž. razredne loterije čimprej v podružnici »Jutra« v Celju!

Iz Maribora

u Odlikovani slovenjgorski gasilec. V okviru letošnje proslave državnega praznika v Sv. Trojici v Slov. gor. je starešina gasilske župe Maribor levi brag g. Srečko Kranjc izročil odlikovanja agilni svetotrojski gasilski četi in njenim gasilem in sicer četi sami red ev. Save IV. stopnje, 18. gasilec pa naslednja odlikovanja: za 10 letno službovanje so prejeli bronasto kolajno: Šiško Jožef, dr. Weixl Bruno, Laabacher Feliks, Pučko Jožef, Kaiser Franc, Dreo Valentin in Berlić Janko. Za 15 letno službo je bil odlikovan s srebrno kolajno Kramberger Konrad, za 20 letno službo pa z zlato kolajno Kirbič Rajmond, Golob Konrad ter Mlinarić Ernest. Za 30 letno službo so prejeli zlato kolajno in eno pal. vajico Košar Matija, Pučko Martin, Savernik Ernest in Golob Ernest: za 40 letno službovanje zlato kolajno z dvema pal. vajicama Vogrin Ivan, medtem ko je za svoje 50 letno službovanje prejel zlato kolajno s tremi pal. vajicami gasilec Vogrin Ferdinand.

Specijalist za ženske bolezni dr. Ipavic Benjamin
v Mariboru, zopet ordinira

u Po odredbi Kr. banke uprave ostanejo trgovine v mestu Mariboru danes na Miklavžovo nedeljo odprte ves dan. — Združene trgovce za mesto Maribor.

u Pedagoški cikelus v Ljudski univerzi. Ves prihodnji teden se nadaljuje pedagoški cikelus. »Tazkoče sodobne domače vzgoje s posebnim ozirom na otroške napake«, je naslov predavanja, ki ga bo imel v okviru Ljudske univerze prof. Gustav Šilih v ponedeljek 6. t. m. ob 20. Napake otežujejo otroku človeku njegovo bivanje v družbi, njih izvor pa je večinoma v najnežnejši otroški dobi. Predavatelj bo pokazal vzroke nastanka otroških napak, njih najvažnejše in najpogostejše oblike, hkrati pa tudi sredstva za njih odpravo. Poznavanje otroških napak je posebno važno za starše, zato se naj udeležijo tega predavanja v čim večjem številu. V petek 10. decembra predava g. dr. Breclj, zdravnik-specialist o »spolni vzgoji«.

u Društvo »Profesorska samopomoč« javlja svojim članom, da bo društveni občni zbor 7. t. m. ob 20. v prostorih Nabavljalne zadruge v Mariboru. Odbor.

u Za Sokolski dom v Mariboru. Proslava tridesetletnice obstoja mariborskega Sokola je za nami. Za nami je 30 let živahnega in požrtvovalnega sokolskega delovanja na kulturni in nacionalni napredek obmejnega Maribora. Ko smo si te dni osvežili spomin na sokolsko zgodovino Maribora, je bilo vsakomur jasno, da je bilo 30letno delo mariborskega Sokola v vsakem oziru pozitivno in uspešno. Mariborski Sokol so lahko ponosni na svoje dosedanje delo in dosežene uspehe. Zavedati pa se morajo, da je treba to delo z vsoto vztrajnosti in požrtvovalnosti nadaljevati. S Petrovo petletko si je Sokol postavil obsežen in vzvišen delovni program, katerega glavna točka je: postaviti lastne strehe, Sokolskega doma v Mariboru. Teji svoji nalogi morajo brez izjame vsi Sokoli sedaj posvetiti svoje moči in si prizadevati, da se čim preje uresniči ta darovna želja in nujna potreba mariborskega sokolskega življenja. Sokol Maribor-matica arelira ob tej priložnosti na vse svoje pripadnike in na našo zavedno nacionalno javnost, da po svojih močeh podprejo idealno akcijo mariborskega Sokola za postavitev Sokolskega doma. Ko bodo naši požrtvovalni člani trkali na naša vrata, ne odbijte jih! Sokolski dom v Mariboru nam bo črsto lamstvo za daljnji nacionalni in kulturni napredek naše obmejne metropole. Tega se zavedamo vsi in zato na delo za Sokolski dom v Mariboru. — Gradbeni odsek.

8 harmoniko bo zima krajša!
1.—redne harmonike od D. 59
2.—redne harmonike od D. 275
Klavirske harmonike od D. 480
Zahtevajte brezplačen katalog.
MEINEL & HEROLD,
MARIBOR, št. 101

u Miklavž kupuje praktična darila pri Kravosu, Aleksandrova 13.

Iz Kranja

u Na Ljudski univerzi bo predaval v ponedeljek ob 20. dr. Branko Vrčon o temi »Glavne smeri sedanjega mednarodnega razvoja«.

u Kino Narodni dom predvaja danes samo ob pol 19. in pol 21. uri izvanredno zabaven in lep film »Zenskie vladajo«. Ta originalno zabaven film je posnet v najlepših alpskih krajih. Trije dodatki!

Z Jesenjo

u Zvočni kino radio predvaja danes ob 8. pop., ob pol 7. zvečer in ob pol 9. zvečer vefilm »Mojša hčerka« je Petera. Med dodatki Paramountov zvočni tehnik, »Zorac« tehnik in glasbeni film »Internacionalni bare«.

Iz Trilča

u 16. redni občni zbor športnega kluba Trilč v Trilču bo 7. t. m. v reči sobi hotela »Postar« ob 8. zvečer.

u Kino predvaja danes v nedeljo velik film »Med dvema zastavama«, tehnik in »Misko miky«.

»Narodni super«

odličan 4-1 cevni radio za Din 140.— mesečno. Zahtevajte brezplačno predvanje pri »PHILIPS RADIO«, zastopstvo FOTO NADISAR, Trilč. — Istotam stalna razstava najnovejših aparatov.

Iz Hrastnika

u Barbarska nedelja je danes. Dopoldne se bodo rudarji napotili v »prevodu s rudniško godbo na čelu na Doi, kjer se bodo poklonili na pokoliših vsem tam pomirnim rudarjem, zlasti pa onim šestim rudniškim žrtvam, ki jih pred petimi leti mada smrti v rudniku. Nato bodo prisostvovali naši rudarji službi božji v dolski cerkvi, kjer ima naša zastavica sv. Barbara umetno izdelan stranski oltar. Po službi božji se bodo vrnili domov. Letos bo hvala Bogu rudarski praznik po sedmih suhih letih vselej, ker so se razmere v zadnjem času vendarle izboljšale.

u Miklavž pride za deco v Sokolski dom v ponedeljek, popoldna, za obiskovalce plesne šole pa v torek zvečer.

u Zvočni kino Sokol bo predvajal danes film »Carjevi svečniki«.

Iz Novega mesta

u Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 15. in 20.15. in 21.15. in 22.15. v ponedeljek ob 20.15. film po Schubertovi operi »Pri treh mladenkah«. Predigra Paramountov zvočni tehnik. V torek ob 20.15 in v sredo (na praznik) ob 15. in 20.15. vefilm »V senci giljolet«. Predigra: »Alface kratki film. Prihodnji film »Samostanski lovec«.

u RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 15.15 in 20. uri »Madam Pompadour«. Za dodatke Paramountov zvočni tehnik.

Sokolska feta pri Mali Nedelji bo priredila v proslavo zedinjenja danes ob 15. akademijo s peštrim sporedom.

Kljub znatni podražitvi papirja dobite vse vrste

poslovnih knjig

journale, strace, blagajniške knjige, saldakonte še vedno po prejšnjih cenah pri

A. JANEŽIČ — Ljubljana

Na debelo! Florijanska ul. 14 — Tel. 32—20 Na drobno!

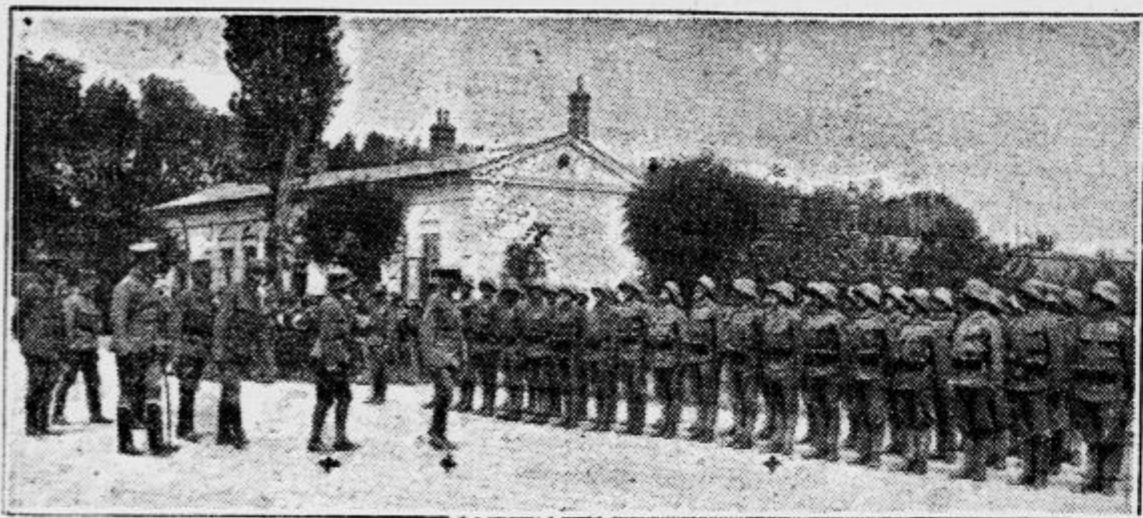
Knjigovoznica, industrija trgovskih knjig in šolskih zvezkov.
Izvršujemo vsa knjigovodska dela po najnižjih konkurenčnih cenah.

»Skok čez kožo«

o torek ob 20. uri na Taboru

Danes mine 20 let po premirju z Rumunijo

Spomini slovenskih vojakov na takratne dogodke

Ko so morali slovenski bojovniki še »habacht« stat pred marsalon Mackensenom

Danes mine 20 let, odkar je bilo sklenjeno premirje med takratno avstrogrško in rumunsko vojsko. Ker so pri sklepanju premirja bili v največji meri udeleženi slovenski fantje in moške takratnega 2. gorskega strelskega polka, bodo nekdanje bojovnike, še bolj pa morda današnja mladino, ki nima več pravega pojma o svetovni moriji, zanimale naslednje podrobnosti enega takratnih najmlajših udeležencev.

moštvo zavezniških armad si je lahko tu izvrstno opomoglo. Hrane je bilo obilo, bojev malo. V Moldaviji pa so Rumuni, podprti od Rusov, naenkrat nudili zavezniškim junaški odpor. Marsikateremu slovenskemu vojščaku ostanejo bojišča pri trdnjavi Foksanji ter med velikima rekama Putno in Seretom do smrti v spominu. Drugi gorski strelski polk je vso jesen l. 1917. prebil v jarkih, ki so bili izpeljani tik globoko zarezane struge Sere-

Rumunski parlamentarci — major Constantinescu, ordonančni poročnik in divizijski trobentač — so prišli čez reko Seret pri vasi Cislej, 20 km od trdnjave Foksanje — Sprejel jih je stotnik Nejedlý

Rumuni si zavezujejo oči, da bodo šli čez strelske järke. Zbraali so komandirji čet II. strelskega polka. Nad trobentačem nadporočnik Bezla

V krvavi štiriletni ples je bila konec l. 1916. pritegnjena tudi Rumunija. Prvi strel rumunskih pušk so odjeknili na najvišjih vrhovih Trassilvanskih Alp, ki so do tedaj tvorile prirodno mejo med Rumunijo in avstrogrško monarhijo. Rumunija se je postavila na stran antante. Avstrogrsko in nemško vrhovno poveljstvo je dalo z mrzlično naglico prepeljati na novo bojišče več svojih divizij, ki jih je pritegnilo z raznih bojišč, da se zavaruje pred usodnim udarcem z boka. Iz Srbije so prišle avstrijske čete. Nemci so svojo južno, odlično opremljeno armado, ki je bila pod poveljstvom marsala Mackensena, takoj vrgli na novo vzhodno bojišče. Proti Rumunom so pritisnili tudi Bolgari in Turki. K 62. avstrijski diviziji je bil dodeljen tudi bivši ljubljanski 27. pešpolk ki so ga poslali sestradačnega in zecimiranega s soške fronte na rumunsko bojišče. Vrzeli so krpali z naglimi rekrutacijami komaj poldoraslih mladenčev. Le redke so med moškimi bile izjeme, ki jih ni doletela dvomljiva čast, postati avstrijski soldat.

Kot najmlajši rekrut iz Novega mesta sem bil dodeljen II. gorskemu strelskemu polku, ki je takrat imel svoj kader v Admontu. Polk je odrinil l. 1917. s soške fronte v Rumunijo. Bil je strahotno zdelan, moštvo izčrpano. Polk se je zatorej v Rumuniji držal precej časa v rezervi. Rumunska armada je bila na umiku in izčrpano

ta in polni vode. V počasnih presledkih so lajali ruski in rumunski topovi. Konec novembra se je pripravljalo nemško armadno vodstvo, da zadaj vzhodni antantni armadi odločen udarec, nakar bo lahko krenilo proti Galacu in vdrl v bogato žitnico Besarabije. Mackensen je pripravil presenetljivo nagli udar po zgledu onega pri Tolminu. Moštvo ni bilo preveč izčrpano, od poletja do jeseni so bile le praske iz strelskih jarkov. V tem se je moštvo dobro izvežbalo v naglem napadanju. Posebni napadalni bataljoni so z naglim kretanjem povzročali Rumunom in Rusom mnogo škode.

V začetku decembra 1917. je nastala na vsem vzhodnem bojnem polju nenkrat skrivnostna tišina. Frontniki smo vedeli, da je to mir pred grozovitimi neurjem. Poveljniki so hodili mrki in zamišljeni. V mrčnih slutnjah smo nestrno pričakovali, kaj se bo zgodilo. Vedeli smo, da je za napad vse pripravljeno. Le kaj najde odločitev? Nemci so bili pripravljeni za fronto nove brzostrelne daljnoske topove. Petega decembra popoldne začujemo vojaški tretji bataljona, ki smo bili potuhneli v strelskih jarkih, z druge strani reke alarm trobentača. Iz rumunskih strelskih jarkov se je po signalu najprej pokazala bela zastava — znak, da Rumuni niso več voljni nuditi odpora, da hočejo prekiniti sovražnost, preden zarjuje to-

povi. Iz jarka je prilezel dobro rejen rumunski štabni trobentač, narednik. Za njim se je dvignil poročnik, potem pa eleganten major, stasit dečko in nenavadno lepo opremljen za fronto. Naše častnike in »ojake« je ta pojav kar osupnil. Bili smo že vajeni parlamentarcev, ki pa so prihajali k nam samo po hudem klanju s prošnjo za pol ure premirja, da pokopljajo mrtve. Tokrat pa se prava bitka sploh še ni pričela.

Poveljnik našega bataljona, stotnik Nejedlý, dosti dober prijatelj slovenskih fantov, je bil seveda takoj obveščen o prihodu rumunske delegacije. Prihitej je v družbi svojih četnih poveljnikov v naše strelske järke in zapovedal, da se na vsem frontnem odseku prekinije sovražnost. Dal je rumunskim parlamentarcem znamenje, da se ne približajo. Formalnosti so bile hitro opravljene. Rumunski major je prosil našega poveljnika, naj ga povede čez naše strelske linije k vrhovnemu poveljstvu, kamor ga pošilja rumunsko armadno poveljstvo z zelo važno in nujno nalogo. Stotnik Nejedlý je takoj izročil rumunskim parlamentarcem bele rute in jih prosil, da se zavežejo oči. To so rade volje storili, nakar so vse tri odvedli v Foksanjo k zavezniškemu armadnemu poveljstvu. Kmalu nato smo na našo veliko radost zvedeli, da je rumunski major stavi pogoj za sklenitev separatnega premirja z Rumunijo. To se je zgodilo, rešeni smo bili krvave morije. Kakor so prišli, tako so se rumunski parlamentarci spet mirno vrnili. Noben strel ni več padel.

Vendar smo morali še do prve pomladi 1918 ostati v strelskih jarkih. A to samo za strašno službo. Sredi aprila 1918. so nas potem poslali dalje notri v Rumunijo, da smo čuvali red in smo bili dodeljeni komisijam pri rekviriranju živil in kovin, predvsem žita in bakra. Lahko povem, da smo slovenski vojaši k rumunskim prebivalstvom lepo ravnali, zato pa nas je ljudstvo tudi imelo povsod prav rado. Rumuni so nas vedno vabili v svojo družbo. Hujše je bilo z vojaški drugih narodnosti. Z grozo se spominjam nekega dunajskega apaša. Bila je nedelja, ko sem vršil dežurno službo v večji vasi blizu obdonskega mesta Karabije. Tedaj prihitel k meni vaški pop z veliko gručo vaščanov. Može so bili strahovito razburjeni, ženske so jokale. Kaj se je zgodilo? Svečenik mi je pojasnil, da avstrijski vojaši v krčmi razsajajo, nadlegujejo žene in dekleta, a oni Dunajčan da je pograbil gostilničarjevega otroka, izdrl bajonet in z njim pribil otroka v leseni strop. Drvel sem v šolo, kjer je bila nastanjena naša patrulja. Trije smo s puškami zdirjali proti gostilni. Prispeli smo v pravem času. Pokolj se je zdel neizbežen in to po krivdi avstrijskih vojakov, ki so se bili nalokali zganja, kakršno kuhajo ondodni ljudje iz murve in ga imekujejo cunjka. Komaj, komaj smo podivjanje ukrotili. Vsi so nemško rohneli nad nas, naposled smo jih le ugnali. Otročička, ki je visel z bajonetom pribit na strop, pa smo previdno odrgali od desk. Prestašnega revčka smo natančno pregledali in veseli ugotovili, da mu je rešil življenje oči kuhinjske. Vsi smo se oddahnil. Otrok je imel ranjeno in predrt samo kožo ob desni strani svojega drobnega telesa. To je le eden izmed dogodkov, ki se mi je trajno zapisal v spomin. Sličnih razburljivih in žalostnih prizorov, ki jih je povzročala avstrijska soldateska, je bilo precej. Toda prebivalstvo je kmalu vedelo ločiti vojaštvo po narodni pripadnosti.

Razpad avstrijske monarhije je Slovence, ki smo ostali v Rumuniji, razveselil v Karakalu in Slatini. Zavižala je popolna anarhija. Rumunska vojaška oblast je takoj spet prevzela varstvo reda v svoje roke. Nam Slovencem ni povzročala prihodno nobene sitnosti. Takoj so nam stavili vlake na razpolago, da se odpeljemo v domovino, v Jugoslavijo. Nemci, Maždari in drugi niso bili deležni enakih simpatij. Danes, ko je Rumunija naša velika zaveznica, smo slovenski bojovniki lahko zadovoljni, da smo se takrat obnašali dostojno, po človeško.

P. K.

France Feržou:

Okrog brivske tekme

Moj prijatelj Jokavček, v kavarni znan pod imenom Seriga, je star, soliden in blag gospod. Nič slabega ne vem o njem, samo ne prevreča krvi. Ne krvi ne tistega, kar jo povzroča. Ta lastnost temelji v njegovi veliki nervoznosti. Zato beži od vsega, kar bi moglo s tem biti v zvezi. Čitanje in pogovore o nesrečah izbežava, rubrika nesreč v naših dnevnikih mu je neznana pokrajina, nedeljske nesreče pa ne smejo na tapeto niti domačih, niti kavarniških razgovorov. Še krvavih klobas ne je, dasi zna lepo pojasniti da sme v njih biti samo toliko krvi, kolikor zahteva naslov, vse drugo pa meso boljše in najboljše sorte. Pravi, da se na nedeljskih izletih, zlasti z avtomobili in motorji, prelje več človeške krvi, nego znaša topogledna kapaciteta sedemletne tridesetletne in svetovne vojne skupaj. Zato hodi ob nedeljah le po stezah in travnikih, da ne bi na cesti ugledal s krvjo politih nesrečnikov, ki po ponedeljkovih vesteh leže kar križem in na gostu, kakor žitno snopje. Zaradi tega čudnega strahu pred krvjo se izogiba tudi vseh tistih stvari, ki v svojih posledicah povzročajo morebitne poškodbe. Zlasti tekme. Vseh vrst in oblik in na vseh področjih.

Hudiči oslovski! — pravi, če ga silijo prijatelji na takšno prirediteljo, — ali je to za ljudi, da se poče čez dno in strn z motorji in avtomobili in samo zato, da bi bili slavni, če se ubijejo? — Prijatelji zdajva ugrabijo, odkod ta ne-naveden strah pred krvjo. Iz družinskega zakulisja se nedavno razkrije tudi ta skrivnost.

usoda nakloni naslednje hude izkušnje: Imajo starega hlapca od bogvekdaj pri hiši. Dobričina, ki je pestoval v pozni dobi. Še sedanjega gospodarja. Voznajo ga le pod častnim naslovom stricek.

In si ta stricek poškode desnico pri delu. Stiranajst dni nosi zavezano. Ko odveže, še nadaljnjih stiranajst dni ni za delo. Pa pride nedelja in bi rad v cerkev. Pa je po bradi kakor ajdovo strnišče. Tak ne more v božji hram. Išče mlajšega hlapca; ni ga. Nedelja je njegov dan. Ne samo Gospodov. Pa mu pade misel na študenta Jokavčka. kajti znajo študentje vse.

— Ti fant! Ali imaš korajžo, da me obriješ? Britev ni bogve kaj; boš pa bolj z močjo pritisnil! A? —

Ce bi se glasilo vprašanje »znaš«, bi mladi študent gladko odgovoril z »ne«. Tako pa je »korajžo« pri mladih ljudeh čudna reč. Korajža je vedno v zalogi. Stric sede, študent ga nadrgne z milom, pa začne s skrhano britvijo po strnišču da šumi po sobi, kakor bi dekla ribala tla. Potegne prvič, drugič, in spozna, da od rahlih potez ne more biti uspeha. Upre močnejše. Ježeš, zacurija kri.

— Stric, urezal sem vas! —

— Nič ne str! E kolikokrat sem se že sam, — pravi starček in se smehlja zadovoljno.

Britev škrtla, hrešči, reže in puli dalje. Reže debele koccine, reže kožo, reže globlje v meso. Kri lije po vratu. Skoro pol latvice je že. Študent bi pobeignil, toda stric ga bodri:

— Le še potegni, tak ne morem k maši! Le potegni, se bom že umil! —

Vroč je Jokavčku. Čas je dolg, se dve, tri poteze, pa bo rešen in potem nikoli več. In čisto na kraju že zareže še globlje; kri kar brizgne.

— Ježeš, ježeš! Kaj bo pa zdaj? —

— Eh, nič! Zavezala bova, samo da maše ne zamudim! —

Zaviže stric vrat v obrisačo, vrže kamizolo čez rame pa v cerkev pod kor, ob zvonicu; tam ga malokdo vidi.

Mlademu študentu je bridko pri srcu. Kaj če se kri ne ustavi! Med mašne molitve mu sili samo en vzdihljaj: Kako morem biti tako neumen, da se lotim britja!

Opoldne je stricu malo bolj Rane se osušijo, kri se ustavlja. Do večera je skoro dobro.

— Vidiš fant, kako si korajžen! —

— Oh stric: mar ste vi, ki se jeste takemu obrili! —

Teh dogodkov Jokavček vse življenje ne pozabi. Ko doraste in se povzpne do prvega mahu, do tako zvane misije diake, se napoti z veliko skrbjo k brivcu. Gladko gre toda nervoznost je vedno tu.

Nekoč med vojno, tam daleč na fronti, kjer se brije in drgne s čimerkoli, da le more malo ostrgati lica, tam in takrat

Preprečen vlom v grad ob meji

Rakek, 2. decembra.

Ni še dolgo, kar smo poročali o velikih tatvini v gradu Hasbergu, ki je last kneza Hugona Windischgratza. Knez prebiva v Postolnu, njegov grad pa stoji osamljen tik naše meje pri Planini, vendar že na italijanski strani. Samoto so izkoristili podjetni tatovi, ki so iz gradu pobrali lepo zalogo zlatnine in srebrnine in sel raznih spominskih stvari. Nabrali so si za 30.000 din plena. Seveda se je planinski ozirom zlatnik znova posrečilo, da so izsledili krivce in zbrali tudi ukradene predmete, ki jih je knez dobil vrnjene, dočim je krivce zadela zaslužna kazen.

Nedavno so pa vsi ti dragoceni predmeti, ki so prišli nazaj na svoja mesta v gradu, pramamili nekega Kajzerja iz Ljubljane, ki je doslej že večkrat sedel zaradi tatvin in drugih deliktov. Da bi prišel do zlatnine in srebrnine, je izdelal načrt s nekim znancem iz teh krajev, s katerim sta letos avgusta sedela skupaj v preiskovalnem zaporu v Ljubljani. Po tem svojem znancu je Kajzer dobil zadostne informacije, kakšne so razmere v gradu. Ko sta prišla na prosto, sta iskala še tretjega pajdaša, ki je bil svoj čas v službi v gradu. Vneto sta ga nagovarjala, naj jima pomaga pri vladu. Napolnili so se s Planine proti Lazam, da bi se lahko mirneje dogovorili, kajti na Planini so se bali, da pridejo pred oči večjih orožnikov. Toda imeli so smolo. Ravno tod je bila na poti orožniška patrulja s Planine. Ko se je trojica približala in opazila neznanega moškega v družbi dveh domačinov, ga je ustavila in legitimirala. Kajzer je izjavil,

da je prišel obiskat svojega dobrega znanca. Toda pri nadaljnjem zasliševanju se je izkazalo, da je Kajzer snoval vlom in da se je točno informiral pri znancu glede dragocnosti, glede ključavnic in glede preskrbe z vlomskimi orodjem. Planinska rojaka so nato orožniki izpustili, Kajzerja pa so oddali sreskemu sodišču v Logatcu. Dogodek spet pričuje o veliki vestnosti naših obmejnih orožnikov, ki zaslužijo polno pohvalo.

Nevaren vlomilec za zapahi

Škofja Loka, 2. decembra.

Zaporil kranjskega sodišča so sprejeli v varstvo nevarnega vlomilca 31-letnega ključavničarja Cofa Valentina iz Bitnje. Cofa so zajeli prejšnji teden, baš ko je vlamjal Doslej je priznal pet vlomov, ki jih je izvršil v Stražišču. Bil je že enkrat kaznovan zaradi tatvine. Cof je bil dobro založen z vlomskimi orodjem. Pri njem so našli vitrihe vsake vrste in tudi tako zvano vinto za vlamljanje skozi okna in za razpiranje okenskega omrežja.

Obstoji sum, da so njegovo delo v lomil, ki so bili v zadnjem času izvršeni v škočjeloškem okraju. Pred časom je bilo delo v lomilkega obiska župnišče v Zablaci. Vlomiljeno je bilo pred kratkim v trgovino Franciše Čemažarjeve v Formah, vlomilski poset je doživel tudi posestnik Kalan Franc v Dorfarjih.

Iz Škofje Loke.

Postani in ostani član
Vodnikove družbe!

Naše največje ljudsko zavarovanje

KARITAS

Izstavlja v oddelku za posmrtno jubilejno polico števil. 25.000

V nedeljo, dne 14. novembra 1937 je vodstvo zavarovanja KARITAS izročilo jubilejno polico št. 25.000 trboveljskemu rudarju Jakobu Janežu, očetu 9 neposrednih otrok. S tem dejanjem je KARITAS na najlepši način izpricala svoje socialno poslanstvo. KARITAS nudi predvsem malemu človeku možnost ugodnega in solidnega zavarovanja ter tako pomaga družinam ob smrti svojcev vsaj iz prvih gmotnih težav. — Na sliki vidimo rudarja-zavarovanca z družino. Treh otrok ni na sliki.

KARITAS, ki je v 6 letih postala največje ljudsko zavarovanje v Jugoslaviji, je s tem svoj prvi jubilej prav pomembno praznovala. Pri sedanjem razmahu pa lahko z gotovostjo pričakujemo, da bo KARITAS prav kmalu dosegla jubilejno številko 50.000. Tako more napredovati le domače, solidno in popolnoma varno zavarovanje, ki si je pridobilo zaupanje najširših ljudskih plasti.

Naj se širi in raste KARITAS v korist in blagostanje posameznika, družine in celega našega naroda.

pa tudi njega doleti mala nezgoda. Na desni strani brade, dva prsta pod ustnico, je majhna, skoro nevidna bradavica. In ko tisti, ki je za »brivca«, brezskrbno potegne z zato uporabljenim rezilom — nekaj izmed nožem in žago — zaseka globoko in skelečno rano. Jokavček grdo zatuli, od-palne »brivca« in vstane.

— Krucetiken! — pravi »brivec«, — kaj pa, kakor te bo granata?! —

Resnično! V primeri z granato ni to nič. Toda vse take in podobne malenkosti so ded in očetje nervoze.

Zato vselej seda nervozen v brivnicah na stol. Oprezno in nezaupljivo gleda pripravljeno. Nikoli ne pozabi pred namiljenjem opozarjati:

— Prosim, tukaj — kaže s prstom — pazite! Pod bradavico je zasekana brazda, spomin na svetovno vojno — moj bog koliko smo prestali! — in tu sem se britev jako rada zaletil. Samo malo nepazljivosti,

pa sem ves krvav. — Čeprav bi sedel že stotile pri istem brivcu, nikoli ne pozabi urezine iz svetovne vojne.

Pravijo brivci. Nikoli se nič ne zgodi. Toda je nervoza tu. In je ne bo konec. Nervozna ni podedovano bogastvo ali izposojena čednost, kar sproti izginja, nego je, kar greh in dolg, ki sta vsak trenutek večja.

Ce kdo kadi v ozadju, takoj ga nahruli in pokaže na stenski napis: »Kaditi prepovedano«. Če je nemir ali glasen razgovor v čakajoči publik, zamahne z roko. In ko brivec odstavi britev z lica, grdo zmerja. Zaradi take seriznosti mu je dodan vzdevek Seriga.

V taki slavi in takem razpoloženju pričaka prvo brivsko tekmo. Ob prvem črtanju napovedi, žalostno vzdihne:

— O, ti moj ljubi bog, kaj smo dočakali? Mar se jih dovolj ne ubije z avtomobili in

Imeti blesteče bele zobe!

To je tako lahko ako uporabljate KOLYNOS KOLYNOS daje zobem dražest ki osvaja in nenadkritljiv blek in pomnite to: KOLYNOS je ekonomičen, on traja dvakrat toliko, kot običajna zobna pasta, kar porabi polovico. Poskusite na svoji četki samo en centimeter KOLYNOSA. Navdušeni boste nad

KOLYNOS
DENTAL CREAM

Megla - souražnica letalcev

Navzlic najrazličnejšim aparatom se še vedno v megli dogajajo letalske katastrofe

Letošnja jesen se je zgodilo v zračnem prometu nenavadno mnogo nesreč. Več velikih potniških in poštinskih letal je v Evropi in v Ameriki v megli treščilo na zemljo. Nesreča je v pretežni večini primerov dohitela najmodernejša letala, ki so grajena nalašč za obratovanje v najneugodnejših vremenskih prilikah jesenskih in zimskih mesecev. V vseh primerih je zakrivila nesrečo megla, ki je najopasnejši nasprotnik vseh prometnih sredstev.

V megli se ustavi ladijski promet in motorna vozila morajo svojo brzino tako zmanjšati, da postane njih prednost nasproti navadnim vprežnim vozovom brez praktične vrednosti. Dosej se je samo železniški promet s duhovito zasnovanimi signalnimi napravami premagati belo oviro. Samo vlak iz vozi po svoji železni cesti tudi v najgostejši megli popolnoma varno z največjo brzino.

Kar velja za ladje in motorna vozila, je do nedavno veljalo tudi za letala. Še pred nekaj leti letalo v megli ni moglo niti vzleteti niti pristati, ako vodnik ni hotel tvegati življenja. Tudi sam polet je v megli ali v gostih oblakih za letalca zelo tvegan podvig, ako se mora letalec zanašati samo na svoja čutila. Kar človek z zvezanimi očmi ne more v ravni smeri prekoriti črtnega trga, tudi letala v zraku ne more držati v ravnotežju, ako se ne more orientirati po zemlji. V megli ali v oblakih letalec brž izgubi občutek, ali leti vodoravno ali ne. Prav tako ne ve, ali se dviga, pada, ali leti v ravni smeri ali se suče v krogu.

Dandanašnji smo že tako navajeni, da si povsod, kjer nam čuti odpovedo, poiščemo pripravljen mehanični instrument za kontrolno. Moderna letala imajo zdaj že toliko kontrolnih instrumentov, da pilot zmerom lahko sama slepo leti po zraku, v temi ali pa v neprodorno gosti megli, ki orientacijo po zemlji docela onemogoča. Nauk o tehničnih pomagalah za tako slepo letenje je danes že kosček znanosti zase.

Najvažnejši pripomoček za orientacijo je bil zmerom kompas. Seveda pa to orodje letalca samo približno kaže smer od juga proti severu in v posebnih okoliščinah zračnega prometa še to dostikrat skrajno nezanesljivo. Za orientacijo: ali leti vodoravno, ima pilot na razpolago tako zvani umetni horizont. To je aparat, katerega bistveni del je vrtavka, ki jo poznanja zrak in pri kateri je z duhovitim mehanizmom doseženo, da stoji njena os zmerom navpično na zemeljsko površino, ne glede na to, kako se letalo kreta in obrača. Umetno obzorje, ki ga vrtavka na ta način ustvarja, letalcu zmerom kaže, ali visi letalo na desno ali na levo stran, ali je pri glavi ali pri repu preveč poveseno.

Za letalca je zelo važno, da zmerom vé, ali letalo po pritisku na krmila pravilno leti v zahtevanih krivuljah. Kompas bi to že pokazal, samo magnetna igla bi morala zmerom krožiti v vodoravni ravnini, kar je pa pri navadnem kompasu ravno v zavojih nemogoče. Inženjerji so zaradi tega konstruirali posebni kompas na vrtavko, takozvano zavojno kazalo. Vrtavka ima namreč prijetno lastnost, da se s osjo zmerom umakne pravokotno v stran, ako jo hočemo siloma spraviti iz mirovine lege. Te umniček kažejo posebni kazalci in po njih je vodnik zmerom poučen, kako se letalo guga na valovih zračnega morja.

Često so že letala v megli zadela v gorovja. Vzrok je bila premajhna višina. Zanesljivi višinomeri so zaradi tega za slepo letenje je prav posebno potrebni. Eden kaže letalca višine na grobo, drugi pa izredno ostro kaže vsak najmanjši dvig ali padec, kar je zlasti važno pri pristajanju. Razen višinomerov mora biti na krovu tudi priprava, ki kaže, s kakšno brzino se letalo dviga ali spušta. Višiniometri se imenujejo te priprave in kažejo brzino v metrih na sekundo.

Vsi našti aparati pa kažejo pilotu samo lego in posamezne kratnje njegove letala v zraku. Ali pa tudi leti prav po cilju, mu ne povedo. Orientacija pa je seveda prav tako potrebna kakor varen položaj, ker sicer letalo v temi ali megli nikoli ne bi prišlo do cilja. Najpomembnejši pripomoček za orientacijo pri slepem letenju je radio. Na dva načina se letalec po njem lahko ravna. Ali ima sprejemni aparat s posebno anteno, ki jo tako dolgo obrača, da mu le-ta neposredno pokaže to ali ono oddajno postajo, po kateri lahko urova svoj polet, ali pa z lastne postaje na krovu oddaja znake, na podlagi katerih mu poletje dve postaji na tleh lahko poveda njegov položaj. Sploščka, ko so se začeli zanašati na ta sistem orientacije, so se sem pa tja pojavile napake. Ki

so zakrivila huda nesreča. Zaradi napačne smeri, ki jo je letalcu pokazala njegova antena, se je n. pr. polet veliko švicarsko transportno letalo v Juri zaletelo v hrib in se razbilo. Zdar se je posrežilo tehniški odstraniti tudi te napake, ki so se pojavljale največ v jutrnjih in večernih urah, ko se radijski valovi tako neredno širijo, da je včas videti, kakor da bi prihajali iz povsem druge smeri, kakor leži oddajna postaja.

Vsi ti pripomočki so dovolj močni, da letalca v temi in megli varno vodijo po zraku proti določenemu cilju. Popolnoma nezadostni pa so v tistem odločilnem trenutku, ko mora letalec nad končnim pristaniščem opraviti najtežavnejši del vsega poleta — pristane. Šele poseben sistem izredno duhovito zamisljenih brežičnih kazipotov je zdaj leta pomagal premagati tudi to najnevarnejšo točko vsega zračnega prometa. Pri tem sistemu se s pomočjo usmerjenih ultrakratkih radijskih valov začrti v zraku nekakšna nevidna cesta, po kateri se letalec s pomočjo posebnih sprejemnih aparatov lahko varno odlopi prav na sredo letališča. Cesta seže nekaj kilometrov daleč od letališča in letalo mora zakrmariti nanjo v neki strogo predpisani brzini. Ko leti že nekaj časa po njej, prodre neke nov žarek radijskih valov, ki mu dajo znak, da je treba zdaj motorje ustaviti in se v predpisani višini v jadralnem letu spuščati k tlom. Ako radijski kazipoti zanesljivo delujejo in je letalec dobro nanje zavezan, potlej se lahko varno spusti na tla tudi v najbolj zabasnem vremenu.

Miklavž

Maklavž je pač najbolj znan in najbolj priljubljen med vsemi svetniki. Miklavž je največji čudodelnik, ki si vzame vsako leto enkrat dopust. Na kmeth je tudi za Božička, ko napolnjuje na skrivaj nogavice, peharje, skledice in celo čevlje z malimi darovi. Kot dobitnik in otroški prijatelj je nenadomestljiv. Marsikdo misli, da je Miklavž piod bujne domišljije ali vsaj mična bajka, ki nima nobene zgodovinske podlage. Ti so v hudi zmoti. Iz nič ni nič in je Miklavž prav tako zares in prav tako rad živel kakor ti ali jaz, čeprav je že dolgo, dolgo od tega. Tudi njegova ljubezen do otrok in z njo zvezani lepi običaji imajo resnično zgodovinsko ozadje.

Nikolaj je otrok adventa. Rodil se je 6. decembra okoli leta 345. v Patari v Likiji. Že kot fantič je imel baje moč čudodelnika. V posebno veselje mu je bilo, da je pri našel revnim vrstnikom in igri in šoli darila. Dobro srce more že z majhnimi sredstvi delati čudeže, saj daje prav ljubezen, s katero se dar izročil, tudi najmanjšemu ter pravo vrednost. Zelo premožni fantovki starši so navajali doraščajočega sina k učenju, ker so hoteli napraviti iz njega učenjaka in veselega posvetnjaka. To se jim pa kar ni posrečilo, ker se je Miklavž vrgel izključno na verske spise, saj je smatral krščansko vero za srce človeštva. Naglo je rasel v tem, da je postal, še prav mlad, duhovnik v Miri v Mali Aziji. Po študiju je poromel v sveto deželo. Posebno se je mudil v Betlehemu. Velika ljubezen do otrok, ki je pripomogla Miklavžu do njegove slave, ima svoj mistični izvor v njegovi ljubezni do Božjega deteta.

Vrtniški se s potovanja, je postal Miklavž naslednik medtem umrlega škofa v Miri. Tu se je tudi začela slava skoraj vsemogočnega obdarovalca otrok. Pred božičem je imel Miklavž navado, da je šel v škofovski obleki z mitro na glavi in z zakrivljeno škofovsko palčko v roki v spremstvu svojih služabnikov od hiše do hiše in je obdarjal otroke v imenu Božjega deteta. Še visoko v starosti, ko so mu leta posrebrila temne lase in brado, se je držal te svoje lepe navade. Njegovo srce je bilo otroško in mlado do njegove zadnje ure.

Sveti Nikolaj pa ni le ljubljenec otrok, temveč tudi velik zaščitnik mornarjev in splavarjev, ki so izročeni na milost in nemilost valovom. Kakor marsikje drugod po svetu ima sv. Nikolaj zlasti pri Slovencih, Hrvatih in Srbih mnogo cerkev, kapel, slik. Marsikateri ugleden državljani se diči z njegovim imenom. Njegova pomoč na vodi menda izvira iz njegove romar-

Ker je za promet ugodno, da leže letališča čim bližje središču mest, skoraj ni mogoče preprečiti, da bi ne bilo v bližini visokih poslopj, stolpov dimnikov in sličnega. Vse take ovire se v temi razsvetle v močnimi neonskimi čevmi, katerih rdeča svetloba izvrstno prodira meglo in letalca na daljavo opozarja na nevarnost. Brežični kazipoti pa so zmerom urejeni v smeri, kjer je najmanj ovir. Ako se navzlic tako daleko sežnim varnostnim meram še zmerom od časa do časa dogajajo katastrofe, kakor je bila n. pr. zadnja pri Ostendi, poleg se morajo pač pripisati tragičnemu srečanju cele vrste usodnih čimnic, ki utegnejo biti vsake zase malenkostne, ki pa s skupnim učinkom paralizirajo vse človekove protukrepe. Človeška nepopolnost je kriva, da nekih stvari nikoli ne bomo do kraja obvladali. Iz tega se pa radi tudi edino pravo spoznanje, da se bomo samo z dolgotrajnimi izkušnjami lahko čim bolj približali tisti neodstotni varnosti, ki zmerom kot nedosegljivi idel lebdí pred nami. Sicer pa noben pameten človek ne bo n. pr. ladjeplombe pobijal zaradi tega, ker sem pa tja dva parnika v megli zadeneta drug ob drugega, ker vlak iztiri na kretnici, ali pa avtomobil kdaj pa kdaj zdrsne na mokri cesti. Zrtve v prometu nikoli ne bo mogoče popolnoma preprečiti in prav tu žrtve tudi nikoli ne padajo zastoni, zakaj prav na njih so se moderne oblačila razvila do današnje velike popolnosti.

ske poti v obljubljeno deželo. Zaupanje, ki ga tu Miklavž uživa in celo upravičeno, je menda brezmejno.

Cerkvena zgodovina sicer ne potrjuje, kljub temu pa ni nič manj res, da slovi Miklavž tudi kot zaščitnik jetnikov. Mnogokaj bi se dalo pri tem zanimivega povedati, ko bi ne nakopalj morda s tem pri strožjih čitateljih nezaupanja do dobrega Miklavža. Nekateri kaznenci prav zares verjamejo, da more Miklavž kot dober poznavalec njihovega srca kaj domneti in odpustiti. Prav očarljiva mora biti njegova ljubezen do iztirjenec, ki so prišli v navzdržen s postavljeni. Miklavž zna namreč omehtati sodnikovo srce, da rajši odpusti skesanemu zločincu njegov greh.

Miklavž prinese večkrat tudi porednim otrokom karkšno darilo in jih nemara prav s tem pridobi za boljše vedenje. Zato je pač za njegovo dobro in široko srce prav primerno, če se posebno pred sam božič spomni ubogih jetnikov in jim ustreže v njihovih željah. Tudi v zadnjem zločincu se vzbudi prav ta čas spomin na njegov mladostni svet, da se z bolestjo spomni tega in mu je Miklavž kakor zvezda v tmini njegovih dni.

Sv. Nikolaj je pod cesarjem Licinijem prebil vrsto let v ječi zaradi vere. Pod Konstantinovo vladjo je bil izpuščen in se je smel spet vrniti v svoj ljubo Miro. Podoba je, da je njegova zapeljiva dobrotva celo pagane pripravila do tega, da se niso upali napraviti iz njega mučenika. Umrli je v Miri. Legenda pripoveduje, da je šlo za njegovim pogrebom na stotine otrok, ki so bridko jokali za velikim dobitnikom.

Lep dar: Zgodbe brez groze

no... drugi sem bil... pa me še upoštevali niso... kar mimo organizacije... življenje... pa še kakšno... Seriga še polovice ne razume. O življenju pri britju še ni čul. Kako neki vrata do delajo? Saj je vendar treba usta čisto mirno držati?!

Drugi obdeluje gosta: — Vse do tekme imam vse polno prijateljev.

teljev. Niti z ehlm nisem skregan... Zdar pa po darilu in diplomu... me nobeden več ne pogleda... da ste videli vajence... letali so z noži, kakor da imajo kifelje v rokah... ampak britev je britev... mižim in mislim, zdaj bo odletela glava... Jokavček stopijo lasje pokonci... Sploh je to nekaj strašnega... pomislite: sedemdeset odstotkov krvavitve... Jokavček skoči pokonci in obide sukno.

— Čekajte gospod, odmah sam gotov! — Hvala lepa! Pridem takoj nazaj. — Ko je skozi vrata, si globoko oddahne. — Moj ljubi bog, štirinajst dni poprej in zdaj še štirinajst dni ne bo mirul!

JOSIP RIBIČIČ

Miklavž v predmestju

Ko sem bil premeščen na šolo v predmestju, sem mislil, da se je to zgodilo zato, da mi prihranijo stroške za pogreb — kajti od šole do pokopališča je samo nekaj korakov in ta neprestani pogled na križe in gomile naravnost sili, da se čimprej odločiš za zadnje dejanje življenja.

No, pa sem kmalu spoznal, da temu ni takol. Premeščen se bil, da spoznam kulturo in civilizacijo tudi tistega dela mesta, ki mu ni usojeno, da po njem vodijo domače in tuje dostojanstvenike občudovat slovenski napredek. Pa sem tam, kjer sem, najbrž tudi zato, da laže prisluškujem pristnosti in nepokvarjenosti našega dobrega, nepokvarjenega ljudstva.

Tako sem na primer znanstveno doglad, da ima ta šola vodnjak namesto vodovoda in da se v slabem vodnjaku zarede črvički iz stranišč, pa da postane taka voda nekam sluzasta, na pol maslna. Tudi sem ugotovil, odkod izvira na taki šoli skrivnostno, neprestano bobnenje in bučanje, ki se začne zjutraj in neha zvečer. V začetku sem bil mnenja, da se rušijo natančno pod šolo zemeljske plasti in da se bo poslopje z mano vred nekega dne pogreznilo. Pa ni bilo to! Po natančni preiskavi sem ugotovil, da izvira to bobnenje od pokrovov v straniščih, ki imajo škatalaste sedeže. Odmev teh ropotajočih pokrovov se odbije v greznici od stene do stene in postaja podobno podzemskemu bučanju.

Glede na kulturo pa sem doglad, da se kultura najmenj pristno zrcali v poročilih in statistikah, a najbolj pristno v ljudeh, ki jih ni sram povedati resnico. To so otroci, če jih šolska dostojnost in disciplina še ni pokvarila. Le oni imajo še zmisel za pravo folkloro, le iz njihovih ust še odmeva usno sporočilo, le oni se še krčevito drže starih običajev in le oni znajo izluščiti pravo zrno iz ostankov narodopisja.

Sem se dolgo trudil, da so mi ti nepokvarjeni možički in ženičke začeli govoriti tako, kakor mislijo.

Trud se mi je izplačal. Danes vem, kako utripajo predmetje, vem, da ima še vedno zmisel za lepe običaje in humor, vkljub bližini poslovnega mesta. Bilo je lani, dan po Miklavžu. Otroci so še vročični in polni spominov na prejšnji dan.

»No, kako je bilo?« vprašam.

»Pa vstajajo drug za drugim in pripovedujejo. Ta se je tako bal vso noč, da se še zdaj trese, drugi se dela junaka, tretji se jezi na šibo, ki je ni zaslužil in izrazi dvome o pravičnosti Miklavža.

Nazadnje dvigne še mlado dekletce roko in pripoveduje:

»Veste, pri nas je bilo tako: Sedimo v kuhinji: mama, jaz in oba brata. Vsi smo tihi, vsi čakamo. Pa ni nič. Čakamo. Kar naenkrat nekaj v veži zapopota.

Mama mi reče, naj grem pogledat.

Pa jaz nočem. Nazadnje gre mama. Zunaj še bolj zagodrnja in zapopota. Čakamo, čakamo, — vrata se odpro in v kuhinjo se vrne mama. Reče: »Že gre ta pravi Miklavž.«

Res se vrata še enkrat odpro in v kuhinjo stopi...

»Miklavž z belo brado!« ji pomaga mali nestrpež v prvi klopi.

»Nak!« odkima deklica in se blaženo smehlja, ker ni deček uganil.

»Ank!« reče drug deček.

»Nak!« spet odkima deklica.

»Park!« se odreže ponavljalec v zadnji klopi.

»Nak, ni bil parkelj!«

»No, kar sama povej!« posežem jaz v razgovor.

In deklica konča svoj onts:

»Vrata se odpro in v kuhinjo stopi ata ki je bil pijan...«

Nekaj časa je bilo vse tiho, potem pa se oglasi repetent v zadnji klopi:

»E. prava re! Sai je bil moj tudil!«

Tava dalje. Daleč. Tam zunaj je mala brivnica z lepim imenom: Cesalna dvorana. Vsaka kuharica in vsak kulturni krog bi se veselil tako čiste slovenščine. O srbščini — garantirano! — ni sledu. Pri peči dremlje mlad fant v belem plašču.

— Vajenec, ali pomočnik? —

— Oboje. —

— Kje so drugi? —

— Gospod mojster so še vedno na izletu neke v okolici, pomočnika tudi, samo da na drugem kraju. —

— Briješ dobro, sigurno? —

— Boja že vid! —

Pomirjen sede. Tišina. Nihče ne čaka. Čuje se samo tikatanje stare ure in voda od kapa na ulici. Kakor nalašč za izbičane živce. Prijetno ugodje.

Britev ostra, roka lahka. Ostrina se komaj dotika kože, čeprav je brada »stara«, ostrina, že je pod ustnimi koti, tam nad bradavico. Brivec vzame čopič in se potegne z milom po bradi.

— Gospod, ali ste bili na naši tekmi v nedeljo? —

— Zakaj zdaj to, govorite? Kaj me briga vaša tekma! —

— Saj jaz tudi nisem bil; drugače bi bila brivnica ves teden zaseden. —

Mladenček umolkne in položi britev pod ustnice. Britev drči čez bradavico. Na vratih se pojavijo tisti čevljarški vajenec od zadnjice:

— Ali ga še vedno ni domov? Mojster je dejal, če danes ne plača čevljev da —

Jokavček se zdrzne, okrene glavo in pada sam na rezilo.

As!

— Hudič! —

— Prosim lepo, jaz nisem kriv; morate biti mirni! —

Po braži teče kri. Britev je srečno zdrnila v staro zaseklino.

Umivanje, lepljenje, kletanje in dihanje.

— Kriv, kriv! Kdo je kriv? Ne vi, ne jaz! Kdo drugi, ko te prekleto brivne tekma. —

A NEKDOTA

Talleyrand je moral na Napoleonov ukaz vzeti preganega Ferdinanda VII. španskega za pet let na svojo graščino in ga tam vzdrževati na lastne stroške. Ko ga je francoski cesar, ki je bil pri tisti priložnosti slabe volje, vprašal, kam je spravil denar, ki ga je bil ukradel državi, mu je Talleyrand odvrnil:

»Veličanstvo, kupil sem s njim za vas graščino Valencay!«

RADIO

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj dobiti v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »NAS VAL«. Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knafljeva alica 5.

Nedelja 5. decembra

Ljubljana 8: Kmečki trio. — 9: Cas, poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45: Verski govor (p. dr. G. Rant). — 10: Dvospel v samospel ob spremljevanju klavirja pojeta ga. špela Neratova in gđ. Poldica Rupnikova. — 11: Otroška igra (Manca Komarova). — 11.30: Opoldanski koncert, sodelujejo: Radijski orkester in g. A. Kolacio, član. Nar. gled. — 13: Cas, vreme, spored, obvestila. — 13.20: Nove pridobitve arhiva plošč. — 14: Prenos priditve slovenskih izseljencev iz Heerlena na Holandskem. — 16: Kvartet mandolin. — 17: Kmetijska gospodarska navodila in cene. — 17.30: Miklavž govori otrokom. — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slovenska ura: 1) Samospevi na S. Gregorčičeva besedila (poje ga. Dragica Sokova), 2) Kobarič in Kobariška dolina (prof. Adolf Ivančič). — 20.30: Koncert pesne glasbe. Sodelujejo: Radijski jazz, g. Stanko Avgust in plošč. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Miklavž govori odraslim.

Beograd 17: Narodna glasba. — 20.10: Pesmi in orkestralna glasba. — 22.20: Ples. — Zagreb 17: Tamburaški zbor. — 20: Orkestralni, pevski in klavirski koncert ter recitacije. — 22.20: Ples. — Praga 19.10: Vojaška godba. — 20: Lortzingova opera »Car in tesar«. — 22.30: Plošč. — Varšava 13: Orkester igra po željah. — 15.40: Komorna glasba. — 16.45: Otroci in Miklavž. — 19.35: Arje in pesmi. — 20.05: Odlomki iz operet. — 21.35: Umetniške plošč. — 22.30: Godba za ples. — 23: Nadaljevanje plesa. — Varšava 21.15: Miklavževanje. — 21.45: Poljske pesmi in ples. — Berlin 19.25: Mešan spored. — 20: Orkestralni koncert. 20.30: Ples. — München 19.10: Zvočna igra. — 20.45: Operni večer. — 22.35: Ura pestre muzike. — Stuttgart 19.15: Prenos Gounodove opere »Faust«. — 22.30: Plesni večer. — 24: Nočni koncert (plošč).

Ponedeljek, 6. decembra

Ljubljana 12: Za kratke čas (plošč). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 15.15: Vrata venčkov (plošč). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravstvena ura: Splošni vzroki bolezni (dr. Anton Breclj). — 18.20: Valček a plošč. — 18.40: Kulturna kronika: Borba za slovenski književni jezik (prof. France Vodnik). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Rezervirano za prenos. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Radijski jazz. Beograd 17.05: Orkestralni in pevski koncert. — 20: Prenos opere iz Beograda. — Zagreb 17.15: Pesmi in violinske skladbe. — 20: Prenos opere iz Beograda. — Praga 19.15: Prenos praškega miklavževanja. — 20.30: Suk: Serenada v Es-duru za godala. — 21.15: Simfonični koncert. — 22.35: Lahka in plesna muzika a plošč. — Varšava 20: Orkester igra za zabavo in za ples. — 22: Simfonični koncert. — Dunaj 11.35: Kmečke godbe igrajo (plošč). — 12.30: Lahka godba orkestra. — 16.05: Ples in odlomki iz zvočnih filmov. — 17.40: Bolgarska klavirska muzika. — 18: Narodna glasba na Gradiškanskem. — 19.25: Prenos koncerta dunajskih filharmonikov. — 20.40: Pesmi in klavirske skladbe. — 21.25: Havajske pesmi. — 21.40: Skladbe za čelo. — 22.30: Koncert orkestra. — 23: Lahka in plesna muzika. — Berlin 19.10: Volira glasba a plošč. — 20: Prenos iz Münchena. — 21: Mali orkester igra. — 22.50: Nočni koncert in ples. — München 19.10: Drobna umetnost za dobro voljo. — 21: Recitacije. — 21.20: Beethoven: Koncert za klavir in orkester v Es-duru. — 22.20: Lahka godba in ples. — Stuttgart 19.15: Vreda muzika za delopust. — 21: Dramski večer. — 22.30: Kakor München. — 24: Komorne skladbe za pihala.

Torek, 7. decembra

Ljubljana 11: Solska ura: Kako se utrdim proti prehladu (dr. Franta Mie). — 12: V sodebnem ritmu (plošč). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 19.15: Vesel opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: Vesele in poskočne igra Magistrov trio. — 18.40: Človek z vida nacionalne misli (dr. Fr. Veber). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zabavni tednik. — 20: Zvoki z dežele (plošč). — 20.10: Vilko Baebler: »Generalni predsednik«, veseloigra, sodelujejo: Slani rad. igr. družine in kvartet »Hmtrada«. — 21.15: Koncert radijskega orkestra. — 23: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka glasba radijskega orkestra. Beograd 17.15: Orkestralni koncert. — 17.35: Klavirske skladbe in narodni napeti. — 20: Pesmi. — 20.30: Simfonični koncert iz Filharmonije. — 22.50: Lahka glasba. — Zagreb 17.15: Lahka godba. — 20.30: Skladbe za orkester, čelo in klavir. — 21.30: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.15: Operne uverture. — 20.30: Koncert za soliste, zbor in orkester: Foersterjeva »Maj-ska kantata« in Krickova »Moravska kantata«. — 21.35: Klavirski koncert. — 22.15: Godba za ples. — Dunaj 10.50: Koncertna ura. — 12: Koncert orkestra. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 16.05: Lahka glasba. — 17.35: Klavirski koncert. — 19.40: Avstrijsko-madžarski koncert. — 20.40: Zvočne slike. — 22.20: Plesni orkester. — 23: Ples. — Berlin 19.10: Ura poljskih skladatelj. — 20: Mali orkester. — Odlični kvintet in plošč. — 22.30: Pevski kvartet, zbor in orgle. — München 19: Slike iz vojaškega življenja. — 21: Koncert po željah. — 22.30: Prenos iz Berlina. — Stuttgart 19.15: Znameniti orkestri igrajo (plošč). — 20: Slike iz sive vsakdanjosti. — 21: Dvojakov koncert za čelo. — 21.35: Zimski večer. — 22.30: Izmenljivi koncert Nemčije Portugalska. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — 24: Prenos opere »Raimondo«.

motorji, z aeroplani in baloni, po severnih tečajih in tramvajih? Ali ni dovolj krvi prelite v Abesiniji in na Ruskem, v Španiji in na Kitajskem? Zdar je to morajo preleviti še naši brivci na svojih gostih?!

Pri razgovorih v kavarni je odločno proti. Oblast naj poseže vmes! Ne gre, da bi se brivci igrali s človeškim življenjem! Brittev ni čokolada! Malo zdrzne, reski! — pa je glava proč. Le kdo bo model? Takšno nevarno delo naj se ne stiska na ulomke sekund! Le zakaj nas bog rajši ne odpokliče, da moramo biti priča takim rečem?!

Po brivnicah je živahno. Vse v pripravi. Reklama na vse strani. Ne govori se o drugem nego o petdesetletnici, ki bo dogleda svoj višek v brivskih tekмах in pa — bližnje na uho — v izletih v okolico Jokavčev odgovarja:

Jokavček je vse bolj nervozen.

— Oh, da bi bile te nesrečne tekme že pri kraju! Potem bom morda še kakšno leto!

Menja brivnice ali kakor se po domače pravi: salone. Običe vse. Tudi brivske dvorane. Toda je povsod isto. Vsak pogovor se konča v brivskem dialektu naše prestolnice:

Kraljestvo mode

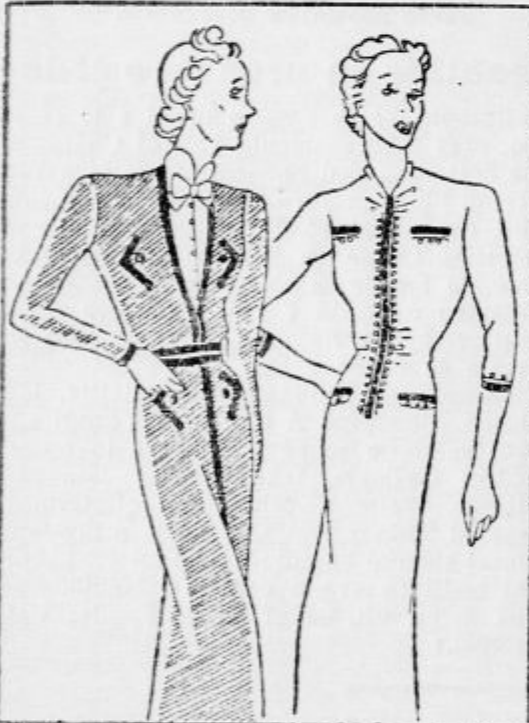

Pod krznenim plaščem

Zares je krznen plašč najbolj praktično in seveda tudi najbolj toplo zimsko ogrinjalo, pa tudi po svoji eleganci presegata vsak drug, še tako lepo izdelan zimski plašč. Posebna odlika krznenega plašča pa je ta, da je splošno veljavni in da ga torej lahko nosimo k vsaki obleki in ob vsaki uri dneva, dočim med navadnimi plašči strogo razlikujemo dopoldanske, popoldanske in večerne oblike. Vrh tega je moderno predelano krzno tako mehko in voljno, da se še lažje kot kakor blago prileže k telesu in se zato tudi manj vitkim damam ni potreba bati, da bi se v novem kožuhi zdele preveč močne.

Če vse to premislimo, se ne smemo čuditi, da imajo ženske vsega sveta krznen plašče tako v časih. Zato je menda tudi ni elegantne ženske, ki se ji ne bi ena najljubših »modnih« želja izpolnila z darom krznenega plašča. Prav sedaj se približujemo času božičnih daril. Morda bo za marsikatero Božiček uviden? Kožuhi zdele preveč močne.

Mnoge obleke so barvasto obrobljene

Letošnja moda, ki čeni vesele kontraste, si je izmislila način, kako okrasiti obleke iz močnega, dolgotrajnega blaga. Z barvastimi obroblji lahko tudi prav uspešno pozivimo in predlagamo kakšno staro obleko, ki smo se je že naveličale. Iz kakšnega tvoriva pa so takšni barvasti obroblji? Pri mnogih sportnih oblekah iz klubovčevastega blaga, pri bolj elegantnih oblekah pa iz močnega ripsastega traka, takozvanega gros-graina. V cevko šest gros-grain nam služi tudi za razne zavojne in ornamente, ki podčrtavajo barvasti obrobek.

Potem, ko je opravil mučno potovanje po Holandski Indiji, se je Jean Durand, ugledni trgovec, ki se je pravkar mudil na trgovski voznji, izkrcal v Singaporu, odkoder se je hotel čez dva dneva odpraviti v Francijo.

Kakal je na svojo ladjo in se za ta čas ustavil v velikem hotelu. Ko je uredil svoje stvari v sobi, ki so mu jo odkazali za bivanje, je stopil niz stopnice veliko hotelsko vežo, kjer so nešteti prezračilniki skrbeli za dovajanje svežega zraka. Pod veličastnimi palmami se je tam spustil v naslanjaj in si prižgal egiptovsko cigareto.

Mali kitajski boy mu je prinesel naravno ledeno citronado, poleg tega pa še pljuvalnik iz nikla, čeprav ga ni bil naročil, ker ni imel navade, žvečiti gume kakor gosti anglosakega porekla.

Trudnost in vročina sta Duranda tako omamili, da se mu je začelo dremati. Da bi odgnal dremitvo, je hiral, kakor človek, ki se bliža petdesetemu letu, drugače pa ima popolnoma čisto vest.

Ko se je čez nekaj časa zdrnil iz spanja, je opazil v fotelju na nasprotni strani moškega, ki je moral imeti takisto okrog petdeset let. Gugal se je na vzmeteh in očitno užival v tem položaju. Tudi poleg tega gosta je kitajski boy položil poniklan pljuvalnik, a tudi on se ga ni posluževal, ker ni imel v ustih žvečilnega gumi.

»Kdo je ta človek?« je zdajci šinilo Durandu skozi možgane. »Gotovo bo kak-

sicer res predstavlja precejšen izdelek, toda zakonski možje in očetje naj pomislijo, da tudi ostane v veljavi — pičlo računano — najmanj trikrat delj, kakor navaden plašč. Pomnožite torej s tri ceno povprečnega zimskega plašča, pa dobite za ta denar že prav čeden kožuhi...

ELITNA KONFEKCIJA
Mastek MARIBOR
prinaša vedno najnovejšo!

Dasi so jako v modi poldolgi in tričetrtinski krzneni plašč, je vendar še najbolj praktični dolg krznen plašč, ki pod njim lahko nosimo vsako obleko in ki je tudi najmanj podvržen modnim izpremembam. Takšen plašč iz kratkodlakega krzna učinkuje prav lepo za letos modernim, drapiranim ovratnikom, ki ga prihodnje leto, ko se moda spet menja, prav lahko predrugačimo. Ovratnik našega plašča je vrhu tega obrobljen s polsivo progo iz lisčevine ali drugega, dolgodlakega krzna. Ta proga se zaključuje z glavico živali, ob pasu pa je prevezana s pentljo iz kratkodlakega krzna, ki je rabila za plašč (desna skica).

Dopolnilo, ko gremo po opravih v mesto, nosimo pod krznenim plaščem preprosto sportno obleko iz mehkega, volnena blaga. Ta gladka obleka ima usnjen pas v barvi, kožuha, torej črnega ali rjavega. Krasi jo dvojni šivi na malem, dečjem ovratniku in na žepkih, ki imajo originalno obliko črke M (1. skica).

Kompromis med dopoldanskim in popoldanskim obleko predstavlja naslednja skica. Ta obleka je sestavljena iz volnena blaga in bleščeče svilne ali blaga in žamet. Živet je po sredi navpično nadgrnjen, široka proga žameta ali svilne pokriva del bokov in del života. Po sredi jo prevežemo z oz-

Znižane cene kožuhovini

pri
L. ROT
LJUBLJANA
Mestni trg 5.

Kompromitujoče pismo

šon francoski rojak! Jean Durand je namreč imel oster dar opazovanja. Da bi preizkusil svoj instinkt, je nastopil na novodošleca nekaj besed v francosčini.

Ni se varal. Tovariš v naslanjaju je bil takisto Francoz, in tako se je med obema začel pomenek. Novodošlec je Durand pripovedoval, da je dopotoval z Zohoda, imel je namen, vkrcati se na prvo ladjo, ki odhaja proti Franciji.

Durand in njegov tovariš v naslanjaju sta prišla do spoznanja, da bosta potovala skupaj namanj tri tedne. Čestitala sta si na tako srečnem naključju in instinktivno sta jela tudi dobivati simpatije eden za drugega. Bila sta približno istih let, v življenju sta se bavila s približno enakimi posli, tako da sta imela tudi o življenju v marsičem ujemanje se nazore.

Čez četr ure je dobil Jean Durand dovolj poguma, da se je francoskemu rojaku predstavil s imenom. Tedajci se je njegov tovariš nasmehnil:

»Tudi jaz se pišem za Duranda! Nu, moje krstno ime ni Jean, marveč Jacques. Vidite, povem vam lahko, da bova bodo na ladji zamenjavali. Mogoče bosta doživela zaradi tega še kakšno veselo komedijo!«

»Nu, mene bo kaj takega samo veselilo!« je odvrnil na te besede Jean Durand. »Nu, jaz tudi ne bom protestiral, če se kaj takšnega naključje!« je dejal Jacques Durand.

Ko sta izmenjala še nekoliko komplimentov, sta se posločila v domnevi, da sta

kim pasom iz anakega tvoriva (2. skica). Izrazito popoldanska obleka, ki jo nosimo pod krznenim plaščem, je iz težke svilne. Jako elegantno učinkuje, če kombiniramo zgornji del te obleke s čipkastim tvorivom, kakor predločuje naša skica. Obleka te vrste je brez pasu, život pa tvori obliko tesnega bolera, ki je ob čipkastem sedlu rahlo nabran in zaključen z drobnim volančkom. Končasti čipkasti izrez zapne mo z lepim klipsom. Tudi poldolgi rokavi so iz čipkastega tvoriva. Zanimivi po trije zaokroženi, posevni šivi na vsaki strani života, ki storijo, da se obleka temseje prileže k telesu (3. skica).

Pri moderni večerni obleki polagamo največjo važnost na brezhiben kroj, ki se kakor stekleni oprime života. Krilo takšne obleke je rahlo zvončasto in vendar dokaj ozko. Obleka na naši skici ima peterokoten izrez, ki ga deloma zakriva šopek umetnega cvetja. Mali rokavčiki so ljubko drapirani. Izraziti večerni plašč, ki ga moda za takšne priložnosti prav za prav zahteva, nadomestuje tudi v tem primeru lep, krzneni plašč, ki ga vidite na naši skici (zadnja skica).

Proti zaprtju
Leopiltule
Oglas reg. S. br. 3236 dne 19. II. 1936.

Zdravniška posvetovalnica

P. R. v K.: Nedostatek, nad katerim tožite, spada med tkzv. spolne znake druge reda in je kot kot tak več ali manj odvisen od razvoja jajčnikov. V letih, v katerih se vi momentano nahajate, razvoj se ni popolnoma zaključen in je verjetno, da se vam bo stanje popravilo samo od sebe, brez vsakih zdravil. Kot rečemo, je vse odvisno od delovanja jajčnikov. Iz tega razloga vam tudi odsvetujemo vse toliko priporočane maže, ker so iste brez haske. Preje pridejo v poštev razni ekstrakti iz živalskih spolnih žlez, ki se uporabljajo z večjim ali manjšim uspehom. Dasi odklanjate zdravniški pregled, vam vsekoro svetujem, da se pogovorite z vašim zdravnikom, ki vam bo na podlagi pregleda mogoče pravilno svetovati.

I. T. Javornik: Vzrok plešavosti je večinoma prihlaj. To, kar ste dosedaj podzveli, ne zadostuje. Pri tkzv. suhem prihlaju pridejo v poštev mazila, ki vsebujejo poleg drugega žveplo. Pri mastnem prihlaju pa priporočajo predvsem 2-3 Co resorcinov alkohol. To zdravljenje traja mesece, ako hočemo doseči uspeh. Od domačih zdravil priporočajo umivanje z zavrelico korenin koprive. Obrnite se na specialista za kožne bolezni, ki bo poskusil še z drugimi sredstvi s katerim se bo mogoče dal proces ustaviti. Možno je tudi, da vam porasejo lasje nanovo, ako niso lasne korenine že popolnoma uničene.

Grček: Bolezen, ki jo opisujete, ne izvira iz kože kot take, temveč je samo odsev notranjih motenj. Vzrok je tedaj lahko v ledvicah, žolčnem mehurju i. t. d. Potreba bi bila točna preiskava notranjih organov, ki bi mogoče dovedla na pravo pot. V vsakem slučaju vzroka seveda ni mogoče dognati. V teh primerih pridejo seveda v poštev zdravila, ki naj olajšajo stanje bolnika, s čemer se doseže vsaj delen uspeh. Kot vidite, je na vsak način potreben zdravniški pregled.

Vsak
nima toliko denarja,
da more potovati v kopališče

Toda vsakdo
bi moral dati za zdravje
letno 100—150 dinarjev
in piti mesec dni
mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC
onega z rdečimi srci.

Ribja beljakovina
Neki hamburški raziskovalec je odkril novo možnost v področju proizvodnje beljakovin. Gre za ribjio beljakovino, ki se bo dala uporabljati tako kot hrana, kakor za tehnične namene. Ta beljakovina sestoji po 94 odstotkih iz proteina in je popolnoma brez duha. V gospodinjstvu jo bodo lahko uporabljali namesto jajec.

Ne trpinčite živali!

se našli dve bratski duši...
Večerjala sta pri isti mizi in naslednji dan sta se dogovorila, da gresta skupaj v vežo, kjer bosta srkala citronado, izmenjavala misli in se gugala v mehkih foteljih. Tja jima je prinesel hotelski vratar kup pisem. Izbrala sta si iz kupa vsak svoja po krstnih imenih in pisavi na naslovih ter čitala poslovna in rodbinska sporočila. Naravnost srečna sta se čutila, da ju je dosegla pošta iz Francije v Singaporu in sta si k temu medsebojno čestitala.

Ko sta že skoro prečitala korespondenco, se je približal hotelski vratar vnovič s pismom v roki. Dejal je: »Gospoda, še eno pismo je prispelo na naslov g. Duranda. Prosim, izvolita sama razodeti, komu pripada...«

Položil je pismo na mizo, se vtično priklonil in odšel.
Oba Duranda sta z očmi planila na to pismo, ki je bilo prav toliko namenjeno prvemu kakor drugemu. Naslov se je namreč glasil: »J. Durand, Grand Hotel, Singapore.« Začetna črka J. se je lahko našla na Jeana kakor na Jacquesa Duranda, lahko pa tudi na kakšno tretjo osebo, ki se je pisala J. Durand. Ker sta bila oba Duranda resna trgovca, se jima je videlo to pismo zelo kompromitujočega značaja. Papir je bil eleganten, rokopiš nežen in jasen. Ob sta na prvi pogled prepoznala, da utegne biti to rokopiš kakšne dame, ki se oglašala, da zbudi v naslovljenicu neprijetne občutke...

Z veliko uslužnostjo je Jean Durand izročil pismo svojemu tovarišu Jacquesu Durandu. Rekel je:

ŠAH

V Moskvi pripravljajo baje za februar so pet velik mednarodni turnir s 20 udeleženci. Izmed 10 izmedencev veljajo kot sigurni udeleženci: Capablanca, dr. Lasker, Keres, Flohr, Fine, Reshevsky in Liffenthal. Vabljeni bosta baje tudi dr. Aljechin in dr. Euwe, ki pa se turnirja gotovo ne udeležita. Dr. Aljechin gre že začetkom februarja na daljšo turnejo po Južni Ameriki.

Prvenstvo Italije si je ponovno priboril 20-letni Castaldi z zmago na nacionalnem turnirju v Napolju.

V matchu za svetovno prvenstvo je takoj začetkom zadnje tretjine menda končnoveljavno padla odločitev. Po 23. partiji vodi dr. Aljechin že 13½:9½. Izmed preostalih partij rabi samo še 4 remije, tako da pač ni nikakega dvoma več v njegovo zmago, dr. Euwe pa se lahko bori samo še za časten rezultat. Dr. Aljechin bo torej le res dosegel izredni uspeh, kakršne se doslej ni posrečilo nobenemu šahistu: da si bo zopet priboril nazaj izgubljeno svetovno prvenstvo. — Od 15. do 20. partije je kazal dr. Aljechin rahlo popuščanje. Ena partijo je izgubil, ostale s težavo rešil v remis. V tako dolgi borbi 30 partij seveda nihče ne more igrati ves čas enako močno. Dr. Euwe je slabost svojega nasprotnika razmeroma elabo izbral. Z ozirom na stanje matcha, ki se bliža koncu, je bilo potem razumljivo, da je postal nervozen ter v 21. in 22. partiji prav divje zaigral na zmago za vsako ceno. Toda dr. Aljechin je bil tu že zopet v polni formi. Sedaj je posegel tudi po svojih še neizrabljenih rezervah teoretičnih novosti, izkoristil potem še s najpreznejšo igro vsako Euwejevo riskantno potezo in rezultat je bil že drugič v matchu »knock-out«: dve zaporedni Aljechinovi zmagi. Dr. Euwe je torej raje podlegel, v ostri borbi kakor da bi bil dopustil, da dr. Aljechin morda z remiji drži diferenco dveh točk do konca. V 23. partiji je bil dr. Aljechin še tudi v prednosti, pa je dr. Euwe še rešil remis. — V izbiri otvoritev sta princeli 21. in 23. partiji izpremembo s tako zvano pol-indijsko obrambo. Dr. Aljechinova teoretična novost tu je bila pač preračunana samo na to, da dr. Euweju vzame najmočnejše orodje: izvrstno teoretično pripravo. Tudi v 22. partiji, Reizijevi otvoritvi, je stal dr. Euwe po otvoritvi dokaj dobro, pozneje pa ga je dr. Aljechin s ejašnjimi kombinacijami nadigral. — Program za prihodnji in najbližji teden matcha je: 26. partija v torek, dne 7. t. m. v Haagu, 27. v četrtek, dne 9., 28. v soboto dne 12., obe v Amsterdamu.

Pol-indijska obramba.
Beli: Dr. Euwe. Črni: Dr. Aljechin.
(21. partija matcha, Amsterdam, 25. nov. t. l.)
1. d2—d4
2. c2—c4
3. Sg1—f3
4. d4—g3
5. Lf1—g2
6. Lf1—g2
7. Sg1—f3
8. Lf1—g2
9. Sg1—f3
10. Lf1—g2
11. Sg1—f3
12. Lf1—g2
13. Sg1—f3
14. Lf1—g2
15. Sg1—f3
16. Lf1—g2
17. Sg1—f3
18. Lf1—g2
19. Sg1—f3
20. Lf1—g2
21. Sg1—f3
22. Lf1—g2
23. Sg1—f3
24. Lf1—g2
25. Sg1—f3
26. Lf1—g2
27. Sg1—f3
28. Lf1—g2
29. Sg1—f3
30. Lf1—g2
31. Sg1—f3
32. Lf1—g2
33. Sg1—f3
34. Lf1—g2
35. Sg1—f3
36. Lf1—g2
37. Sg1—f3
38. Lf1—g2
39. Sg1—f3
40. Lf1—g2
41. Sg1—f3
42. Lf1—g2
43. Sg1—f3
44. Lf1—g2
45. Sg1—f3
46. Lf1—g2
47. Sg1—f3
48. Lf1—g2
49. Sg1—f3
50. Lf1—g2
51. Sg1—f3
52. Lf1—g2
53. Sg1—f3
54. Lf1—g2
55. Sg1—f3
56. Lf1—g2
57. Sg1—f3
58. Lf1—g2
59. Sg1—f3
60. Lf1—g2
61. Sg1—f3
62. Lf1—g2
63. Sg1—f3
64. Lf1—g2
65. Sg1—f3
66. Lf1—g2
67. Sg1—f3
68. Lf1—g2
69. Sg1—f3
70. Lf1—g2
71. Sg1—f3
72. Lf1—g2
73. Sg1—f3
74. Lf1—g2
75. Sg1—f3
76. Lf1—g2
77. Sg1—f3
78. Lf1—g2
79. Sg1—f3
80. Lf1—g2
81. Sg1—f3
82. Lf1—g2
83. Sg1—f3
84. Lf1—g2
85. Sg1—f3
86. Lf1—g2
87. Sg1—f3
88. Lf1—g2
89. Sg1—f3
90. Lf1—g2
91. Sg1—f3
92. Lf1—g2
93. Sg1—f3
94. Lf1—g2
95. Sg1—f3
96. Lf1—g2
97. Sg1—f3
98. Lf1—g2
99. Sg1—f3
100. Lf1—g2

Pol-indijska obramba.
Beli: Dr. Euwe. Črni: Dr. Aljechin.
(21. partija matcha, Amsterdam, 25. nov. t. l.)
1. d2—d4
2. c2—c4
3. Sg1—f3
4. d4—g3
5. Lf1—g2
6. Lf1—g2
7. Sg1—f3
8. Lf1—g2
9. Sg1—f3
10. Lf1—g2
11. Sg1—f3
12. Lf1—g2
13. Sg1—f3
14. Lf1—g2
15. Sg1—f3
16. Lf1—g2
17. Sg1—f3
18. Lf1—g2
19. Sg1—f3
20. Lf1—g2
21. Sg1—f3
22. Lf1—g2
23. Sg1—f3
24. Lf1—g2
25. Sg1—f3
26. Lf1—g2
27. Sg1—f3
28. Lf1—g2
29. Sg1—f3
30. Lf1—g2
31. Sg1—f3
32. Lf1—g2
33. Sg1—f3
34. Lf1—g2
35. Sg1—f3
36. Lf1—g2
37. Sg1—f3
38. Lf1—g2
39. Sg1—f3
40. Lf1—g2
41. Sg1—f3
42. Lf1—g2
43. Sg1—f3
44. Lf1—g2
45. Sg1—f3
46. Lf1—g2
47. Sg1—f3
48. Lf1—g2
49. Sg1—f3
50. Lf1—g2
51. Sg1—f3
52. Lf1—g2
53. Sg1—f3
54. Lf1—g2
55. Sg1—f3
56. Lf1—g2
57. Sg1—f3
58. Lf1—g2
59. Sg1—f3
60. Lf1—g2
61. Sg1—f3
62. Lf1—g2
63. Sg1—f3
64. Lf1—g2
65. Sg1—f3
66. Lf1—g2
67. Sg1—f3
68. Lf1—g2
69. Sg1—f3
70. Lf1—g2
71. Sg1—f3
72. Lf1—g2
73. Sg1—f3
74. Lf1—g2
75. Sg1—f3
76. Lf1—g2
77. Sg1—f3
78. Lf1—g2
79. Sg1—f3
80. Lf1—g2
81. Sg1—f3
82. Lf1—g2
83. Sg1—f3
84. Lf1—g2
85. Sg1—f3
86. Lf1—g2
87. Sg1—f3
88. Lf1—g2
89. Sg1—f3
90. Lf1—g2
91. Sg1—f3
92. Lf1—g2
93. Sg1—f3
94. Lf1—g2
95. Sg1—f3
96. Lf1—g2
97. Sg1—f3
98. Lf1—g2
99. Sg1—f3
100. Lf1—g2

Pol-indijska obramba.
Beli: Dr. Euwe. Črni: Dr. Aljechin.
(21. partija matcha, Amsterdam, 25. nov. t. l.)
1. d2—d4
2. c2—c4
3. Sg1—f3
4. d4—g3
5. Lf1—g2
6. Lf1—g2
7. Sg1—f3
8. Lf1—g2
9. Sg1—f3
10. Lf1—g2
11. Sg1—f3
12. Lf1—g2
13. Sg1—f3
14. Lf1—g2
15. Sg1—f3
16. Lf1—g2
17. Sg1—f3
18. Lf1—g2
19. Sg1—f3
20. Lf1—g2
21. Sg1—f3
22. Lf1—g2
23. Sg1—f3
24. Lf1—g2
25. Sg1—f3
26. Lf1—g2
27. Sg1—f3
28. Lf1—g2
29. Sg1—f3
30. Lf1—g2
31. Sg1—f3
32. Lf1—g2
33. Sg1—f3
34. Lf1—g2
35. Sg1—f3
36. Lf1—g2
37. Sg1—f3
38. Lf1—g2
39. Sg1—f3
40. Lf1—g2
41. Sg1—f3
42. Lf1—g2
43. Sg1—f3
44. Lf1—g2
45. Sg1—f3
46. Lf1—g2
47. Sg1—f3
48. Lf1—g2
49. Sg1—f3
50. Lf1—g2
51. Sg1—f3
52. Lf1—g2
53. Sg1—f3
54. Lf1—g2
55. Sg1—f3
56. Lf1—g2
57. Sg1—f3
58. Lf1—g2
59. Sg1—f3
60. Lf1—g2
61. Sg1—f3
62. Lf1—g2
63. Sg1—f3
64. Lf1—g2
65. Sg1—f3
66. Lf1—g2
67. Sg1—f3
68. Lf1—g2
69. Sg1—f3
70. Lf1—g2
71. Sg1—f3
72. Lf1—g2
73. Sg1—f3
74. Lf1—g2
75. Sg1—f3
76. Lf1—g2
77. Sg1—f3
78. Lf1—g2
79. Sg1—f3
80. Lf1—g2
81. Sg1—f3
82. Lf1—g2
83. Sg1—f3
84. Lf1—g2
85. Sg1—f3
86. Lf1—g2
87. Sg1—f3
88. Lf1—g2
89. Sg1—f3
90. Lf1—g2
91. Sg1—f3
92. Lf1—g2
93. Sg1—f3
94. Lf1—g2
95. Sg1—f3
96. Lf1—g2
97. Sg1—f3
98. Lf1—g2
99. Sg1—f3
100. Lf1—g2

Pol-indijska obramba.
Beli: Dr. Euwe. Črni: Dr. Aljechin.
(21. partija matcha, Amsterdam, 25. nov. t. l.)
1. d2—d4
2. c2—c4
3. Sg1—f3
4. d4—g3
5. Lf1—g2
6. Lf1—g2
7. Sg1—f3
8. Lf1—g2
9. Sg1—f3
10. Lf1—g2
11. Sg1—f3
12. Lf1—g2
13. Sg1—f3
14. Lf1—g2
15. Sg1—f3
16. Lf1—g2
17. Sg1—f3
18. Lf1—g2
19. Sg1—f3
20. Lf1—g2
21. Sg1—f3
22. Lf1—g2
23. Sg1—f3
24. Lf1—g2
25. Sg1—f3
26. Lf1—g2
27. Sg1—f3
28. Lf1—g2
29. Sg1—f3
30. Lf1—g2
31. Sg1—f3
32. Lf1—g2
33. Sg1—f3
34. Lf1—g2
35. Sg1—f3
36. Lf1—g2
37. Sg1—f3
38. Lf1—g2
39. Sg1—f3
40. Lf1—g2
41. Sg1—f3
42. Lf1—g2
43. Sg1—f3
44. Lf1—g2
45. Sg1—f3
46. Lf1—g2
47. Sg1—f3
48. Lf1—g2
49. Sg1—f3
50. Lf1—g2
51. Sg1—f3
52. Lf1—g2
53. Sg1—f3
54. Lf1—g2
55. Sg1—f3
56. Lf1—g2
57. Sg1—f3
58. Lf1—g2
59. Sg1—f3
60. Lf1—g2
61. Sg1—f3
62. Lf1—g2
63. Sg1—f3
64. Lf1—g2
65. Sg1—f3
66. Lf1—g2
67. Sg1—f3
68. Lf1—g2
69. Sg1—f3
70. Lf1—g2
71. Sg1—f3
72. Lf1—g2
73. Sg1—f3
74. Lf1—g2
75. Sg1—f3
76. Lf1—g2
77. Sg1—f3
78. Lf1—g2
79. Sg1—f3
80. Lf1—g2
81. Sg1—f3
82. Lf1—g2
83. Sg1—f3
84. Lf1—g2
85. Sg1—f3
86. Lf1—g2
87. Sg1—f3
88. Lf1—g2
89. Sg1—f3
90. Lf1—g2
91. Sg1—f3
92. Lf1—g2
93. Sg1—f3
94. Lf1—g2
95. Sg1—f3
96. Lf1—g2
97. Sg1—f3
98. Lf1—g2
99. Sg1—f3
100. Lf1—g2

Pol-indijska obramba.
Beli: Dr. Euwe. Črni: Dr. Aljechin.
(21. partija matcha, Amsterdam, 25. nov. t. l.)
1. d2—d4
2. c2—c4
3. Sg1—f3
4. d4—g3
5. Lf1—g2
6. Lf1—g2
7. Sg1—f3
8. Lf1—g2
9. Sg1—f3
10. Lf1—g2
11. Sg1—f3
12. Lf1—g2
13. Sg1—f3
14. Lf1—g2
15. Sg1—f3
16. Lf1—g2
17. Sg1—f3
18. Lf1—g2
19. Sg1—f3
20. Lf1—g2
21. Sg1—f3
22. Lf1—g2
23. Sg1—f3
24. Lf1—g2
25. Sg1—f3
26. Lf1—g2
27. Sg1—f3
28. Lf1—g2
29. Sg1—f3
30. Lf1—g2
31. Sg1—f3
32. Lf1—g2
33. Sg1—f3
34. Lf1—g2
35. Sg1—f3
36. Lf1—g2
37. Sg1—f3
38. Lf1—g2
39. Sg1—f3
40. Lf1—g2
41. Sg1—f3
42. Lf1—g2
43. Sg1—f3
44. Lf1—g2
45. Sg1—f3
46. Lf1—g2
47. Sg1—f3
48. Lf1—g2
49. Sg1—f3
50. Lf1—g2
51. Sg1—f3
52. Lf1—g2
53. Sg1—f3
54. Lf1—g2
55. Sg1—f3
56. Lf1—g2
57. Sg1—f3
58. Lf1—g2
59. Sg1—f3
60. Lf1—g2
61. Sg1—f3
62. Lf1—g2
63. Sg1—f3
64. Lf1—g2
65. Sg1—f3
66. Lf1—g2
67. Sg1—f3
68. Lf1—g2
69. Sg1—f3
70. Lf1—g2
71. Sg1—f3
72. Lf1—g2
73. Sg1—f3
74. Lf1—g2
75. Sg1—f3
76. Lf1—g2
77. Sg1—f3
78. Lf1—g2
79. Sg1—f3
80. Lf1—g2
81. Sg1—f3
82. Lf1—g2
83. Sg1—f3
84. Lf1—g2
85. Sg1—f3
86. Lf1—g2
87. Sg1—f3
88. Lf1—g2
89. Sg1—f3
90. Lf1—g2
91. Sg1—f3
92. Lf1—g2
93. Sg1—f3
94. Lf1—g2
95. Sg1—f3
96. Lf1—g2
97. Sg

Kruh za rodovitnost

Nova uteha za ženske, ki ne morejo postati matere

Iz Angleške prihaja vest, ki bo tistim ženskam, ki doslej niso mogle dobiti otroka, vilo novega upanja. Londonski zdravnik dr. Lionel James Picton je imel namreč pacientko v obravnavi, ki je bila že mati deklice in ki bi rada imela tudi fantja. Pregled je ugotovil, da z drugim otrokom ne more več računati.

Ker je bila zavoljo tega zelo nesrečna in so običajne metode odpovedale, je poskusil dr. Picton nekaj novega. Obrnil se je na zdravnico dr. Harrietta Chickova, ki je specialistka za dieto za navet in jo je pri tem opozoril na teoretična dognanja o zvezah med plodovitostjo in vitamini. O nekem francoskem zdravniku je velevala neka vest, da je imel v primerih nerodovitnosti uspeh z zdravljenjem, pri katerem je uporabljal olje iz pšeničnih kali.

Drca. Chickova je bila o tem že slišala in

je menila, da je uspeh načelno povsem mogoč. Bila je za to, da bi poskusili na ta način, toda namesto olja naj bi se uporabile kali neposredno. Vitamin E, ki jih vsebujejo te kali, je vitamin rodovitnosti in je bilo zato pričakovati, da bo imel v nespremenjeni obliki še živahnejši učinek. Če tega vitamina v hrani primanjkuje, povzroči to jalovost, torej sta dr. Picton in drca. Chickova sklenili, da poskusita v tem primeru s tem vitaminom. Sestavila sta za pacientko dieto, ki je imela kot sestavni del nov »kruh za rodovitnost«.

Uspeh je bil presenetljiv. Pacientka je res rodila, in sicer dečka, kakor si je bila želela. Ko so ljudje za ta uspeh zvedeli, se je obrnilo sveda mnogo žensk na dr. Pictona, tako da se je ta zdomenil z nekim pekomo, specializiranim za dietetični kruh, William Mandevilleom, da je začel peči kruh rodovitnosti po njegovih navodilih. Ta

kruh so začeli kmalu izvažati tudi v tujino.

Dr. Picton poroča, da se je ta kruh obnesel medtem, ko v drugih podobnih primerih, čeprav sveda ne v vseh. »Da-li bo kruh rodovitnosti prispel k porastu števila porodov,« pravi, danes še ne moremo povedati. Dajem ga peči iz grobih pšeničnih kali in sveže polne moke. Pek ima sicer neke težave pri nabavi te sveže moke. Pomaga si s tem, da melje vsak dan angleško pšenico z velikim kamnim mlinom. Priprava kruha je prav za prav zelo preprosta: na dva dela moke pride del kali in k temu nekaj kvasa. Vse skupaj je treba peči na običajni način. Kruh ima dober okus, dober je tudi videti in se drži dalje nego dva tedna. Čim starejši je, tem boljši je celo njegov okus in tem lažje ga je prebaviti.

Mrtvečev dvojnik

Eden najbolj nevarnih komunističnih zarotnikov

Bolgarska tajna policija je po dolgem zasledovanju odkrila skrivniškega enega najbolj nevarnih zarotnikov, znanega komunističnega voditelja Jurija Stefanova Avramova, ki ga je tudi prijela.

Avramov je bil predsednik izvršilnega odbora bolgarske komunistične stranke. Že pred šestimi leti je prišel policiji v roke. Postavili so ga pred sodnike, ki so ga obsodili na 12 in pol leta težke ječe. Uspešno mu je pa, da je iz ječe pobegnil in izginil brez sledu.

Med tem ko so ga iskali po vseh mogočih krajih, se je Avramov mudil v prestolnici sami in sicer pod imenom ter s papirji nekakega Lazara Georgijeva, ki je pred desetimi leti nenadno umrl in ki mu je bil na leto poloben. V tem času je nadaljeval svoje ilegalno delo, dokler ni policija pred pol leta slučajno dooznala, da je Georgijev prav za prav že davno mrtel.

Senzacionalna operacija

Med operacijo neke ženske, ki so jo v bolnišnici v Croydonu operirali zavoljo krvavitve v spodnjem telesu, je pacientka nenadno prenehala dihati in kmalu potem se ji je tudi srce ustavilo. Ker vse injekcije in tudi poskusi z umetnim dihanjem niso zalegli, je napravil operater rez v prsa in ji je ustavljeno srce masiral z roko. Kmalu potem je pokazala bolnica spet znake življenja in operacija se je lahko nadaljevala. Kri, ki jo je bila medtem izgubila, so hitro filtrirali in ji vbrizgali zopet v žile. Pacientka se počuti danes razmeroma dobro in zdravniki upajo, da jo bodo rešili.

Med stratosfero in morskim dnom

Spomniti se bo vršil najbolj nenavaden pogovor, kar jih je bilo kdaj med ljudmi. Seveda se bo to zgodilo v Ameriki in ailen izmed obeh govorcev bo plaval po meji stratosfere, drugi pa bo sedel na dnu Tihega oceana. Eden teh dveh moških je brat znamenitega stratosfernega letalca prof. Augusta Piccarda, Jean Piccard, ki živi v Ameriki in ki se bo dvignil z balonom v višino 15 km. Drugi pa bo prof. Einstein, utemeljitelj relativnostne teorije, ki se to istega dne s podmornico, katero gradijo po njegovih navodilih, potopi na najgloblje dno Tihega oceana. Moža bosta med seboj v brezlični zvezi.

Kravje meso — telečja ali svinjska pečenka

Čarovnije moderne biologije — Bakterije in živila

Napredek znanosti bo, kakor vse kaže, hudem kmalu omogočil, da bo lahko izkoristili tudi meso, ki je bilo zanje doslej neužitno. Nekaj znani angleški biolog je namreč sporočil, da mu je mogoče z bakteriološko obravnavo takšnega mesa njegov okus

in sestavo spremeniti, da postane popolnoma slično užitenemu mesu. Kravje meso dobi n. pr. lahko okus in druge lastnosti svinjine, telečina pa se spremeni v kuretinu. Treba je izločiti samo neke vrste bakterije, ter jih nadomestiti z drugimi mikroorganizmi.

Ta postopek je v splošnem soroden tistemu, ki so ga pred nedavnim predložili nekemu angleškemu vseučilišču v preizkušnjo in po katerem bi bilo mogoče izdelovati najrazličnejše vrste sira s pomočjo določenih bakterij. Velika prednost nove metode je v tem, da bi se lahko doslej neužitno meso n. pr. meso mežov iz miši, napravilo užitno.

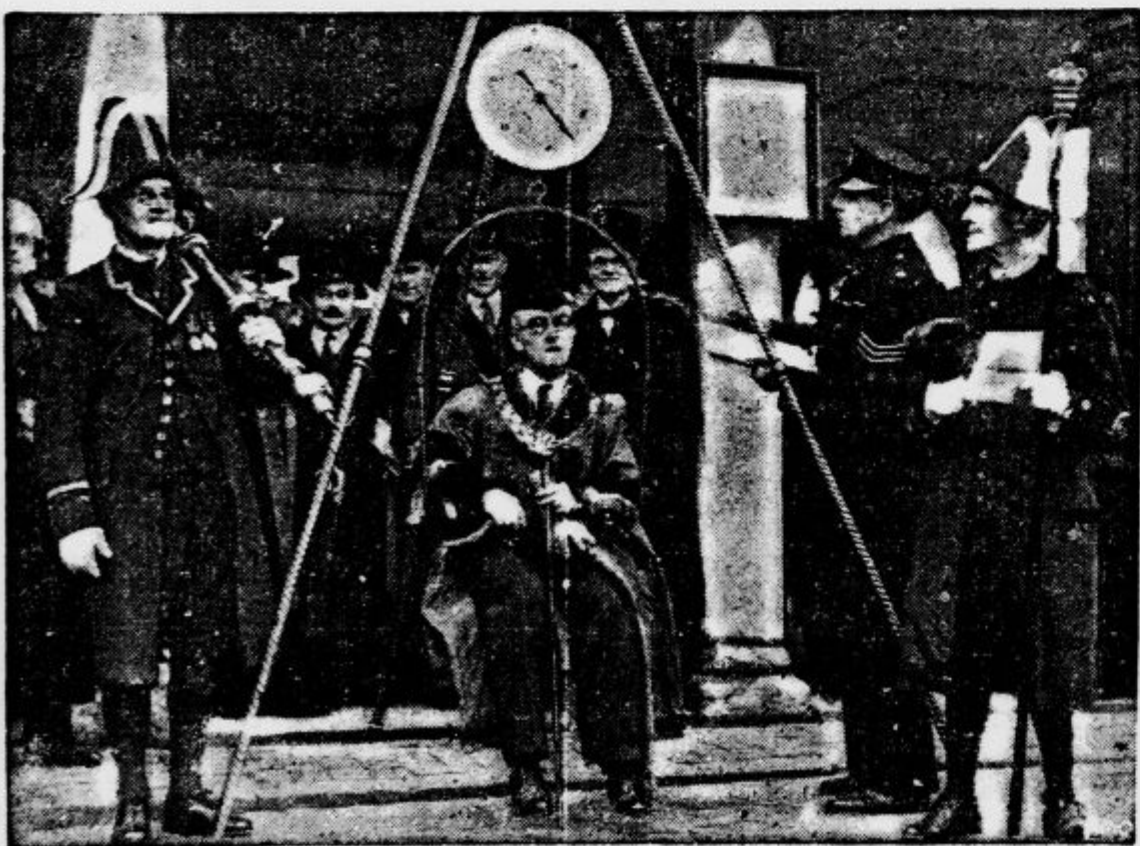
Le dobro milo

zastuži Vaše zaupanje. Tako milo je naše domače

HUBERTUS

milo. — Preizkusite ga tudi Vi in ostali boste pri njem!

Tam, kjer je še vedno doma tradicija in domačnost

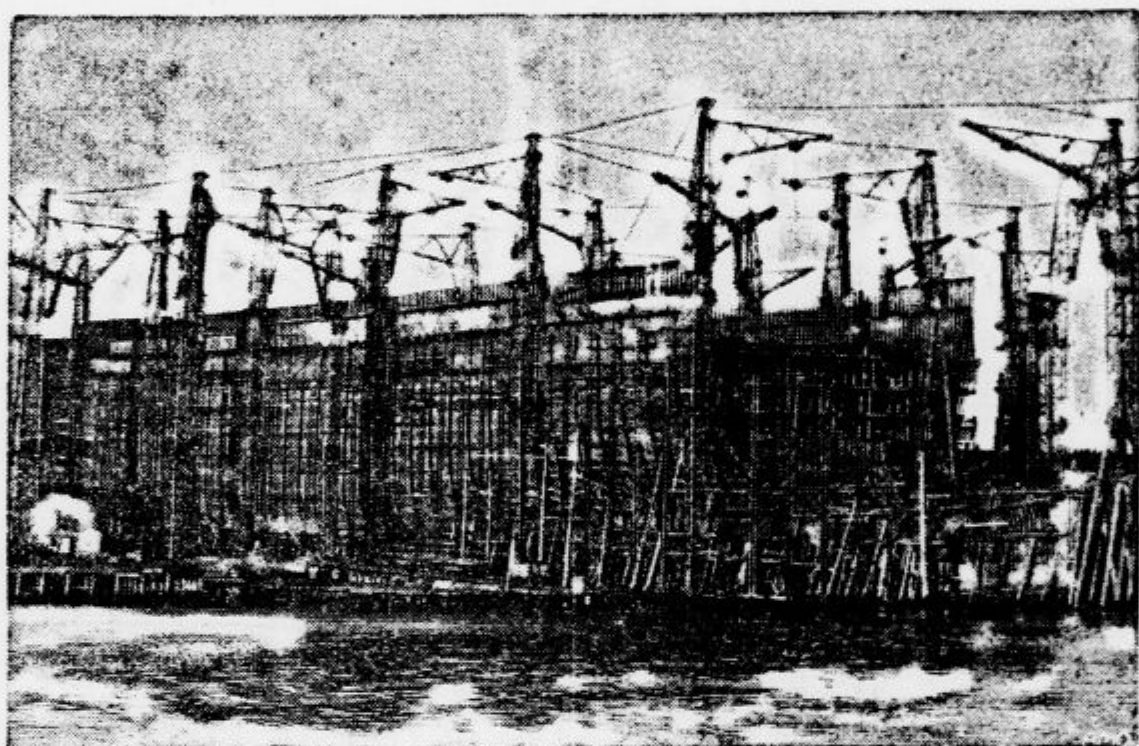

Ustoličenje župana v angleški občini High Wycombe se vrši še dandanes po stari šegi, ki ima na sebi mnogo originalnosti

Ali je moški, ali ženska?

V žudnem položaju je sedaj 20-letna Atenka Georgette Massulijeva. Ko ji je bilo trinajst let, so jo dali starši zdravniško preiskati, na kar so zdravniki izvršili operacijo, ki je deklico spremenila v dečka. Lansk leto se je potem George Massulijeva zaročila z neko bivšo sošolko. Te dni pa je obiskal nekakega zdravnika, ki mu je navedel novo operacijo — in po tej operaciji se je nesrečni George spremenil v Georgetto. Njegova zaročnica je šla seveda po vodi, poiskati si bo moral pač kakšnega bivšega sošolca.

Ladjedelnica, kjer bodo zgradili največji prekomornik na svetu

stoji v Glasgowu in je povsem pripravljena za novo nalogo, ki jo čaka

„Ura je zamrznila...“

Uganka smrti ameriškega pilota Graysa pojasnjena po desetih letih

Baš pred desetimi leti se je smrtno ponesrečil ameriški letalec H. C. Grays. Takrat se je bil dvignil, da doseže višinski rekord in se vzpel v resnici v višino 14.000 m. Z daljnogledom so takrat zasledovali ta polet in so opazili, da se drži le-

talo dalj časa v tej višini, nego so pričakovali. Na zadnje je opazovalcem izginilo izpred oči. Nekoliko dni pozneje so našli razbito Graysovo letalo in na samotnem travniku tudi mrtvega pilota.

Kako je prišlo do te nesreče, je bilo dolgo skrivnost. Ker je Grays vedel, da se olje v višinah, ki jih je hotel doseči, zaledeni in da ovira potem delovanje motorja, je dal odstraniti vse olje. Tudi aparatov za k sisk, ki so v stratosferni višini potrebni, je bilo dovolj. V ostalem je letalo brezhlavno plulo in Grays je veljal za enega najboljših ameriških pilotov. Njegova smrt je bila torej prava uganka.

Pred kratkim pa je našel neki kmet v bližini travnika, na katerem se je letalo pred desetimi leti razbilo, posodo za kisik, ki je spadala k opremitvi tega pilota. V njej je bil listek z Graysovo pismo, ki je velel: »Ura je zamrznila, ne vem, koliko je ura.« Te besede so rešile skrivnost Graysove smrti.

Letalec je bil mislil na vsako kapljo olja v stroju, na neznamno kapljico v uri pa je bil pozabil. V tistih višinah, kakršne je takrat dosegel, pa niso bile možnosti za primerjavo, kakršne so nam na razpolago na zemlji, in brez ure je nemogoče določiti čas. Grays je bil ostal torej dalj časa v višini 14.000 m, nego bi mu mogla dopuščati zaloga kisika v njegovih posodah. Ko so opazovali, da plava letalo vse predolgo v najvišji višini, je bil pilot že mrtel ali pa brez zavesti. Letalo, ki ni imelo več vodje, je tresčilo na zadnje na zemljo....

Nihče bi ne mogel uganiti tega vzroka Graysove nesreče, da niso sedaj po naključju našli listka z nekoliko besedami.

Rane svetovne vojne

Kaj vse lahko vidiš v pariškem muzeju

Ob priliki obletnice, ko se je sklenilo premirje, je hotel neki pariški častnik ugotoviti, katere vojne rane so v Parizu še vidne. Pariz je, kakor znano, precej trpel zaradi strela nemške »Debele Berke«.

Med tem ko so na severnem francoskem izginile cele vasi in jih niso več obnovili, je v Parizu še razmeroma malo sledov svetovne vojne. Na Madeleini je še vedno neki kip ev. Marka brez glave, rudarska akademija ima še nekoliko razbito pročelje in prav tako je z neke vojaške vojne ministrstva in z enim vojskom banke Crail Lvonais. Na vsa ta mesta so postavili majhne epografske table, za katere se danes nihče več ne zanima.

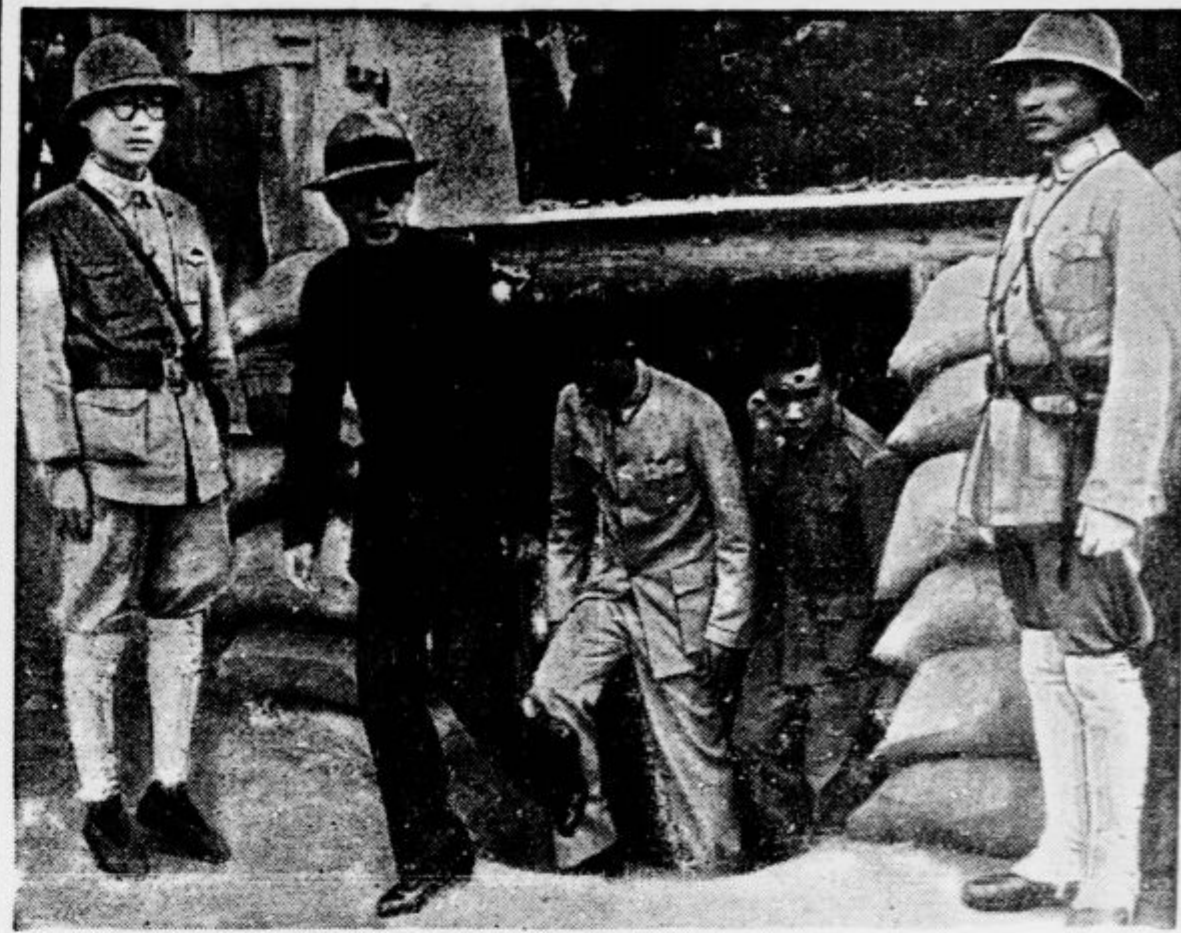
Nasprotno pa je videti še danes v Rue Royale, poleg slavnega lokala Chez Ma-

xims, mobilizacijski razglas iz avgusta 1914, pod steklom in v okviru. Tega pri- pomniti, da je ta razglas zavaroval 14 ameriški Rdeči križ 1919., ki je bil tedaj nameščen v tem posloju.

Dojenček — major ...

Mnogim tisočim »majorjem« in »polkovnikom«, ki se v Ameriki veselijo teh praktično malomembnih naslovov, se je pridružil pred nekoliko dnevi deček, ki ni star še niti dva meseca. Guverner države Oklahome je tega dečka, Briana Hansel-Abyja imenoval za »majorja« svojega štaba in ta država se torej lahko ponaša s tem, da pešuje med svojimi mejami najmlajšega »častnika« na svetu.

Kitajci prihajajo iz podzemskih zaklonišč

V sedanji kitajsko-japonski vojni so se Kitajci naučili marsičesa od sovražnika. V Nankingu imajo povsem moderno urejena zaklonišča proti bombnim napadom

Dela dež in uničuje meglo

Poskusi z izumom Holandca Veraarta na letališču Schiphol pri Amsterdamu

Angličani se iz umljivih razlogov zanimajo za izum nekakega Holandca, ki rdi nič manj nego to, da je mogoče uničevati meglo. Ta Holandec, Avgust Veraart, eksperimentira že mesec dni z velikim parnim strojem na letališču Schipholu pri Amsterdamu. Njegovi poskusi so baje uspešni.

Tako je v Amsterdamu in v skoraj 70 km oddaljenem Rotterdamu vladala takšna megla, da so morali ustaviti ne samo promet po cesti, temveč tudi po vodi in po zraku. Veraartovi poskusi v Amsterdamu so dosegli to, da so mogli v obeh mestih promet obnoviti, kar je seveda velikega gospodarskega pomena.

Veraart izpopolnjuje svoj izum že več let. Da je prišel do njega, mu je dal povod sloviti aeroplan »Pelikan«, ki je v štirih dneh opravil rekordni polet iz Batavije v Amsterdam in je imel pri pristajanju na schipholskem letališču velike težave. Veraarta na Holandskem dobro poznajo, ker je nastopal že kot izdelovalec dežij in v tem področju je imel dejansko nekaj uspehov.

Holandske države in mestne oblasti ministrstvo za narodno branbo, letalske in pristaniške oblasti so mu s svojo podporo na razpolago. Odkar Veraart praktično preizkuša svoj izum proti megli, se je povprečno število meglenih dni v Amsterdamu skrbilo baje za 60 odstotkov. Dež izdeluje na ta način, da trosi iz letal led in sol na poseben način med oblake, ki se potem kondenzirajo in se vlijejo kot dež na zemljo.

V svojem boju proti megli poskuša Veraart spraviti zrak v gibanje navzgor, da bi na ta način v meglo »izvrtale« luknjo, skozi katero si sonce prebije pot do zemlje. S tem je glavno delo opravljeno, kajti sonce megleni oklep potem z lastno močjo uničuje. »Luknjo« si pripravi izumitelj na ta način, da brizga veliko množino vode pod visokim pritiskom navpično v zamegljeni zrak. Te vodne količine pri tem hitro izhlapijo. Vodni curek osredotoči Veraart na čim manjši prostor in sicer nad talni, ki imajo visoko izhlapišno kapaciteto, n. pr. nad peščenim ozemljem, luknjičavim kamenjem, grčiči, drevesi itd.

Nadloga angleških državnikov

Protin, bolezen vseh, ki preobilno in predobro jedo

Ze stoletja trpijo vsi angleški ministri predsedniki za protinom. Tudi sedanji premier Chamberlain se te bolezni ni mogel ubraniti. Zavoljo hudega napada protina n. pr. zadnjič ni mogel na otvoritev parlamentarne seje, kar je v govoru kralja Jurija VI., prav tako ni mogel imeti svojeje komentarja v splošni zbornici, kar spada ob začetku parlamentarne seje vsako leto med njegove dolžnosti. Ta govor pa je od leta do leta važnejši.

Ljudje, ki povsod nekaj sumijo, so že menili, da je premier zbolel za kakšno »diplomatsko boleznijo«, nazadnje pa so se le spomnili, da spada protin med »tradicionalne« pojave v življenju angleških državnikov, a neki častnik je celo ugotovil, da bi bili ljudje pred sto leti naravnost zaždeni, če bi kakšni premier ne imel protina. Že lord Burleigh, prvi minister kraljice

Elizabete, se je strašno mučil s to boleznijo, prav tako znameniti earl of Chatham, ki je bolj znan pod imenom »starejšega Pitta«. Temu jih je protin pogosto tako hudo dal, da se po več dni ni pokazal niti svoji družini. Obade, če je tedaj sploh maral zanje, so mu dajali ob takšnih prilikah, skozi majhno okno v vratih njegove sobe. V Pittovi hiši v Hampsteadu je to sobo in ta vrata še vedno videti.

Njegov sin William »Pitt mlajši«, je tolezen podedoval. A tudi mnogi drugi angleški velmože so se prebijali s to boleznijo skozi življenje, tako Charles James Fox, Horac Walpole, četrti earl of Oxford in esejist Sydney Smith. Tule je o protinu zapisale sledeče besede: »Tako mi je, kakor da bi bodil po svojih očesnih jabolkih. Včasih pa se mi zdi, kakor da mi želodec visi do stopal.«

Hollywood bo zasulo ...

Ogromne mase kamenja se pomikajo proti filmskemu raj

Iz New Yorka poročajo, da proti mestoma Los Angelesu in Hollywoodu katastrofa najhuše vrste. Preti jima, da ju to zasulo. Nevarnost je tako velika, da so se v Hollywoodu že odločili izprazniti pradel vil ob gori, ki leži mesto ob njej.

V bližini Elizejskega parka v Los Angelesu in nedaleč od mestnega središča so že pred časom opazili, da dobiva hrib, ki se dviga nad mestom, razpoko. Ta razpoka je postajala čedalje obširnejša. Sprva se je širila vsak dan za dva centimetra, v zadnjih dneh pa se razširi vsako uro za en centimeter.

Neizogibno je, da se bodo začele ogromne

KVALITETNO BLAGO je radi velike trpečnosti

NAJCENEJŠE!

Modne novosti za ženske suknje, ulstre obleke itd. pri tvrdi

DRAGO SCHWAB,

Ljubljana — Aleksandrova cesta št. 7.

mase kamenja in prsti valiti navzdol. Zadnji računi kažejo, da proti mestu plaz, ki bo vseboval dva milijona ton kamenja. Izključeno je, da bi mogli takšen plaz ustaviti z našimi tehničnimi pripomočki. Za sedaj so razpostavili na najbolj ogroženem ozemlju vojaške straže, vile izpraznujejo in neprestano opazujejo goro ter njeno sosedno ozemlje.

A NEKDOTA

Ko so v sedemdesetem stoletju astronomi poročali o opazovanju številnih sončnih peg, se je pojavil nekakega dne v pariškem salonu Rambouillet pesnik Vautre, ki je bil znan prenasalec najnovejših čenč iz pariške družbe. Ko so ga navzoče dame vprašale po najnovejših škandalnih afe-rah, jim je odgovoril: »Cenjene dame, o soncu govore slabe stvari.«

VSAK DAN ENA

»S teboj sem zadovoljna, Karo, vidim, da si se dobro vedel medtem ko me ni bilo doma!«

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanovinih dni

V svarilo vsem, ki bi utegnili začutiti nagnjenje, da odgrnejo sedmero zastorov, s katerimi je dobrotljiva usoda prikrila nam ubogim in šibkim smrtnikom poslednjo skrivnost, naj za tistega, kdor zna brati in najti, zaupam tem listom, kar sem tiste tedne odkril v Beatricini zbegani duši, ne da bi bila sama kaj vedela ali slutila o tem.

Ljubezni, velika uganka, ki se je po nedoumljivi volji Boga Stvarnika izvil iz njenega krila ves svet z vsemi svojimi organizmi, je podobna prvotnemu viharju, ki nepoklican in nepričakovan dvigne val iz morskih globin, kjer je mirno kakor v nevdramnem spanju. Kakor južni veter iz gorskih sotesk se vzpne v dnevi pomladi iz prepado duše in uničuje ali ustvarja, kakor žel Toda priprave ne trpi. Se sama misel, da si jo priključa z ukanimi razuma, oskurnja čisto belo čelo te boginje, in čas zaroke, ki ga v obžalovanja vredni zmoti celo pesniki opevajo, ta čas, v katerem sem videval Beatrico vso drhtečo ob strani zmerom poželjivega conteja, se dá v resnici primerjati samo z rokom, ki loči obsojenca v globoki ječi od krvnikove prihoda.

Do večera pred poroko sem preživil z nedolžno

Beatrico ves ta trepet. Moje prišlučkajoče uho in moja vprašujoča usta niso prizanesla nobenemu zapahu, dokler jih nisem drugače za drugim odvrnil izpred vrat njenega zbegane srca.

Contejevi poljubi in njegova milovanja, ki so postajala od dne do dne razločnejša, njegovi namigi in njegove šale so se vrstile mimo mojega duha, osvetljene od neumljenega solca belega dne in dozorelega spoznanja, kadar sem silil v Beatrico ter jo z golimi in nesramežljivimi besedami pod pečatom svete izpovedi vpraševal, kaj vse si je danes usodil zarocenec.

Z brezumno in nesmiselno grožnjo večnega pogubljenja, ako mi zamolči le eno svojih skritih želj ali le najmanjši greh, sem izvil, nesramni človek, mladi deklici tudi poslednji drhtljivi njeni čutov, toda v čistem zrcalu njene nedolžne, še vedno nedotaknjene duše nisem videl nazadnje ničesar drugega kakor spako svoje lastne razbrzdaneosti.

Konec maja je bilo ravno leto dni, odkar se je bil conte oženil z Beatrico in se z njo preselil na posestvo v okolici Caserte, ki mu ga je bila rešila nevestina dota, da bi tam preživel z njo medene tedne. Ko sta se novoporočena poslavljala od Rima, se nisem bil nazven še niti za korak približal svojemu cilju, in tako so me tisti čas razjedale vse muke neotolaženega hrepenja.

Svoje trpljenje sem mnogokrat primerjal s trpljenjem Tantalida, ki mu po večnem sklepu bogov polna čaša vina spet in spet uhaja izpred žejnih ust.

In potem je prišla tista mesečna junijka noč, ko mi je Christoforo obnem s novico, da se je Beatrice vrnila iz casertske okolice in me pričakuje na vrtu ob VII Fontani, prinesel ključ od skrivnih vrat.

Kar letel sem tja, in starec, ki mi je kazal pot, me je komaj dohajal.

Beatrice me je pričakovala v hladnici. Nihče, ne conte ne duchessa ne kdor koli izmed služinčadi razen zvestega Cristofora, ni smel zvedeti, da me je bila v varstvu teme povabila v to molčečno zatišje, kjer si je hotela olajšati srce. Osupnil sem. Nisem se mogel znajti. Kaj mi je imela Beatrice zaupati? Čemu ta previdnost? Čemu nevarnost, v katero naju je spravljala oba?

Nasel sem jo obokano. Bila je vsa izpremenjena. V nekaj tednih se je bila iz mlade deklice, ki sem bil brez sramu načel njeno čisto dušo s nožem brezobzirnega, vse razgaljajočega anatoma, razvila v dobo žena, kakršno sem potreboval za svoje namene, žena, ki ni bila skrita njenemu spoznanju niti poslednja vseh moških grehov.

Beatrice se je vrgla k mojim nogam in mi objela kolena.

Obliho me je kakor vrela voda. Stal sem tik pred ciljem svojih najbolj drznih želj, ki so me tudi nocoj še trpinčile, preden se je znočilo; čutil sem, da je bilo tako.

»Padre, padre,« je zajecjala Beatrice, »rešite me conteja! Grje ravna s menoj kakor z nemo živaljo. V svoji lastni hiši, v postelji, posvečeni z zakra-

mentom svetega zakona, me sramoti s najbolj nevrednimi napoljskimi vlačugami. Razvezite vez, ki ste naju s njimi združili; padre, padre, rešite me!»

Ali naj priznam, da je glas sočutja v mojem srcu molčal? Ali naj se ohrabrim in zapisem, da mi je bilo v tej odločilni uri zatrdilo, da je zakrament zakona po večnih postavah svete Cerkve nepreklicen in neporušen, tako lahko z jezika kakor očenaš, ki sem ga tolikrat brezmišlno lepetal tja v en dan, in da sem izkušal dopovedati Beatrici samo to, da je njeno mesto zdaj in do njene smrtne ure ob contejevi strani?

Pogleda, ki me je zadel iz njenih oči, ne bom nikoli pozabil. Lovci nisem bil, in postava mi prepoveduje ubijanje živali, kakor me običaj mojega stanu vobče varuje vsakršnega prelivanja krvi. Toda ališal in bral sem bil o prosečem pogledu obkoljene košute, ki ne vidi nobenega izhoda razen v smrt, in ta strašni pogled me je zadel iz Beatricinih oči, ko sem jo brez zavestno vzel v naročje in ji jel z blagosloviljočo in blagoslovljeno roko, ki je že drhte iskala zadoščenja čutnim željam, gladiti bogastvo kodrov, ki so me v tisti prvi uri pri Svetem Petru spomnili Veronezovih mojstrov.

»Vse to boš premagala, hčerka,« sem rekel, čuteč, kako se mi Beatricina glavica skriva ob butajocih prsih, med tem ko so moji tipajoči prsti blodili po prečudnih oblikah, ki jih je lahko letno oblačilo le nezadostno pokrivalo.

Štiri nogometne tekme za točke

Trije pari bodo igrali v Ljubljani, dva kluba pa v Celju

Današnja prvenstvena nedelja v I. razredu LNP obsega še štiri tekme, od katerih bodo tri v Ljubljani ena pa v Celju. Na igrišču Hermesa bo ob 14.15 srečanje

Hermes—Reka

Ki bo najbrže odločilno za to, ali se bo mogel Hermes lahko še potegovati za prvo mesto v ljubljanski skupini pred Kranjem. Hermes ima pred seboj še tri važne tekme, ki jih mora odločiti v svojo korist, kar s svojim znanjem tudi lahko doseže.

Na igrišču Ljubljane se bo istočasno (ob 14.15) začela tekma

Svoboda—Bratstvo

Ker je to zadnja tekma v letošnji sezoni, bo gotovo privabila na igrišče pre-

cejšnje število prijateljev te igre. Spored bo tembolj zanimiv, ker je dogovorjena tudi predtekma, v kateri se bosta po dolgem spoprijeli moštvi Ljubljane in Grafike. Tretja ljubljanska tekma

Slovan—Jadran

je ob 14.15 določena na igrišču Ilirije. Tudi tukaj bo za prijatelje nogometa mnogo zanimivega.

Atletiki—Olimp

Danes ob 14.15 na igrišču pri »Skalni kleti« v Celju podsavzna tekma Atletiki—Olimp. Sodil bo zagrebški sodnik Miljan, stranska sodnika pa bosta gg Hobacher in Vebke. Tekma med tema domačima rivaloma bo gotovo zanimiva in napeta.

Dva letna obračuna

JLAS in JNS bosta še ta mesec imela svoja občna zbora — Nekaj zanimivosti iz poročil glavnih funkcionarjev

Uredništvo je prejelo dve tiskani poročili jugoslovenske lahkootletiske zveze in jugoslovenske nogometne zveze za občna zbora. Glede občnega zbora JLAS je treba pripomniti, da je bil po sklepu novega predsedstva, postavljenega z odlokom ministrstva za telesno vzgojo, za nedoločen čas odložen. Poročila ostavljene uprave JLAS objavljamo ne glede na to da bo pred občnim zborom izdala še druga nahirže bistveno drugače od sedanjih. Občni zbor JNS bo 12. t. m. v Beogradu.

Poročila JLAS

Katerim je priključen tudi zapisnik zadnje seje upravnega odbora z dne 30. novembra t. l. ki ima med drugim podatke o 29 polnovrednih članih ter prepis prej omenjenega odloka ministra za telesno vzgojo — so v splošnem zelo kratka in se jim pozna, da so sestavljena od funkcionarjev, ki so pač tik pred ostavko.

Tajniško poročilo g. dr. Mariana navaja uvodoma, da je bil odnos saveza z ministrstvom za fizično vzgojo s savezne strani vedno korekten. Savez je predlagal številne prošnje, vendar preko objub in slo nikoli in JLAS ob objubljenih 100.000 Din dozdaj še ni dobil izplačane nobene pare ter ima zato tudi preko 50.000 dinarjev dolga. Tajnik se nato obširno bavi s številnimi napadi, ki jih je moral JLAS prenašati v dnevnem tisku, zaradi dozdajšnje krivice ravnanja s klubi, posebno pa zaradi črtanja iz članstva in odvzemanja pravice glasovanja. Dalje se navaja, da je JLAS živel v dobrih odnosih s savezom sportskih savezov in z jugoslovenskim olimpijskim odborom. O podrejenih organizacijah govori bolj podrobno in navaja na prvem mestu Ljubljano, ki nesumljivo za služi, da jo imenuje na tem mestu kot vzor, kako mora funkcionirati podrejena organizacija. Čeprav so klubi glede smeri dela v tem podsavezu precej opredeljeni, je znalo vodstvo voditi vse posle tako obzirno, da v vsej poslovni dobi delo ni nikjer resneje trpelo. Zveza podsavza s savezom je bila tako odlična, da se sploh ni opazilo, da je sedež Saveza tako oddaljen. Ljubljana je dokazala s svojim pozitivnim delom, da so bile trditve o potrebi podsavza res pravilne. Beograd je začel tudi lepo, toda žal ni držal do konca. Delo uprave zagrebškega podsavza je bilo zelo intenzivno samo v negativnem smislu.

Tajniško poročilo omenja nato na kratko vse prirediteljske sezone, ki so bile pač v veliki meri ali pa sploh odvisne samo od tega koliko je bilo denarja. Največji uspeh je dosegel prvzaprav znani troboj v Ljubljani, ki ga ne morejo zmanjšati neosnovani protesti tistih, ki ne znajo prenašati porazov. Balkanske igre v Bukarešti so se končale skoraj z uspehom in so dale tudi povod, da smo odpovedali dvoboj z Italijo v Trstu in z Grčijo v Atenah.

(Kakor smo omenili že uvodoma, izvršajo gornja poročila od bivših funkcionarjev JLAS, ki so bili prav te dni precej na hitro in energično odstavljani z odlokom ministra za telesno vzgojo, na njihovo mesto pa je bila ustoličena prejšnja uprava z g. Veljkom Ugrinčevićem na čelu. Do zadnjega se je zdelo, da bo stara uprava še lahko nastopila na občnem zboru kar pa je znala nova preprečiti. Občni zbor JLAS je preložen, do tedaj pa bodo poročila za občni zbor izdelali pristajali novega »zvežmca«, ki bodo seveda obravnavali vso upravo revščino našega najvišjega lahkootletiskega foruma z drugačnimi vidiki. Težko pa, da

bi vse to naši lahki atletiki pomagalo v boljše čase. Op. ur.)

Še bolj kratka in iz samih števil sestavljena so poročila blaginjaka in tehničnega referenta.

Mnogo bolj temeljito in tudi vnanje bolj reprezentativno je poročilo o delu

Jugoslovenske nogometne zveze

za letošnji jubilejni 20 redni občni zbor. Poročilo je razdeljeno v dva velika dela, in sicer v poročilo o notranjem in zunanjem delu saveza. V prvem delu so najprej navedeni izvršeni sklepi lanskega občnega zbora, nato pa je posvečeno nekaj vrst uvoda našemu nogometnemu sportu v obče. Tajnik ugotavlja, da se moč našega nogometa iz leta v leto veča in ta sportni pokret vedno bolj širi, čeprav za to niso najboljše prilike. Težko ekonomsko stanje, fiskalna bremena, razne takse in davštine zelo ovirajo razvoj in napredek sporta, nič manj nogometnega. Naš sport plačuje na račun vseh davščin okoli poldrugi milijon dinarjev na leto. To je neznatna vsota za državno upravo, za sportne potrebe pa celo premoženje.

Tajniško poročilo navaja nato podatke o podrobnem delu upravnega odbora, o dobrem razumevanju z našim tiskom in o odnosih z ostalimi sportnimi organizacijami. Velik del pozornosti je upravnemu odboru posvetil vprašanju uveljavljanja zakona o sportu, glede katerega je stalno zavzemal stališče, naj se ne podira privatna pobuda in naj se sportu pusti njegovo demokratsko življenje, ker je to samo dotlej, dokler počiva na svobodni volji sportnika.

Savez je imel letos 665 članov, samo za 3 več kakor lani, vendar so bile spremembe po podsavzevih številno večje, kar pa se je v skupnem številu izenačilo. Člani saveza so vedno bolj organizirani na znotraj, ne samo sportno, temveč tudi družabno. Med 14 podsavzev zavzema ljubljanski s 56 klubi skupno s skopljanskim tretje mesto po jakosti, takoj za zagrebškim in beograjskim.

Iz poročila poslovnega odbora je razvidno, da je prvenstvo države po enakem sistemu kakor prejšnje leto osvojil Gradjanski iz Zagreba. Nato navaja vse podrobnosti letošnjega jesenskega dela tekmovalnega v ligi in tudi vse tabele s posameznimi rezultati.

Zanimivo je tudi poročilo sodniškega zbora, ki pravi med drugim, da je ta odbor najbolj skrbel za to, da bi se povečalo število saveznih sodnikov, ker jih je še vedno mnogo premalo. Odbor ugotavlja, da je avtoriteta naših sodnikov letos mnogo večja kakor je bila, pri tem pa priznava, da imamo razen dobrih sodnikov v vrstah sodnikov tudi še vedno ljudi, ki niso dovolj podkovani za sodniški posel. Sodniški odbor se ni uprjal zahtevi klubov, naj bi važnejše tekme sodili tuji sodniki, ker je želel, naj dobi publika prilžnost za primerjanje tujih in naših. Vseh saveznih sodnikov je bilo v savezu s koncem leta 484, kar je v primeri s skoraj 700 klubi za najmanj 1000 oseb premalo. V ljubljanskem sodniškem odboru jih je 58, med temi 50 stalnih in 5 začasnih ter trije upokojenci. Glede podsavzev so savezno poročilo izražala v vseh pogledih samo pohvalno in ugotavlja, da so v pretekli sezoni opravili ogromen posel v vseh različnih odborih. Tekem je bilo v okviru JNS odigranih: mednarodnih 82, medmestnih 25, državnoprvenstvenih 116, podsavzevnih prvenstvenih 3293, prijateljskih 2733, rezervnih 432 in mladinskih 745, ali skupaj 7422. Del poročila o zunanjem delovanju saveza ugotavlja uvodoma, da naš nogomet-

ni savez še nikoli do sedaj ni imel tako dobrega mednarodnega položaja kakor ga ima danes. Nato se podrobno bavi z odnosaji s posameznimi državami okoli nas, ki so na vse strani bratski, prijateljski in prirni, in kjer do sedaj morda niso bili najboljši, tudi že dovolj urejeni.

Jugoslavija je v preteklem letu odigrala 10 meddržavnih reprezentančnih tekem z naslednjimi rezultati: Jugoslavija: Francija 0:1 v Parizu, Jugoslavija: Madžarska 1:1 v Budimpešti, Jugoslavija B: Madžarska B 3:0 v Beogradu, Jugoslavija: Belgija 1:1 v Beogradu, Jugoslavija: Bolgarija 0:4 v Sofiji, Jugoslavija: Turčija 3:1 v Beogradu, Jugoslavija: Turčija 3:1 v Beogradu, Jugoslavija: Rumunija 2:1 v Beogradu, Jugoslavija: Češkoslovaška 4:5 v Pragi in Jugoslavija: Poljska 0:4 v Varšavi.

H koncu je priključen seznam vseh klubov, ki so vključeni v JNS in pa pregled inventarja (to je večina delovništev), ki je last JNS. Lepo poročilo, ki daje vsaj nekaj vplogda, kako na široko je organiziran naš nogometni sport.

To so sodniki

Epilog k tekmi

Slavija (Varaždin)—Maribor jun. Iz Maribora smo prejeli naslednje vrstice, ki spet kažejo, da je sodniško vprašanje v našem nogometu še vedno odprto in potrebno temeljite remedure. Čeprav gre za prireditve morda bolj lokalnega pomena, se s takim načinom sojenja vendarle ubija mladim prijateljem nogometa prvo veselje za ta sport. Pišejo nam: »Kakor je bilo nečastno objavljeno v »Jutru«, je bila v nedeljo dne 28. nov. odigrana finalna tekma za »Tivarjevo« pokal v Varaždinu med domačo Slavijo in junorji mariborskega Železničarja z rezultatom 3:0 za domače. Ta nogometna tekma je zapustila žalostne spomine i pri igralcih i pri občinstvu. Igra je vodil verifikirani igralec prvega moštva varaždinske Slavije, in sicer tako, da je pravzaprav čudno, da so železničarji prenesli vseh 60 minut mučenja človeka, ki bi mu ne prisodili najmanjšega znanja v nogometu. Izreden pojav je bila publika, ki se to pot — kakor sicer pri Hrvatih ni navada — zavzemala za uboge »Kranjce«.

Začetnih 20 minut je igra valovila sem in tja in nič ni bilo videti, da bo zmaga ali domači, ker so jih Mariborčani spravili popolnoma iz koncepta. V 21. min. je rezek žvižg sodnika prekinil igro; žoga se je odbila od prečke železničarjevega gola nazaj v polje, sodnik pa je pokazal na sredino. To je bil regularni gol? Gostje se niso izgubili vsake nade ter začeli ofenzivno. Toda pet minut pozneje je sodnik zaradi dozdajšnje branilčeve roke železničarja prisodil enajstmetrovko, iz katere je padel drugi gol. Do pavze!

Po odmoru je sodnik nadaljeval svojo ekshibicijo ter diktriral med drugim devet prostih strelav v kazenskem prostoru Mariborčanov, kar je spravilo iz ravnotežja celo občinstvo, ki je začelo »vlečie s »Kranjci«. Zanje se je zavzel sam trener Slavije, toda sodnik je ostal neizpros in je v tej formi odredil tudi tretji gol v korist domačih — iz čiste offside-pozicije. Mariborčani so ostali kljub temu disciplinirani. Takoj nato je pripiškal še četrti gol, prečkalu, kajti žoga se je zaradi vetra spet obrnila v polje in igra je lahko tekla dalje. Tik pred koncem so še enkrat pritisnili gostje, toda sledila je spet serija kazenskih strelav izpred varaždinskih vrat. Medtem je sicer dvakrat padla mariborska žoga v nasprotna vrata, toda štele to ni.

Tako so Varaždinci spravili »Tivarjevo« dar po zaslugi človeka, ki ni mogel brzditi svojih klubskih — in morda še drugih — strasti na sami nogometni prireditvi.

V. P.

„Tek osvobojenja“ v Mariboru

Maribor, 2. decembra. Na državni praznik dopoldne je priredil SK Železničar tradicionalni »Tek osvobojenja« za pokal narodnega borca Toneta Vahterja po mariborskih ulicah. Stari je bil ob 10.30 pred bivšim igriščem ISSK Maribora v Ljudskem vrtu, cilj pa na Trgu svobode. Tekmovalna proga je znašala 1810 m in je vodila po Koruščevi, Kolodvorski, Aleksandrovi do Trga svobode, kjer se je zbralo veliko število gledalcev, ki so z zanimanjem zasledovali potek prireditve.

Startalo je 11 tekmovalcev in so bili rezultati naslednji: 1. Takač (Slavija, Varaždin) 5:46,5. 2. Germovšek (Maraton, Maribor) 5:50. 3. Stojšek (Mart) 5:52,2. 4. Strule (Zel.), 5. Mahart (Mrt.), 6. Zupan (Zel.), 7. Rak (Slavija, Varaždin), 8. Rotner, 9. Končan, 10. Cigler, 11. Šoster (Jugoslavija, Celje).

Prireditve, ki je bila pod pokroviteljstvom mestnega poveljnika generala C. Stanoljeviča, je potekla v najlepšem redu. Po končanem teku so se zbrali tekmovalci na Trgu svobode, kjer bi bil moral biti izročen prehodni pokal zmagovalcu Takaču, vendar

pa pokala niso izročili, ker je Maraton vložil protest. Baje so se tekmovalci varaždinske Slavije prepozno prijavili za to tekmovalanje.

(Poročilo o teplejši sportni manifestaciji v Mariboru, odkoder je tudi izšla ideja sličnih prireditev na vsakoletni državni praznik, objavljamo šele danes samo iz tehničnih razlogov. »Mariborski sportnik« se ustrelli mimo! Zdravo! Op. ur.)

Dve odpovedi

Gozdni tek, ki so ga nameravali izvesti trije ljubljanski smučarski klubi danes dopoldne na rožniških terenih, je bil na željo enega izmed prirediteljev zaradi slabega terena odpovedan.

Zaradi zadržanosti igralca Hermesa Marinka, ki ni dobil dopusta, in odpovedi Haškovec Hexnerja je table teniški dvoboj med zagrebškim Haškom in Hermesom, ki je bil domenež za današnjo nedeljo, odložen za nedoločen čas.

SK Svoboda, Ljubljana. Po sklepu u. o. se izključuje iz kluba Zemljak Slavko, ki mora danes do 14. vrniti v klubovo garderobo vso opremo, ker se bo sicer postopalo proti njemu. — Moštvo, ki igra proti Bratstvu, naj bo ob 13.30 na igrišču.

SK Reka. Danes ob 13.45 naj bo kompletno I. moštvo na igrišču Hermesa zaradi prvenstvene tekme s Hermesom.

Vremensko poročilo

po stanju z dne 4. t. m.
Rateče-Planica: —2, jasno 10 novega snega na 30 podlage.
Tamar-Planica: —3, 60 smrznjenega snega.
Kranjska gora: —3, barometer se dviga, jasno, mirno, 10 osenjenega snega na 30 podlage.
Erjavčeva koča na Vršiču: —3, nekoliko oblačno, zapadniki, 30 osenjenega snega.
Dom na Komli: jasno, 20 suhega snega na 140 podlage.
Dom na Krivovcu: —4, sever, 20 pršiča na 35 podlage.
Velika planina: —4, pooblačeno, 20 pršiča na 50 spihanega snega.
Zelenica: jasno, 40 suhega snega na 80 podlage.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 5. ob 15. Princessa in pastirčak. Mladinska predstava. Izven. Nastop Miklavža s spremstvom. Znižane cene od 22 din navzdol.

Ponedeljek, 6. Zaprt.

Otroci! Ali že veste da pride k današnjim predstavam pastirčak Miklavž? Nagovoril bo velike in male in bo obdaroval najbolj pridne z darovi. Gotovo ste že žuli od drugih kako lepa igra je »Princesa in pastirčak«, tokrat pa bo še posebej imenitna. Darovi za deco se sprejemajo od 10. do 12. v pisarni gledališke blaginje. Stari, ki žale da bi Miklavž posebej nagovoril njihove otroke, naj se zglašajo dopoldne v Drami med 11. in pol 12. pri g. Edvardu Gregorinu.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Nedelja, 5. ob 15. Prodana nevesta. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Gostuje g. Joep Križaj. Ob 20. Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Nastop Miklavža in spremstva.

Ponedeljek, 6. Zaprt.

Miklavž pride pozdravit in obdarovat odrasle v Opero drevi k Beneševi opereti »Sveti Anton vseh zaljubljenih patron«. Pestrost in razgibanost slik iz življenja češkoslovaškega ljudstva, lepe narodne melodije in zdrav humor, ki se razvija v teku dejanja, so to opero posebno priljubili našemu občinstvu.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 5. Skedenj. Miklavžev nastop.
Sreda, 8. Skedenj.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 5. ob 15. Trije vaški svetniki. Znižane cene. Ob 20. Tri treh mladenkah.

Lepe grudi...

40 letne izkušnje znamenitih specialistov Schröder-Schenke Vam jamčijo za odlične in zanesljive uspehe.

Razvijanje grudi — Okrepitvenje grudi — Intimna higijena žene — Zaščitna sredstva — Stenzini in pasovi

ZAHTEVAJTE BREZPLACNO NAVODILA IN NAŠE VELIKE ILUSTRIRANE KATALOGE!

Parfumerija in kozmetika »OMNIA«, oddelček I/3

Zagreb, Gunduličeva ulica 8, polikrat

TELEFON 97-67

Išče se hotelski direktor

ali dober strokovnjak restavracijsko-kavarniški za hotel »Ambasador« v Splitu. Pogoji: Prevzame in je odgovoren za restavracijo, kavarno in kuhinjo (ki bodo popolnoma opremljene s potrebnimi inventarjem). Za sebe in rodbinske člane, ki bi v obratu sodelovali, ima oskrbo in udeležbo v obratu z gotovimi procenti. — Ponudbe poslati priporočeno upravi hotela, v katerih je navesti: a) zahteve, b) višino garancije in procentov, c) spričevala o dosedanjem zaposlenju, d) katere jezike govori, e) fotografijo.

Nastop 1. I. ali 1. II. 1938.

Vsem, kateri potujejo v Zagreb

priporočam
HOTEL MILINOV
na Jelačićevem trgu

Cene sobam znižane. V hiši najmodernejša Velika kavarna. Prvovrstna restavracija s prvovrstno kuhinjo. — Menu din 16.— in Din 20.— Priporoča se lastnik

JOSKO PETAN

Več usnjarskih pomočnikov

ki se razumejo na delo v čeru in znajo delati na stroje, sprejemajo. — Naslov: FABRIKA KOŽA, Beograd, Villina Voda.

Štofe za damske plašče, volnene blagove za obleke in bluze, najceneje pri

F. I. GORIČAR, Sv. Petra cesta 29

Krznarstvo

Vam nudi prekrasno izbiro kožuškovine najodličnejše kakovosti. Vzroci in kroji bodo ustregli vsakemu okusu. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna krznarska popravila. — Prepričajte se o kakovosti!

Se priporoča
Dolenc Josip
Sv. Petra cesta 19

RADIOAPARATOV
INGELN, BLAUPUNKT, SACHSENWERK LTD.

Najodličnejši aparati po nizkih cenah!

„TEHNIK“ J. BANJAI
LJUBLJANA, Miklošičeva 20

ZAHVALA

Vsem, ki so našo

mamico

spoštovali, tolažili, jo spremlili na zadnji poti ter obisnili s cvetjem in se udeležili maše zadušnice, najskrenejša zahvala.

Šalec, dne 2. decembra 1937.

Rodbini PRIVOSNIK-JUTRSEK

SIMBOL DOVRŠENOSTI, ODLIČNO KVALITETO
predstavlja

MINERVA radio aparat

Najboljši radio sprejem, nenadkriljiv v glasu.

RADIOVAL

Ljubljana - Dalmatinova 13

Telefon 3363.

Dijakinja sobe

Dijakinjo
sprejemno na stanovanje
takoj ali 1. januarja. Ključ,
kopalnica in pomoč pri
kuhanju. Puhar, Podjunska c.
18/III. 30673-32

Dražba

Breda 1 Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali fajnše naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Dražba posestva

Dne 17. decembra 1937 se
vrši pri sresnem sodišču
na Vrškem dražba pose-
stva v obsegu 84. 32.33.33 k.
Dne 31.12.1937. Dn. 75.000 se
o. Prekopa. — Zemljišče
meri okoli 3 m pol ha. Na
posestvu je zgrajen vseh po-
trebnih poslopjeh modern
urejen min. žaga in vodna
moč. Najnižji ponudnik je
Dn. 314.180. Dn. 75.000 se
lahko plača s knjižicami
Ljudske posojilnice v Celju
kjer se lahko dobi tudi
informacije. 30673-30

Razno

Breda 1 Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali fajnše naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.

Novi modeli

Zimske suknje, ne-
premočljive Huber-
us plašče, obleke,
erilo i.t.d. prodaja-
mo še vedno z
natnim popustom.

PRESKER,

Sv. Petra cesta

Sveže najfinije

norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. PICCOLIJA

v Ljubljani

se priporoča bledim in

slabotnim osebam

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Zaloga

klavirjev

F. BODNER, Maribor,

Gospodstva 40 — nudi

najmoderneje klavi-
re — po najnižjih
cenah. Tudi na
obroke.

Novi naslov:

Franciškanska ul. 3.

Trgovcem
na deželidajemo za prodajo
zelo poceni Hubertus
plašče in površne
suknjice.PRESKER,
Sv. Petra cesta

Hotel

»Zlata Krona«
Zagreb, Gajeva ulica 12,
v centru mesta, povsem
preurejen, s tekočo, hla-
dno in toplo vodo; so-
be z eno posteljo od
din 24 do 40, z 2 poste-
lji od din 50 do 80,
30628-37

SOPRANI
EMONA
HOHNNER
NAJEEMNE

68.-
120.-

MAŠA GLASBILA 30 MED
NAJBOLJŠIMI NASVETU
PAPA

MODIC
LJUBLJANA
PASAZA NEBOTIČNIKA

Najboljši trhovelski
PREMOG
brez prahu,
koks, suha drva
I. Pogačnik,
BOHORICEVA 5,
Telef. 20-59Božično
dariloZa boljše spoznavanje
naših prvotnih mes-
nih konzerv razpola-
mo do Božića po zelo
ugodnih cenah zavrtke,
v katerih se nahaja 12
komadov različnih mes-
nih konzerv, zavrtke, gna-
je (Rolschinken), 75 pa-
keti vsebujejo netto —
4 1/2 kg in stanejo po po-
vzetju din 35, če se pa
poslje zmesek naprej din
80. (Številka našega
pošt. št. računa pri
pošti, številka Beograd
52.657), franco vsaka
poštna postaja.HERZ in SIN
tovarna salam in kon-
zerv, BANATSKI KAR-
LOVAC.

Zenitve

Vesela 3 Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali fajnše naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.Nevesto 25—35 let
za prijatelja vdovca
iščem. Doto osigurana.
Ponudbe na og. odd.
»Jutra« pod »Blizu Ljub-
ljane«. 30726-25Trgovci in
gostilničar
29 let star, inteligent
in lepe postavbe ter ne-
oporene preteklosti s
poslovstvom vrednim din.
400.000, gostilno in tr-
govino brez dolga išče
nevesto, ki je primerno
zobrazena in ima vse
plove za trgovino in gosti-
lno in vsaj 100.000 din
gotovine. — Resne po-
nudbe s sliko je poslati
na og. odd. »Jutra« pod
»Srečni zakon«. 30697-25Vdova
popolnoma sama, 35let-
na, z doto v gotovini
din 80.000, išče zakon-
skega druga. Pojasnila
daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10
30743-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25Gospodična
zelo lepa, 25letna, z do-
to v gotovini in nepre-
mišnih din 200.000, —
išče zakonskega moža.
Pojasnila daje »NADA«, Zagreb,
Jelačićev trg 10. Za in-
formacije pošljite din 10.
30744-25

Razpasla se je v trgovini z radijskimi aparati razvada, da zahteva razni
interesi, še večkrat pa neinteresni radijske aparate na poizkušnjo, po mož-
nosti za čim daljši čas in od čim več trgovcev tako, da poteče med tem — če le
mogoče — radijska sezona. — Na ta način se aparati kvarijo in trpijo na
zunanjosti.

Ker želimo na eni strani take zlorabe preprečiti, na drugi strani pa našim
odjemalcem nuditi le sveže in nerabljene aparate, je podpisano Udruženje radio
trgovcev v Ljubljani sklenilo, da radijskih aparatov odslej naprej ne bo več
dajalo na poizkus na dom.

Cenjene interese prosimo, da to našo odločitev, ki je namenjena v njihov
prid, pravilno razumejo in naj ne zahtevajo od podpisanih trgovcev aparatov
SAMO na poizkušnjo in to že z ozirom na poostrene pošne predpise.

Prosim, da si interesi dajo radijske aparate predvajati v naših trgovinah.

Ljubljana, 3. decembra 1937.

RADIOVAL, d. z o. z.
Dalmatinova ulica 13.
„RADIO“
registrovana zadruga z omejeno
zavezo,
Miklošičeva cesta 7.
„Tehnik“ Josip Banja
Miklošičeva cesta 20.
A. BIRKE,
Mestni trg 9.
TUJEČ EVGEN,
Ljubljana, Smoletova ul. 3.

Glavno zastopstvo za dravsko
banovino
BRUNO KLEMENČIČ,
Miklošičeva 30.
RADIO — PEGAN
Tyrševa 12.
H. SUTTNER
radio oddelek — Ljubljana
RADIO — DOBERLET
družba z o. z.
Kongresni trg 8.

Zahvala
Gosp. dr. Horvatu, zdravniku v Ormožu
se tem potom najiskrenejše zahvaljujem za
tako hitro in sigurno ozdravljenje bolezni,
ki je bila že v zadnjem stadiju.

IVAN DIMC, Kamnica

Mojstra za kuhanje mila
išče za takoj večja milarna. Ponudbe z refe-
rencami na oglasni oddelek »Jutra« pod
»Milarna Osijek«. 9463

Umetno kovane izdelke:
Lestence in svetilke za kmetske in lovske sobe, okovje (poci-
njeno) ter razne železo-kovane predmete za opremo stanovanj
Vam izdela
Specialna delavnica umetno ključavničarskih izdelkov
STANE CIRMAN
Aljaževa 8 Selenburgova 4

Zahvala
Vsem, ki ste našega nepozabnega očeta spremljali
na njegovi zadnji poti in ste v venci in cvetjem okitili
krsto — vsem izrekamo svojo najiskrenejšo zahvalo.

LJUBLJANA, 5. decembra 1937.

Rodbina KRAPŠEVA

ZAHVALA
Vsem, ki so z menoj sočustvovali ali mi izrazili svoje
sožalje ob nenadomestljivi izgubi mojega soproga
JANEZA PIRNATA
šolskega upravitelja v Kostanjevici
se iskreno zahvaljujem.

Posebno zahvalo izrekam gg. zdravnikom primariju
dr. Matkoti in dr. Höfletu za izkazano požrtvoval-
nost in zdravniško pomoč; dalje častiti duhovščini za
vodstvo pogreba in častitim sestram za vsestransko po-
strežbo. Zahvaljujem se dalje zatopnikom učiteljskega
novomeškega in krškega reza, zlasti nadzorniku gos-
podu Petjetu in učiteljici gd. Šveigerji za prekras-
ne poslovilne besede ob odprtem grobu.

Moja srčna hvala velja vsemu učiteljsstvu kostanje-
viške narodne šole za podaritev krasnega venca ter
županu kostanjeviške občine g. Likarju za osebno
spremljevanje na zadnji pokojniški poti.

Zahvaljujem se nadalje ostalim pokojnikovim stano-
vskim tovarišem, znanem in številnim prijateljem,
ki so kljub slabemu vremenu od daleč in blizu v tako
častnem številu spremlili mojega pokojnega soproga
na njegovi zadnji poti.

Vsem srčna hvala!

Maša zadušnica se bo brala v torek, dne 7. t. m.,
ob 7. uri v Trnovem.

Ljubljana—Kostanjevica, dne 4. decembra 1937.

Zalujoča soproga ANA PIRNATOVA roj. Kolenčeva
in ostalo sorodstvo.

**Med mestom
in deželo**
posreduje »Jutrovo«
mali oglasnik

Inserirajte v »Jutro«!

Zahvala
Ob smrti našega očeta
dr. Ivana Höglerja
smo prešli iz vseh slojev ljubljanskih tako številne izraze sočutja in
sožalja ob naši bolesti, da nam ni mogoče zahvaliti se vsakemu posebej.
Prosim, naj izvolijo sprejeti tem potom našo najiskrenejšo zahvalo,
prav tako tudi oni, ki so zasuli blagopokojnika s prekrasnim cvetjem.

Posebej pa se še zahvaljujem gospodom zdravnikom, kateri so v
dnevih bolezni našemu očetu tako požrtvovalno stali na strani. Zahva-
ljujem se tudi gosp. podžupanu dr. Ravniharju, za duhovno tolažbo
dr. P. Gvidonu Rantu, sestram v Leonišču za njih požrtvovalno skrbstvo
in vsem, ki so nam na katerikoli način iskreno izražali ljubezen in usmiljenje
ob težkih urah.

Rodbina DR. HÖGLER

Blago za
zimske suknje
knjižice, sportni de-
voti za fine obleke!
Velika izbira nizke cene!
R. MIKLAUC
»PRAVI ŠKOFIJA«
Mednarodna ul.
Ljubljana 3
Prod. skorijo 3

Stanovanja

Breda 1 Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali fajnše naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.3-sobno stanovanje
amazo, s kopalnico in
priljubljeno, v sredini
mesta ali v vili za ta-
koj ali 15. decembra t. l.
18.000 — Trz. Tschada,
Evezdarska ul. 4. I.
30716-21aDvo ali trisobno
stanovanje
v pritličju, s kopalnico
iščem za 2 osebi za ta-
koj. Ponudbe na oglas-
odd. »Jutra« pod »Točen
plačnik 77«. 30740-21aStalna stranka
išče za marec, solinčno,
eno. event. dvosobno
stanovanje. Ponudbe na
og. odd. »Jutra« pod »Ro-
den plačnik«. 30777-21aTrisob. stanovanje
s vsemi pritlikinami,
komfortno in solinčno
iščem za februar. Po-
nudbe na og. odd. »Ju-
tra« pod »Solidno«. 30870-21aStanovanje
dvo ali trisobno, komfort-
no v strogem centru iščem
na januar. Ponudbe na og.
odd. »Jutra« pod »Center
82«. 30835-21aMirna stranka
brez otrok išče moderno
2-3-sobno stanovanje v
bližini banske uprave.
Ponudbe na og. odd. »Ju-
tra« pod »Februar ali
pomaj«. 30810-21aDvosob. stanovanje
išče za marec ali april
25letna družina. Po-
nudbe na og. odd. »Ju-
tra« pod »Stalno«. 30918-21aDve stanovanji
eno ali dvosobno, čisto,
v bližini dvorane brez
otrok. Ponudbe s spono in
boljim opisom na Proštno
delavnico, Ljubljana
3 692-21a

Sobo odda

Breda 1 Dn. Javak 3 Dn.
za šifro ali fajnše naslova
5 Dn. Najmanjši znesek
17 Dn.Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in upo-
rabo kopalnice, oddam bolj-
ši osebi po ugodni ceni.
Reja Celovška c. 34/II.
Ogljed od 8.—12. in od 3.
daje. 30897-23Sredi mesta
oddam elegantno sobo s
kopalnico samo solinčnemu
gospodu. Ogljed le do pol 3.
popoldne. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 30863-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sobico in
na željo hrano dija-
ku, nižjesele. Poljan-
ska cesta 20. visokopri-
tličje, levo. 30933-23Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom od-
dam takoj boljši osebi.
Istotam oddam sob

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Devoljnice kratkoročne kredite v tekočem računu - Eskontira trgovaške menice
NOVE VLOGE, VSAK ČAS IZPLAČLJIVE. ZNAŠAJO Din 27.000.000—

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

Edina v Jugoslaviji VRANSKA BANJA

odprta vse leto.

Z uspehom zdravi ishlase in revmo. Nudi v mraznih zimskih dneh uspešno zdravljenje, ker razpolaga DRŽAVNI HOTEL v vseh svojih sobah in ostalih prostorih s centralno kurjavo, temperatura dan in noč enaka.

Kadi s centralnim gretjem so v istem hotelskem poslopju. Kuhinja prvovrstna.

Pension od din 50.— do 60.— dnevno.

Vsa pojasnila daje direkcija hotela; telefon 4.

Cauche

— fotelje — in vse drugo priznane solidno delo dobavi

SEVER — Marjini trg 2.

Orodni vozički za prenos težkih predmetov

Dvokolni, motorni vozički

Stroji za pranje tkanin

Po nalogi naših cenisti franšiz

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovaška cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 24.

Hotel, restavrant, kavarna

v Crikvenici: 25 sob s opremo, velika terasa, krasna lega na obali, napredaj.

Vila v Crikvenici,

prikladna za pension, dvonadstropna s pritliklami in garažo, krasen park, napredaj.

Hotel pension, restavracijo

v Crikvenici, v vilskem rajonu, krasen park, 22 sob s polno opremo damo v najem.

Vprašati: Dr. Ante Kuntarić, advokat v Crikvenici.

PERJE

Šušnja, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čisteno in sušeno.

Vse se pošilja brzo in po ceni.

Dobavljajo se v vsaki množici.

E. Vajda, Čakovec

Telefon števil. 59, 60, 1, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

Glavno zastopstvo za
Jugoslavijo

F. Tomažič

MARIBOR

!! „Fasan“ britvice zdaj znatno ceneje! !!
Dobijo se v boljših trgovinah!

Praktična, lepa in poceni Miklavževa darila

za gospode, dame in otroke — Vam nudi VELIKI IZBIR!

tvrdka F. I. GORIČAR, Ljubljana

v svojih dveh trgovinah na SV. PETRA CESTI števil. 29. in 30. Od 24. novembra do 24. decembra dajemo pri vsakem nakupu nad din 50.— lep robček zastoj, ako se sklicujete na ta inserat! — V vašem interesu je, da si ogledate pri nas blago, predno kupite drugod!

Naša nova,

moderno in higijenično opremljena

tvornica kvasa

stalno obratuje

Priporoča se

VOJNOVIČ & Cie

Ljubljana — Vič.

Zahvala

Vsem, ki so našega nepozabnega moža, strica in sva-ka, gospoda

ANTONA PERŠUHA

spremlili na zadnji poti, izrekamo iskreno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo pred. duhovščini, posebej se pred. g. dekanu, msgr. Mešku za prisrčne besede tolažbe na grobu, dalje zdravniku g. dr. Strnadu za njegovo ljubljenim stanovskim tovarišem, zastopniku gosp. bana, okrajnemu glavarju, gasilecu, Sokolom, številnim darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so nam izrekli pismo ali ustno svoje sožalje.

SLOVENJGRAD, 1. decembra 1937.

ŽALUJOČA RODBINA IN SORODNIKI

HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA

ZAGREB, Radnička cesta 29 — Telefon 53-64, 84-83.

BEOGRAD, Nebojšina 53 — Telefon 26-232.

d. d.

Proizvaja in prodaja

SPECIJALNA OLJA ZA TEKSTILNO
INDUSTRIJO, TURŠKO RUDEČE OLJE
OLJA TIPE »NORGIN«.

V knjigah je, kar milijoni iščejo!

Vi vsi, ki v težkih bojih za obstanek in v velikih skrbih ne morete poslati svojih misli v čudoviti svet fantazije, se boste ob čitanju veleznani-mivih knjig iz „Jutrove“ knjižnice saj za kratek čas umirili in odpočili.

Na razpolago so naslednje knjige po globoko znižanih cenah:

1. Jean de la Hire: Lucifer, fantastični roman v šestih delih. 1924. 273 str.
2. Maurice Leblanc: Tigrovi zobje. Iz francoščine prevel F. J.-o. 1924. 217 str.
3. Veridicus: Pater Kajetan. Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih. 1924. 187 str.
4. James Oliver Corwood: Onkraj pragozda. Roman.
5. Gustave le Rouge: Misterija. Roman. 1925. 177 str.
6. Oskar Hubicki: Roman zadnjega cesarja Habsburžana.
7. Jack London: Roman treh src. 1926. 433 str.

Posamezne knjige: Broširane Din 8.—
Vezane Din 16.—
Izbira poljubna

8. Oevre Richter Frich: Rdeča megla. Roman. 1926. 108.
9. Rene la Bruyere: Hektorjev meč. Roman. 1926. 80 str.
10. Zevacco: Papežinja Fausta. Roman. 1927. 194 str.
11. J. O. Corwood: Lov za ženo. Roman. 1927. 194 str.
12. E. G. Seliger — Brat: Ugrabljeni milijoni. Roman ameriškega Jugoslovca. 1927. 291 str.
13. Philips Oppenheim: Milijonar brez denarja. Roman.
14. Zane Grey: Železna cesta. Roman. 1929. 219 str.
15. Stanley Weyman: Rdeča kokarda. Roman iz velike revolucije. 1928. 233 str.

Skupina 5 knjig: Broširane Din 35.—
Vezane Din 65.—
Izbira poljubna

16. Sinclair — Gluck: Zlati panter. Roman. 1928.
17. Michael Zevacco: V krempljih inkvizicije. Zgodovinski roman. 1929. 462 str.
18. Marcel Priollet: Seržant Diavolo. Roman. 1929. 344 str.
19. Emerson Hough: Možje. Roman. 1930. 210 str.
20. Donald Keynohe: Gusar v oblakih. Letalski roman. 1930.
21. Artur Bernede: Belfegor. Pustolovski roman. 1930.
22. Staroslav: Gostilne v stari Ljubljani.
23. Melik: Do Bitolja in Ohrida.
24. Frank Heller: Blagajna velikega vojvode.

Skupina 10 knjig: Broširane Din 65.—
Vezane Din 125.—
Izbira poljubna

Nadalje nudimo našo pestro, poljudno znanstveno in zabavno tedensko revijo »Življenje in svet« v zvezkih, za kompletne knjige od prve do šeste po Din 20.— za knjigo ter francoščino za samouke po Din 30.— V navedenih cenah je upošteta tudi že poštnina, tako da naročniki knjig ne bodo imeli nobenih drugih izdatkov. Knjige bomo takoj odpošljali, seveda le onim, ki bodo obenem z naročilom nakazali tudi denar.

Mladini za mal denar poln koš veselja za Miklavža in za Božič

Za mladino so na razpolago sledeče knjižice s številnimi slikami, ki prinesejo otrokom poln koš veselja in radosti:

25. Prigode porednega Bobija,
26. Sinko Debelinko,
27. Prigode gospoda Kozamurnika,
28. Janko in Stanko,
29. Skok, Cmok in Jokica,

30. Bratec Branko in sestra Mica.
31. Sambo in Joko,
32. Osel gospoda Kozamurnika,
33. Vrtismrček in Šilonoska,
34. Popkins,
35. Jelarjevi čuvaji.

Posamezna knjižica stane Din 10.—
Pri odjemu 5 knjig Din 40.—

Pri odjemu vseh 11 knjig Din 90.—

„Tarzan“, 2 knjigi, I. in II. del, stane sedaj samo Din 30.—

Cenjene naročnike knjig prosimo, da točno izpolnijo naročilnice, zlasti naj točno vpišejo številke knjig, ki jih naročijo in jasno čitljiv naslov. Važno je, da obenem, ko nam bodo vposlali naročilnice, že tudi nakažejo po pošti odpadajoči iznos, da bomo mogli knjige hitro in točno razpošljati. Naročilnice je v kuverti poslati na naslov: Upravništvo »Jutra« v Ljubljani, Knafljeva ul. 5.
Vse knjige se dobijo tudi v Tiskovni zadrugi, v Ljubljani, Selenburgova ulica 3.

Upravništvu „JUTRA“

v Ljubljani

Podpisani naročam sledeče knjige:

(navedite samo številke knjig)

Din _____

Vam obenem nakažem po poštni položnici, na pošt. ček, račun v Ljubljani, števil. 11842.

Knjige pošljite na naslov: _____

